



Ciljno raziskovalni projekt (CRP) – 2019

Dostopnost objektov v javni rabi za potrebe invalidov

Št. projekta: V5-1917

KONČNO POROČILO



Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Ljubljana, oktober 2021

Naloga	Raziskovalni projekt V5-1917 (CRP 2019) »Dostopnost objektov v javni rabi za potrebe invalidov«
Naročnik	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Pogodba št.	2611-19-080115
Predstavnik naročnika	dr. Andreja Barle Lakota
Izvajalec	Urbanistični inštitut Republike Slovenije
Predstavnik izvajalca	dr. Richard Sendi
Projektna skupina	dr. Richard Sendi (vodja projekta), dr. Igor Bizjak, Nina Goršič, Tilen Jurca, dr. Sabina Mujkić
Odgovorna oseba izvajalca	dr. Igor Bizjak, direktor

Ljubljana, oktober 2021

Kazalo

Uvod	7
Opredelitev problema	8
Cilji raziskave	9
Metode izvedbe raziskave	10
Prvi delovni paket: Podrobna analiza stanja glede obstoječih razpršenih baz podatkov o dostopnosti za invalide	13
Baze posameznikov oz. posameznih organizacij.....	13
Baze podatkov državnih organov	17
Drugi delovni paket: Združitev podatkov sedanjih razpršenih baz v skupno, centralno bazo dostopnost.javniobjekti.si in oblikovanje metodologije ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi	22
Združitev podatkov sedanjih razpršenih baz v skupno, centralno bazo dostopnost.javniobjekti.si	22
Oblikovanje metodologije ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi.....	29
Tretji delovni paket: Priprava strokovnih podlag za dopolnitev predpisov oz. standardov, ki določajo arhitekturno-oblikovalske normative in prostorsko-načrtovalske standarde za zagotavljanje dostopa brez ovir	35
Gradbeni zakon	35
Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov.....	36
SIST standardi	37
Zaključek	41
Priporočila in smernice za nadaljevanje dela na tem področju	42
Literatura in viri	44
PRILOGE	46
Priloga 1 - Druge spletne baze podatkov o dostopnosti, ki niso podrobneje predstavljene v poročilu.....	46
Priloga 2 - Občine po meri invalidov: navedene aktivnosti na področju dostopnosti za invalide.....	47
Priloga 3 - Druge občine, ki so se odzvale na našo prošnjo za informacije o dostopnosti objektov v javni rabi.....	69
Priloga 4 – Kategorije objektov	75

Uvod

V skladu s 13. členom Amsterdamske pogodbe (1997) je Evropska skupnost sprejela spoštovanje človekovih pravic in temeljnih načel kot temeljno načelo za obravnavanje in razreševanje problemov invalidov. Konkretno gre v tem primeru za zagotavljanje enakopravnih življenjskih možnosti za funkcionalno ovirane ljudi. Omenjena pogodba zavezuje države članice k izvajanju dolgoletne strategije za boj proti diskriminaciji, razvijanju socialne integracije in aktivne participacije, povečanju izobraževanja, usposabljanja, doživljenskega učenja ter zaposlitvenih možnosti, omogočanju samostojnega življenja ter povečanju ponudbe in kakovosti oskrbe ter pomožnih tehnologij.

Za izvajanje omenjene strategije je leta 2000 Evropska komisija sprejela Direktivo 2000/78/ES (Council of the European Union, 2000). Ta pravno zavezujoč dokument, ki govori o vzpostavitvi splošnega okvira za enako obravnavanje pri zaposlitvi in poklicih, prepoveduje vsakršno diskriminacijo. Izrecno prepoveduje diskriminacijo zaradi invalidnosti. Drugi pomemben dokument Evropske komisije na tem področju je "Evropski akcijski načrt (2004-2010): Enake možnosti za invalidne osebe" (European Commission, 2003).

Leta 2006 je generalna skupščina Združenih narodov sprejela Konvencijo o pravicah invalidov, ki izhaja iz načel ustavne listine Združenih narodov. V teh načelih je določeno, da so prirojeno dostojanstvo in vrednost ter enake in neodtujljive pravice vseh članov človeške družbe temelj svobode, pravičnosti in miru na svetu, ter priznано, da je invalidnost razvijajoči se koncept in posledica medsebojnega sodelovanja med invalidi in ovirami zaradi stališč v družbi in ovirami v okolju, ki preprečujejo, da bi invalidi pod enakimi pogoji kot drugi, polno in učinkovito sodelovali v družbi. Namen konvencije je spodbujati, varovati in invalidom zagotavljati polno in enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter spodbujati spoštovanje njihovega prirojenega dostojanstva. Splošna načela konvencije so: spoštovanje osebne samostojnosti, ki vključuje svobodo izbire in neodvisnost posameznikov, nediskriminacija, polno in učinkovito sodelovanje in vključenost v družbo, spoštovanje različnosti in sprejemanje invalidov kot dela človekove raznolikosti in humanosti, enakost možnosti, dostopnost, enake možnosti za moške in ženske ter spoštovanje razvojnih sposobnosti invalidnih otrok in spoštovanje pravice invalidnih otrok do ohranitve njihove identitete. Slovenija je konvencijo ratificirala aprila 2008 (Zakon o ratifikaciji konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov, Ur.l.RS. št. 37/08).

V Sloveniji so pravice invalidov (tako kot za vse ostale državljane) sicer zagotovljene s 14. členom Ustave Republike Slovenije, ki določa: "V Sloveniji so vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Vsi so pred zakonom enaki." (Ustava RS, Amandma iz leta 2004, Ur. l. RS, št. 69/04).

Izhajajoč iz zgoraj omenjenih dokumentov Evropske skupnosti je Slovenija na tem področju sprejela, med drugimi, te pomembne dokumente:

- Strategija Dostopna Slovenija,
- Akcijski program za invalide 2007-2013,
- Akcijski program za invalide 2014-2021.

Strategija Dostopna Slovenija izhaja iz ugotovitve, da je invalidsko varstvo ena najbolj občutljivih in specifičnih sestavin splošne družbenorazvojne in zlasti ekonomske politike. Glavni cilji strategije so odpraviti grajene in komunikacijske ovire, urediti dostopnost do dela, do znanja, informacij, ustvarjati enake možnosti do enakih življenjskih priložnosti za invalide in vse funkcionalno ovirane ljudi, ter nuditi tehnično podporo tistim, ki jo potrebujejo za uspešno vključitev v življenje in delo.

Akcijski program za invalide 2007-2013 pa podrobno določa naloge politike invalidskega varstva, ki jih je v tem obdobju treba uresničevati po posameznih področjih, ter glavne nosilce, ki so zadolženi za njihovo uresničevanje. Namen akcijskega programa je spodbujati, varovati in zagotavljati polnopravno in enakovredno uživanje človekovih pravic za invalide ter spodbujati spoštovanje njihovega dostojanstva.

Akcijski program 2014-2021 temelji na ugotovitvi, da se število starejšega in starega prebivalstva hitro povečuje, kar zahteva, da moramo posvetiti več pozornosti problematiki dolgotrajne oskrbe. V te namene je med drugim v programu zapisano, da je invalidom treba zagotoviti:

- izenačevanje možnosti in nediskriminatornost,
- sodelovanje pri soodločanju in učinkovito sodelovanje v družbi,
- dostopnost na vseh področjih življenja,
- uporabo informacijske tehnologije, ki presega uporabo računalniške pismenosti, za lajšanje njihovega življenja,
- polno in učinkovito sodelovanje v družbi,
- informiranje in javno izobraževanje,
- spoštovanje različnosti in sprejemanje invalidnosti ter
- izvajanje storitev in programov, namenjenih invalidom.

Opredelitev problema

Po podatkih, ki so objavljeni v Akcijskem programu za invalide 2014-2021 (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 2014) je več kot 15 % vseh prebivalcev Evropske unije invalidov med tem, ko se v Sloveniji okvirna ocena deleža invalidov giblje okoli 12–13 % celotnega prebivalstva, kar se torej ne razlikuje bistveno od ocene v EU. Akcijski program dalje navaja, da ima od tega 8 % invalidov odločbo o invalidnosti glede na različne zakone, preostalih 5 % (po ocenah invalidskih organizacij oziroma članstva v njih) pa je oseb z večjo telesno okvaro. Invalidi so tako pomembna skupina, ki lahko enakovredno prispeva k razvoju družbe, pa vendar njihove zmogljivosti še niso v celoti razvite zaradi prenekaterih ovir in zmanjšane dostopnosti, na katero naletijo invalidi v življenju.

Opisano stanje je zaskrbljujoče in zahteva resnejšo obravnavo in uvajanje učinkovitejših ukrepov za omogočanje dostopa brez ovir. Raziskave, ki so bile v preteklosti narejene na tem področju v Sloveniji pa žal kažejo, da kljub določenim aktivnostim namenjenim izboljšanju stanja, je za integracijo in enakopravno participacijo invalidov še vedno premalo narejenega

(Sendi idr., 2008; Kobal, idr., 2008; Sendi in Kobal, 2010). Slovenija se je zavezala k spoštovanju prepovedi diskriminacije na podlagi invalidnosti na vseh področjih človekovega življenja, tudi na področju prepovedi diskriminacije nedostopnosti. Pravico invalidov do dostopnosti ter tudi do enakih možnosti in obravnavanja, do enakopravnega vključevanja v življenje skupnosti, pravice do izbire in podobno, določajo številni dokumenti na mednarodni in nacionalni ravni. V raziskavi o problematiki dostopnosti za invalide, v kateri so sodelovali tudi invalidi in invalidske organizacije, so anketiranci izpostavili kot eno ključnih slabosti neupoštevanje obstoječih zakonov in drugih relevantnih predpisov ter, na drugi strani, na neučinkoviti nadzor nad izvajanjem le teh (Sendi in Kobal, 2010). Pomemben del rezultatov raziskave je bil nabor predlogov in priporočil nosilcem odločanja za izvajanje ukrepov za učinkovitejše reševanje problemov dostopa brez ovir oz. izboljšanje stanja.

Razen tega, je bilo v omenjeni raziskavi tudi ugotovljeno, da invalidi nimajo ustreznega, sistematično urejenega vira informacij o stanju v prostoru glede grajenih in komunikacijskih ovir, ki jim otežujejo oz. onemogočajo enakopravno udejstvovanje na vseh področjih družbenega življenja. Kot rešitev tega problema smo, kot drugi pomemben rezultati raziskave, na Urbanističnem inštitutu RS (v nadaljevanju UIRS) oblikovali in vzpostavili spletno stran, ki predstavlja informacije o dostopnosti objektov v javni rabi (<https://dostopnost.javniobjekti.si/sl-si/>).

Od vzpostavitve leta 2011, se spletna stran stalno dopolnjuje s podatki o dostopnosti objektov v javni rabi, ki jih s posebno metodologijo, ki smo jo sami razvili, postopoma ocenjujemo po celotnem teritoriju države. Spletna stran trenutno predstavlja podatke o dostopnosti za okoli 216 objektov v javni rabi po raznih krajih Slovenije.

Cilji raziskave

V obdobju izvajanja ocenjevanj in zbiranja podatkov o dostopnosti objektov v javni rabi smo opazili, da podobne aktivnosti opravljajo številni različni interesenti (občine, organizacije, posamezniki...). To pa pomeni, da obstajajo različne večje ali manjše ločene baze ali informacije o dostopnosti objektov v javni rabi, kar dalje pomeni, da so te informacije razdrobljene in razpršene. Na osnovi hitrega pregleda stanja smo ugotovili, da obstajajo različne vrste podatkovnih baz in sicer, spletne baze, informacije o dostopnosti, ki so predstavljene na tiskanih kartah dostopnosti, baze v obliki preglednic, ki jih imajo/vodijo občine in aplikacije, ki ponujajo informacije o dostopnosti objektov. Vsak avtor baze je ocenjeval objekte po lastni metodologiji, torej ima vsaka baza svoj način zajemanja podatkov o dostopnosti kot tudi način predstavljanja informacij. Ločenost avtorskih baz podatkov pomeni, v prvi vrsti, razpršenost in neusklajenost informacij o različnih aspektih dostopnosti za invalide. Dodatna in večja težava pri tem pa je, da se predstavljeni podatki o dostopnosti specifičnega objekta v nekaterih primerih celo med sabo razlikujejo. Na teh ugotovitvah temeljijo cilji raziskave.

Raziskava je imela dva glavna cilja.

1. Cilj – Vzpostavitev centralne baze podatkov o dostopnosti za invalide

Prvi cilj je vzpostavitev centralne baze podatkov, ki bo združevala vse informacije o dostopnosti za invalide po celotnem ozemlju Slovenije. Končni namen raziskave je vzpostaviti skupno bazo podatkov v katerem bodo predstavljene usklajene informacije iz različnih baz, kar bo:

- omogočilo lažji dostop do natančnejših informacij o dostopnosti za invalide in
- pripomoglo k ureditvi sedanjega neurejenega stanja ter odpravi možnosti predstavljanja neusklajenih oz. konfliktnih informacij o dostopnosti posameznih objektov.

Pri združevanju baz podatkov smo opravili naslednje konkretne naloge:

- Analiza dosegljivih spletnih virov, ki objavljajo informacije o dostopnosti za invalide.
- Vzpostavitev kontaktov z različnimi avtorji baz podatkov, čigar namen je zagotoviti dejavno sodelovanje ključnih deležnikov pri izvajanju aktivnosti za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi.
- Prilagoditev (uskladitev) načinov predstavitve informacij o dostopnosti.
- Oblikovanje univerzalne metodologije za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi.

2. Cilj – Priprava strokovnih podlag za dopolnitev standardov in predpisov, ki urejajo področje dostopnosti za invalide

Drugi cilj temelji na prepričanju, da je za učinkovitejše uresničevanje ciljev, ki so zapisani v zgoraj predstavljenih mednarodnih resolucijah in različnih domačih akcijskih programih oz. dokumentih, nujno treba ukrepati tudi na področju relevantnih standardov oz. pravilnikov. Obstoječi predpisi, ki določajo zahteve za projektiranje oz. gradnjo objektov so v nekaterih primerih pomanjkljivi in jih je potrebno temeljito pregledati in predlagati ustrezne popravke oz. dopolnitve, namenjene za zagotavljanje dostopnosti brez ovir. Namen pregleda obstoječih predpisov je torej bil pripraviti ustrezne strokovne podlage za opredelitev oz. dopolnitev arhitekturno-oblikovalskih normativov in prostorsko-načrtovalskih standardov za zagotavljanje univerzalne dostopnosti v skladu z načeli univerzalnega oblikovanja in graditve objektov.

Metode izvedbe raziskave

Raziskovalna naloga je bila izvedena v okviru štirih glavnih vsebinskih sklopov oz. delovnih paketov, ki so si sistematično sledili v logičnem in hierarhičnem zaporedju in sicer:

- I. Delovni paket: Podrobna analiza stanja glede obstoječih razpršenih baz podatkov o dostopnosti za invalide
- II. Drugi delovni paket: Združitev podatkov sedanjih razpršenih baz v skupno, centralno bazo – *dostopnost.javniobjekti.si*.
- III. Tretji delovni paket: Priprava strokovnih podlag za dopolnitev predpisov oz. standardov, ki določajo arhitekturno-oblikovalske normative in prostorsko-načrtovalske standarde za zagotavljanje dostopa brez ovir.
- IV. Priprava končnega poročila in predstavitev rezultatov raziskave.

Prvi delovni paket

Podrobna analiza stanja glede obstoječih razpršenih baz podatkov o dostopnosti za invalide

Pristop k izvedbi prvega paketa raziskave je temeljil na predpostavki, da je mogoče določene informacije iz drugih podatkovnih baz ustrezno prilagoditi in uskladiti na način, ki naj bi omogočal njihove združitve v osnovno (centralno) bazo podatkov UIRS, <http://dostopnost.javniobjekti.si> (v nadaljevanju DJO). Na tej osnovi je bila ključna naloga tega paketa ugotoviti ocenjevalne kriterije, ki so jih uporabili posamezni avtorji. Naslednji korak je bil določiti na kakšen način je mogoče posamezne podatke ustrezno prilagoditi za namene združitve v centralno bazo DJO.

Glavne naloge prvega paketa so torej bile ugotoviti:

- katere nove oziroma dodatne baze o dostopnosti objektov (razen tistih, za katere že vemo) še obstajajo v Slovenskem prostoru;
- za katera mesta so baze narejene;
- kaj vsaka posamezna baza vsebuje;
- na kakšen način je baza zgrajena (model in katere attribute vsebuje ...);
- za katere tipe invalidnosti je posamezna baza pripravljena;
- po katerih kriterijih so objekti ocenjeni;
- kako so podatki zbrani (ali obstaja meta podatkovni opis);
- kdo lahko podatke dodaja v bazo oz. kako se baza dopolnjuje;
- kdo bazo uporablja oziroma komu je namenjena;
- na kakšen način se baza uporablja;
- katere informacije iz baze so javno dostopne in na kakšen način;
- kakšne so možnosti združevanja posamezne baze v skupno bazo o dostopnosti DJO.

Metode za izvedbo nalog prvega delovnega paketa:

Za pregled stanja glede obstoječih razpršenih baz podatkov o dostopnosti za invalide smo:

- naredili podrobni pregled stanja glede obstoja spletnih virov, ki objavljajo informacije o dostopnosti za invalide;
- naredili podrobno analizo vsebin spletnih baz podatkov o dostopnosti za invalide;
- prosili občine in ministrstva (prek elektronske pošte oz. telefonskih klicev) za informacije o obstoju baz podatkov o dostopnosti za invalide za njihovo občino oz. ministrstvo in informacije o načinih zbiranja podatkov in kriterijih, ki so jih v ta namen uporabili.

Drugi delovni paket

Združenje podatkov sedanjih razpršenih baz v skupno, centralno bazo

Drugi delovni paket je imel dva glavna cilja. Prvi je bil vzpostaviti enotno bazo podatkov, v kateri bodo združene trenutno razpršene in neuskklajene informacije o dostopnosti za invalide. Drugi cilj je bil oblikovati univerzalno metodologijo za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi.

Metode za izvedbo nalog drugega delovnega paketa:

- vzpostavitev stikov z avtorji oz. predstavniki različnih avtorjev, ki so v preteklosti kreirali baze podatkov o dostopnosti za invalide. Ta aktivnost je imela dva ključna namena in sicer, (a) pridobivanje soglasij posameznih avtorjev podatkov za vključitev informacij iz

njihovih baz v centralno bazo in (b) krepi medsebojno sodelovanje med UIRS in ostalimi akterji na tem področju in na ta načini prispevati k učinkovitejšemu izvajanju aktivnosti za zagotovitev dostopnosti brez ovir;

- primerjava vsebin zapisov posameznih baz in ugotavljanje medsebojne skladnosti oz. možnosti prenosa v osnovno bazo UIRS;
- oblikovanje predloga kriterijev za združevanje baz;
- oblikovanje metodologije prenosa podatkov v skupno bazo;
- priprava modulov za nadgradnjo osnovne baze UIRS: dodelava in izboljšanje načina predstavitve informacij na spletni strani za dostopnost DJO, z namenom zagotoviti lažje usklajevanje in združevanje podatkov različnih avtorjev. Dodali bi nove funkcionalnosti in na ta način izboljšali delovanje strani;
- razvoj univerzalne metodologije ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi in preverjanja natančnosti informacij in skladnosti podatkov različnih baz z veljavnimi predpisi, ki urejujejo dostopnost za invalide;
- določitev načina upravljanja centralne baze.

Tretji delovni paket

Priprava strokovnih podlag za dopolnitev predpisov oz. standardov, ki določajo arhitekturno-oblikovalske normative in prostorsko-načrtovalske standarde za zagotavljanje dostopa brez ovir.

Namen tega delovnega paketa je postaviti temelje za ustrezno nadgradnjo obstoječih predpisov oz. oblikovanje novih, takšnih ki bodo zagotovili resnejše in učinkovitejše odpravljanje obstoječih grajenih in komunikacijskih ovir oz. preprečili nastajanje novih. Pomemben cilj na tem področju je sprejetje in uveljavljanje načela univerzalnega oblikovanja kot osnovo za doseganje popolnega prostega dostopa.

Metoda za izvedbo nalog tretjega delovnega paketa:

- podrobna analiza obstoječih predpisov (zakonov, pravilnikov, standardov), ki urejujejo problematiko dostopnosti za invalide. Namen analize je bil ugotoviti predvsem, kakšne oz. v katerih delih predpisov so določene slabosti oz. pomanjkljivosti obstoječih predpisov;
- priprava predloga strokovnih podlag za oblikovanje predpisov, ki bodo pripomogli k doseganju večje učinkovitosti pri zagotavljanju dostopa brez ovir.

Četrty delovni paket

Priprava končnega poročila o raziskavi in predstavitve rezultatov

Četrty sklop je bil namenjen pripravi končnega poročila o raziskavi in predstavitve njenih rezultatov.

Metode za predstavitev rezultatov projekta:

- končno poročilo raziskovalnega projekta;
- predstavitev rezultatov projekta na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
- predstavitev rezultatov projekta drugim deležnikom oz. zainteresiranim (na primer občinam po Sloveniji),
- objava strokovnega članka o ključnih rezultatih projekta.

Prvi delovni paket: Podrobna analiza stanja glede obstoječih razpršenih baz podatkov o dostopnosti za invalide

Pregled stanja glede obstoječih razpršenih baz podatkov o dostopnosti za invalide smo opravili v dveh delih in sicer, a) spletne baze posameznikov oz. posameznih organizacij in b) baze državnih organov.

Baze posameznikov oz. posameznih organizacij

V prvem delu smo se osredotočili na iskanje spletnih baz podatkov o dostopnosti objektov v javni rabi. Pri tej nalogi je šlo deloma tudi za nadaljevanje dela, ki se je začelo pri izvedbi razvojnega projekta iz leta 2018 Kot je bilo napovedano v poročilu razvojnega projekta iz leta 2018 (Sendi, idr. 2019), smo pri nadaljevanju dela na tem segmentu poglobili pregled obstoja tovrstnih baz ter podrobnejše analizirali njihove vsebine. Pri ponovnem pregledovanju spletnih baz smo, razen iskanja na novo nastalih tudi preverili, če so bile v vmesnem času narejene kakšne spremembe (dopolnitev podatkovne baze, izboljšanje načina predstavitve...).

V nadaljevanju predstavljamo povzetek vsebin ključnih spletnih baz, ki so obstajale v času izvedbe prvega paketa raziskave.

Društvo za mobilnost invalidov - Moja pot

Društvo za mobilnost invalidov Moja pot se med drugim prizadeva za odpravljanje arhitekturnih, pravnih in drugih ovir ter za boljšo prilagoditev javnih in turističnih objektov za večjo neodvisnost težje gibalno oviranih oseb. Na spletni strani mojaPot.net so informacije o dostopnem turizmu. Spletna stran vsebuje informacije o dostopnosti raznih gostinskih lokalov in turističnih točk. Gre za dostopnost za gibalno ovirane osebe. Dostopnost objekta in njegove okolice je opisana tekstovno in s simboli. Dostopnost s simboli je podana za naslednje elemente: parkirno mesto, WC za invalide, prenočišče za invalide, dostopna plaža, dostop v vodo. Priložene so fotografije objekta ali video, ter url naslov za podrobne informacije. Informacije o določenih objektih so iz novembra 2010. V bazi so poleg dostopnosti objektov iz Slovenije prikazane tudi nekatere informacije iz tujine.

Kriteriji ocenjevanja dostopnosti niso navedeni. Iz podanih informacij se da sklepati, da gre za fizično preverjanje z invalidskim vozičkom. Definirano je tudi s katerim vozičkom je dostopnost preverjena. Baza torej ponuja informacije samo za gibalno ovirane osebe, za druge skupine invalidnosti ni podatkov.

Na podlagi pregleda predstavljenih informaciji ugotavljamo, da so za direktno združitve v centralno bazo informacije pomanjkljive, kriteriji ocenjevanja pa niso skladni s tistimi, ki veljajo za bazo DJO.

Zavod - Brez ovir

Zavod Brez ovir deluje na področju izboljševanja dostopnosti objektov za osebe s posebnimi potrebami, tako za gibalno ovirane kakor tudi za osebe z okvaro vida. Sodelujejo z različnimi partnerji doma in v tujini na področju urejanja arhitekturnih ovir in samega prilagajanja okolja osebam s posebnimi potrebami. Ozaveščajo tudi ponudnike storitev in uporabnikov glede

nujnosti prilagoditev in s tem nudenju enakih možnosti za vse ter seveda tudi na izkazovanje pozitivnega vpliva na ekonomijo.

Na spletni strani <https://www.brezovir.si/> je najti zavihek dostopni turizem, ki med drugim ponuja nabor dostopnih izletov ter nastanitev po Sloveniji in izven nje. Izleti so razdeljeni po sklopih v šport in rekreacijo, v vodo brez ovir, dostopne restavracije in doživetja brez ovir. Dostopnost je opisana tekstovno s priloženimi fotografijami, pogosto je tudi z videom. Informacije, ki jih je možno najti na spletni strani v zavihku "Turizem" <https://www.brezovir.si/turizem.html> obravnavajo dostopnost za gibalno ovirane v obliki opisa različnih turističnih znamenitosti izbranega kraja, opisa nastanitvenih kapacitet ter kulinarčne ponudbe. Dostopnost znamenitosti, objekta in njegove okolice je opisana tekstovno, s fotografijami in s simboli. Za vsak prikazan simbol je na strani tudi kratek opis. Kriteriji ocenjevanja dostopnosti niso navedeni. Na podlagi pregleda predstavljenih podatkov v bazi ugotavljamo, da so za direktno združitev v centralno bazo informacije pomanjkljive oziroma posplošene. Vsebina ter način predstavitve podatkov nista skladni z osnovnimi principi ocenjevanja dostopnosti, ki veljajo za bazo DJO.

Premiki - zavod za svetovanje, promocijo in razvoj dostopnega turizma Ljubljana

Spletna stran www.premiki.si je neke vrste turistična agencija. Ponujajo potovanja in izlete (v Sloveniji in tujini) za različne uporabnike s posebnimi potrebami in se ne ukvarjajo z ocenjevanjem dostopnosti. Ustvarjajo dostopno ponudbo, ki jo glede na potrebe in želje posameznikov prilagajajo. Nabor predstavljenih dostopnih destinacij je opremljen z ustreznimi simboli o dostopnosti, glede na vrsto invalidnosti. Spletna stran je prilagojena tudi slabovidnim tako, da omogoča spremembo velikosti pisave, spremembo kontrastov, ter spremembo fotografij v črno belo barvo (več o tem v Sendi idr., 2019).

Ker portal sam ne opravlja ocenjevanja in nima lastne baze podatkov o dostopnosti, ponuja v turistične namene informacije o dostopnosti na podlagi podatkov drugih avtorjev. To pomeni, da ta informacijski portal ne spada v kategorijo baz, ki bi jo bilo smiselno obravnavati za združitev v centralno bazo DJO.

Invalidskim vozičkom dostopne lokacije v centru Ljubljane

Invalidskim vozičkom dostopne lokacije v centru Ljubljane je podatkovna baza, ki jo je vzpostavila oseba, ki je sama uporabnica invalidskega vozička. Avtorica baze je samostojno obiskala lokacije po centru Ljubljana in ocenjevala njihovo dostopnost za osebe na invalidskem vozičku. Ocenjevala je parkirišča, bankomate, objekte za kulturo, objekte za nastanitev, javne sanitarije ter naredila bazo dostopnih lokacij, katere je sama preverila. Na podlagi lastnih dognanj in predvsem osebne izkušnje zbira vse informacije in jih predstavi ostalim gibalno oviranim osebam, bodisi turistom, ki so v Ljubljani prvič, bodisi občanom Ljubljane. O projektu Invalidskim vozičkom dostopne lokacije v centru Ljubljane in dejansko stanje dostopnosti objektov, ki so ocenjeni po njenih kriterijih je možno pregledati na linku oziroma njenem osebnem blogu, ki je dostopen na spletnem naslovu: <https://dostopnaljubljana.wordpress.com/>. Po spletni strani se lahko išče po arhivu, kategorijah ali pa se lahko oseba registrira in sama dodaja lokacije in uporabne informacije. Osnovni "kriterij" ocenjevanja je, da sama na invalidskem vozičku preverja dostopnost in jo ocenjuje glede na osebne izkušnje (več o tem v Sendi idr., 2019).

Ugotavljamo, da ta kriterij ne zadostuje oz. ne ustreza zahtevam, ki bi zagotavljale skladnost z osnovnimi kriteriji ocenjevanja dostopnosti, ki veljajo za bazo DJO.

Prvi slovenski imenik dostopnih točk

Prvi slovenski imenik dostopnih točk je spletni imenik, namenjen gibalno oviranim osebam, ki ga je vzpostavil posameznik, ki je tudi sam uporabnik invalidskega vozička. Na spletni strani <http://www.pridem.si/> je predstavljen imenik različnih objektov v Sloveniji, ki so dostopni gibalno oviranim osebam. Baza omogoča iskanje objektov po mestih ali po dejavnostih. Glavni namen baze je zbrati čim več dostopnih objektov na enem mestu, kot so: restavracije, picerije, slaščičarne, kavarne, trgovine, gledališče, kino, opera, dvorane, šole, fakultete, knjižnice, kulturne znamenitosti, športni objekti, prenočišča in drugi turistični objekti. Imenik dostopnih objektov je sestavljen na način, da posamezniki/uporabniki predlagajo/sporočajo lokacije in/ali opozarjajo na neprilagojen dostop ter pozivajo vse, ki so dostopni, da se prijavijo. Pridem.si na spletni strani ponuja tudi aktualne novice, akcije in ugodnosti trgovin z medicinskimi pripomočki ter drugih ponudnikov, kot tudi male oglase uporabnikov. Avtor portala vabi uporabnike na sodelovanje oziroma dopolnjevanje vsebine portala.

Ob pregledu je baza vsebovala preko 1.700 raznih ocenjenih objektov po Sloveniji. Lokacije v iskalniku se prikažejo na zemljevidu, s klikom pa se pride do več informacij o posamezni lokaciji. Vse lokacije, oglase, novice, lahko obiskovalci komentirajo. Obiskovalci lahko predlagajo (dodajo) nove lokacije, postopek dodajanja pa gre skozi fazo potrjevanja administratorja spletne strani. Spletna stran podatke o koordinatah lokacij pridobiva iz Googlovega sistema Zemljevidov, v skladu z lokacijo uporabnika (mobilni telefon povpraša, če obiskovalec želi deliti lokacijo) pa se prikažejo bližnje lokacije. V bazo se lahko dodajo novi objekti na način, da se vpišejo naslednji podatki: naziv, e-mail, spletna stran, telefon, faks, mobilni telefon in naslov lokacije, ki se prikaže še na zemljevidu.

Za predstavitev informacij o dostopnosti so v bazi uporabljeni različni simboli, ki se pojavljajo pri posameznih objektih oz. elementih in tako definirajo njihovo dostopnost. Vsak simbol vsebuje opis kriterijev po katerem je oblikovan (več o tem v Sendi idr., 2019).

Ne glede na to, da so v tej bazi nakazani tudi kriteriji ocenjevanja ter podrobnejši pregled načina predavitve informacij o dostopnosti, kaže na določene nejasnosti glede uporabe oziroma natančnosti interpretacije veljavnih standardov za zagotavljanje dostopa brez ovir. Na tej osnovi ugotavljamo, da je direkten prenos podatkov te baze v centralno bazo DJO v tem primeru nemogoča. V ta namen bi bilo potrebno izvesti predhodno preverjanje natančnosti predstavljenih ocen o dostopnosti v bazi pridem.si, ter usklajenosti uporabljenih kriterijev z nacionalnimi standardi, ki veljajo za bazo DJO.

Ljubljana by Wheelchair

Ljubljana by Wheelchair je aplikacija, ki je ustvarjena predvsem za potrebe gibalno oviranih turistov. Aplikacijo je vzpostavil oseba, ki uporablja invalidski voziček (isti avtor zgoraj predstavljenega portala pridem.si), tokrat z namenom zožitve ponudbe informacij o dostopnosti za gibalno ovirane le za lokacije v Ljubljani. Aplikacija je bila razvita v sodelovanju z zavodom Turizem Ljubljana, ki je prepoznal potencial za uporabo tovrstne aplikacije med turisti na invalidskih vozičkih v Ljubljani in je njeno izdajo tudi sofinanciral.

Aplikacija se osredotoča na pokrivanje vseh potreb, ki jih ima oseba na vozičku. Pri aplikaciji so se fokusirali na vse, kar bi bilo turistu zanimivo, predvsem pa dostopno. Omogoča kategorizirano iskanje dostopnih lokacij kot so: prenočišča, pijača, hrana, znamenitosti, dejavnosti, nakupovanje in stranišča. Znotraj vsake kategorije je seznam vseh dostopnih lokacij, npr. s klikom na določeno restavracijo se lahko preverijo osnovne informacije o podjetju in simbole dostopnosti, ki označujejo, ali je lokacija primerna za gibalno ovirane ali ne. Poleg opisa delovanja same aplikacije, opisa dostopnosti objektov, je vključen tudi t.i. "need to know" oz. "kaj morate vedeti" razdelek, kjer lahko turist izve, kako je s prevozom do in po mestu, javnimi sanitarijami, kje ti lahko popravijo voziček, itd. (več o tem v Sendi idr., 2019).

Glede na to, da je avtor te aplikacije isti kot avtor prej predstavljenega portala, je tudi v tem primeru informacija o dostopnosti pripravljena in predstavljena na povsem enak način kot je to v primeru baze pridem.si, kar pomeni, da se tudi v tem primeru pojavljajo enake težave pri morebitnem združevanju podatkov aplikacije Ljubljana by Wheelchair s centralno bazo. Tudi v tem primeru bi bilo potrebno izvesti predhodno preverjanje natančnosti podatkov ter jih harmonizirati z našim načinom predstavitve preden se jih prenese v centralno bazo DJO.

DisabledGo

DisabledGO je spletno mesto, ki zagotavlja podrobne informacije o dostopnosti objektov in prostorov. Ustanovljeno na irskem, stran velja za enega najbolj priljubljenih virov informacij o dostopnosti za invalide v Veliki Britaniji in Republiki Irski. Na portalu se predstavljajo informacije o dostopnosti javnih objektov in objektov javnega pomena kot so: trgovine, pubi, restavracije, kinodvorane, gledališča, železniške postaje, hoteli, univerze, bolnišnice in še več.

Podjetje Disabledgo je izvedlo tudi ocenjevanje objektov za Mestno občino Ljubljana v kateri je analiziralo dostopnost 220 pomembnih objektov v javni rabi v Ljubljani. Poleg baze podatkov o dostopnosti posameznih objektov je izvajalec ocenjevanja izdelal tudi t.i. konkretne priročnike za lastnike oz. upravljavce objektov. V njih so bila zapisana priporočila za izboljšanje dostopnosti posameznih objektov namenjena upravljalcem oz. lastnikom objektov, s konkretnimi navodili za ravnanje osebja ob srečanju z osebami z različnimi oblikami oviranosti. Podatki o dostopnosti objektov kot tudi storitev v njih so bili nekaj časa javno dostopni na spletni strani: <https://www.disabledgo.com/sl/org/ljubljana>, a ta stran žal ni več v funkciji. Od Mestne občine Ljubljana pa smo uspeli pridobiti podatke o ocenjenih objektih le v pdf obliki (več o tem v Sendi idr., 2019).

Največja težava te baze je, da so bili pri ocenjevanju dostopnosti uporabljeni kriteriji oziroma standardi iz tujine (Velike Britanije), ki niso nujno povsem skladni s standardi, ki veljajo v Sloveniji. Posledično to pomeni, da je direktna združitev podatkov baze DisabledGo z centralno bazo DJO nemogoča. Zaenkrat pa so podatki baze DisabledGo predstavljeni v posebnem zavihku na spletni strani dostopnost.javniobjekti.si.

Ostale ugotovljene spletne baze, ki jih nismo podrobneje opisali v tem delu so predstavljene v Prilogi 1 na koncu poročila.

Povzetek ugotovitev prvega delovnega paketa

V povzetku tega dela analize obstoječih baz podatkov posameznih organizacij oz. posameznikov je treba poudariti, da nobena izmed pregledanih baz nima informacij pripravljenih na način, ki bi omogočal direktno združevanje podatkov v centralno bazo DJO. Na osnovi te ugotovitve smo prišli do sklepa, da bomo nekatere pregledane baze (tiste, ki so predstavljene na način, da so podatki v njih uporabni) lahko predstavili na spletnem portalu UIRS le ločeno, preko povezav na internetno stran posamezne baze.

Baze podatkov državnih organov

V tem segmentu smo baze podatkov iskali pri dveh ključnih sektorjih državnih organov in sicer pri občinah in ministrstvih. Poklicali smo po telefonu oz. preko e-maila poslali vsem občinam in ministrstvom prošnjo, da nam posredujejo informacije o morebitnem obstoju (v kakršnikoli obliki), baze o dostopnosti objektov v javni rabi na območju posamezne občine oz. baze o dostopnosti objektov posameznih ministrstev ali baze, ki so bile po naročilu posameznega ministrstva pripravljene v okviru področja, ki ga to pokriva.

Baze občin

V primeru občin je naša raziskava pokazala, da nobena občina nima nobene baze podatkov, ki bi bila pripravljena na ta način, da ponuja sistematično pripravljene podatke o dostopnosti objektov v javni rabi na svojem območju. Namesto tega so nam številne občine v odgovorih poslale informacije o aktivnostih, ki so bile v občini v preteklosti izvedene na področju dostopnosti. Pri tem gre predvsem za občine, ki so pridobili naziv 'Občina po meri invalidov' (Priloga 2). Občina po meri invalidov je javna "potrditev", da se občina uvršča med tiste občine, ki so prepoznale, da je pomembna kakovost življenja vseh občanov, tudi invalidov. Upravni odbor Zveze delovnih invalidov Slovenije na predlog projektnega sveta, sprejeme sklep o podelitvi Listine "Občina po meri invalidov". Občina s svojimi aktivnostmi pokaže ali izpolnjuje pogoje za uvrstitev, prvo med kandidatke in kasneje za pridobitev listine. Na ravni Slovenije je od leta 2003 do 2020 skupaj 35 občin prejelo Listino "Občina po meri invalidov".

Naša analiza stanja je pokazala, da se občine na splošno ukvarjajo s tematiko dostopnosti na različne načine vendar velja identificirati določene aktivnosti, ki so več ali manj podobne za številne občine, ki so pridobili naziv občine po meri invalidov. V poročilu, ki ga občina pripravi je običajno navedeno kaj je občina opravila in sicer: da je uspešno izvedla okroglo mizo, poglobljeno analizo položaja invalidov v občini in da je pripravila Akcijski načrt za neodvisno življenje invalidov ter da je vzpostavila pogoje za učinkovito delovanje Sveta za invalide. Vse te aktivnosti in dokumente običajno potrdi in sprejeme Občinski svet. Občina o izvedenih aktivnostih za projektni svet pripravi tudi Poročilo o izvajanju akcijskega načrta. V Poročilu se prikažejo uspehi pri uresničevanju Akcijskega načrta ter predstavijo izvedene akcijske naloge. Večino nalog finančno podpre in realizira Občina. Pogosto je razvidna pomembna vloga župana, Sveta za invalide in občinske uprave ter pobudnika za vključitev občine v projekt. Projektni svet se sestane s Svetom za invalide, invalidskimi organizacijami, županom in drugimi sodelavci v občinski upravi ter tako neposredno spremlja realizacijo projekta.

Razen informacij, ki smo jih pridobili od občin, ki so prejele naziv Občina po meri invalidov smo od nekaterih, med ostalimi, dobili le informacije o objektih za katere "smatrajo", da so dostopni za invalide (Priloga 3). Žal tudi v teh primerih nismo uspeli ugotoviti na kakšen način je bila navedena dostopnost preverjena oz. zagotovljena.

V zaključku tega dela pregleda lahko ugotovimo, da smo dobili veliko informacij o aktivnostih občin na tem področju, nismo pa v nobeni občini ugotovili obstoja kake baze podatkov o dostopnosti objektov v javni rabi. Za objekte, ki so opredeljeni kot "dostopne" se ne ve s katerimi kriteriji so bili ocenjevani oz. določeni, da izpolnjujejo zahteve za njihovo klasifikacijo kot dostopni za različne oblike invalidnosti. Razen tega, gre pri izvedenih aktivnostih v večini primerov za ukrepe za odstranjevanje ovir, ki se nanašajo predvsem na gibalno ovirane osebe. V vsakem primeru pa bi bilo nujno treba opraviti kompleksna preverjanja, da se ugotovi v kakšni meri so vse te deklaracije o dostopnosti dejansko v skladu z veljavnimi standardi oz. predpisi.

Baze ministrstev

V iskanje informacij o obstoja baz podatkov o dostopnosti objektov v javni rabi smo vključili tudi vsa ministrstva. V nadaljevanju povzemamo odgovore tistih ministrstev, ki so se odzivala na našo prošnjo za informacije o morebitnem obstoju baze podatkov v okviru posameznega ministrstva.

Ministrstvo za pravosodje

"Podatki URSIKS glede dostopnosti zavodov za prestajanje kazni zapora niso vključeni - predlagamo, da se glede teh podatkov obrnete neposredno na URSIKS. Ministrstvo za pravosodje ima izdelano projektno nalogo za ureditev neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov pravosodnih organov funkcionalno oviranim osebam; in sicer za 34 objektov, ki imajo nerešen problem dostopov za gibalno ovirane osebe - nekatera delno, druga popolnoma nerešen. V projektni nalogi je bilo analizirano obstoječe stanje objektov in izdelane projektne naloge za izbrana sodišča. Projektno nalogo je Urbanistični inštitut že prejel v vednost in sicer v okviru drugega CRP projekta, ki je vezan izključno na objekte pravosodnih organov. Tudi na našem ministrstvu namreč izvajamo pogodbo z vašim inštitutom v tej zvezi, in sicer Pogodbo št. C2030-19-298764 o (so)financiranju in izvajanju raziskovalnega projekta z naslovom: "Mobilnost funkcionalno oviranih oseb v objektih pravosodnih organov, št. projekta V5-1919" v okviru Ciljnega raziskovalnega programa "CRP 2019".

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

"Na Direktoratu za investicije ne razpolagamo z bazo podatkov o dostopnosti javnih objektov - šol. Sicer ugotavljamo, da Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov (Uradni list RS št. 41/18), ki zadeva dostopnost objektov, tudi tistih, ki so v pristojnosti MIZŠ, in je v veljavi že od sredine leta 2018, zavezuje vse upravljavce javnih objektov, da se le-ti uporabljajo v skladu z njim. V letu 2019 je bil vršen tudi inšpekcijski nadzor IRSOP, ali se objekti dejansko uporabljajo v skladu z navedenim pravilnikom:

<https://www.gov.si/novice/2020-01-08-koncno-porocilo-akcije-nadzorov-nad-gradnjo-uporabo-in-izpolnjevanjem-bistvenih-zahtev-univerzalne-graditve-in-rabe-objektov-v-javni-rabi-2019/>

Ob tem naj še omenimo, da je Geodetski inštitut za MIZŠ v letu 2016 zaključil projekt Infrastrukturni in tehnološki potencial za vključevanje oseb s posebnimi potrebami v sistem vzgoje in izobraževanja. Na Direktoratu nimamo podatkov, da bi projekt v resnici zaživel."

Opomba: Naša nadaljnja poizvedovanja o obstoju te baze podatkov so bila neuspešna.

Ministrstvo za finance

"Ministrstvo za finance ne razpolaga z bazo podatkov o dostopnosti javnih objektov za invalide, a so vsi objekti Ministrstva za finance prilagojeni na način, da je invalidom omogočen dostop, kot to določa pravni red v Republiki Sloveniji."

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Iz tega ministrstva so nam odgovorili, da nimajo baz tovrstnih podatkov. V odgovoru preko spletne pošte pa so podali opis na kakšen način je možen dostop na nekaterih lokacij njihovih objektov.

Ministrstvo za okolje in prostor

"Ne vodimo baze podatkov o dostopnosti objektov za invalide, za katere nas prosite."

Ministrstvo za infrastrukturo

"Baza podatkov, ki zadevajo dostopnost do javnih objektov (občinska in državna ter ostala javna uprava, postaje, postajališča, pomembnejše točke (toaleta, ipd.) se deloma pripravlja v okviru projekta – omogočanje multimodalne mobilnosti za ovirane osebe, ki se izvaja na ministrstvu preko izvajalca Geodetski inštitut Slovenije. Z vašim inštitutom je izvajalec že sodeloval v določenih strokovnih vsebinah v preteklosti."

Glavna ugotovitev tega dela pregleda obstoja baz podatkov o dostopnosti je tudi v tem primeru enaka kot pri pregledu za občine in sicer, da nobeno ministrstvo ne razpolaga s tovrstnimi podatki. Kljub temu pa velja izpostaviti dve ministrstvi (razen MDDSZEM), ki sta v zadnjem obdobju naročili in financirali izvedbo projektov na področju zagotavljanja dostopnosti brez ovir. To sta Ministrstvo za pravosodje (zgoraj omenjen CRP projekt) ter Ministrstvo za infrastrukturo (zgoraj omenjen projekt multimodalne mobilnosti). V tem poročilu velja na kratko predstaviti vsebino spletne baze **Javni pregledovalnik: Dostopnost prostora**, ki jo je po naročilu Ministrstva za infrastrukturo pripravil Geodetski inštitut Slovenije.

Javni pregledovalnik: Dostopnost prostora

Javni pregledovalnik <http://pregledovalnik.dostopnost-prostora.si/> je zasnovan kot spletno GIS orodje, ki omogoča učinkovit vpogled v prostorske podatke o mobilnosti in dostopnosti ranljivih oseb v različnih mestih po Sloveniji. Spletna stran je namenjena slepim in slabovidnim, gibalno oviranim in šolajočim otrokom, ki potrebujejo informacije o dostopnosti v različnih mestih po Sloveniji. Omogoča pregled in vizualizacijo podatkov, ki so izrisani na karti in podani v atributni tabeli. Omogočen je: izbor ranljivih skupin (slepi in slabovidni, gibalno ovirani, šolajoči otroci) in objektnih slojev; grafični prikaz izbranih slojev na kartografskih podlagah ter upravljanje s posameznim slojem; možnost filtriranja, iskanja, izpis atributne tabele, slikovno gradivo in možnost izvoza podatkov za nadaljnjo uporabo.

Na spletni strani <http://dostopnost-prostora.si/> je navedeno, da se "projekt vsebinsko usmerja v: načrtovanje fizične dostopnosti v mestih po Sloveniji, ki jo definiramo kot odsotnost ovir, ki

bi invalidom in otrokom preprečevale, da se samostojno in varno orientirajo in gibljejo v prostoru; načrtovanje informacijske ter spletne dostopnosti v mestih po Sloveniji, ki jo definiramo kot možnost vzpostavitve stika in izmenjave informacij, ne glede na specifične potrebe, ki jih invalidu določa njegova oviranost".

Za slepe in slabovidne so (v javnem pregledovalniku) na karti označeni in v tabeli podane informacije za:

- zvočni semaforji, talni taktilni vodilni sistem (TTSV)/ taktilne označbe – izrisane taktilne označbe na karti;
- javni promet: opisan je tip (avtobusno postaja/ postajališče), bližina postaje od šole, ustrezno označeno postajališče, izpisani vozni redi, vir, datum vira, podan podatke ali je omogočen dostop z invalidskim vozičkom do postaje/postajališča, velikost in kontrast označb /voznih redov na postajališčih (npr. ustrezna/neustrezna), zapis z Braillovo pisavo na postajališčih (npr. je/ni zapisa), naziv objekta (ime avtobusne postaje / postajališča) in
- dostopnost javnega objekta.

Za gibalno ovirane osebe so (v javnem pregledovalniku) na karti izrisani podatki o dostopnosti in v tabeli podane informacije za:

- javne sanitarije za gibalno ovirane: urejen dostop do sanitarij z invalidskim vozičkom (npr. da), 24-urna dostopnost (npr. da/ne), označbe do javnih sanitarij (npr. ustrezne/neustrezne), vir (terenski ogled) in datum vira;
- parkirna mesta za gibalno ovirane: širina parkirnega mesta (npr. 350 cm ali več), razdalja do vhoda v javni objekt (npr. do 50 m), razdalja do uvoza oz. izvoza na parkirišče /do peš poti (npr. do 50 m) označbe parkirnih mest (npr. ustrezna), število parkirnih mest na parkirišču (npr. 4), vir (terenski ogled), datum vira;
- dostopnost do javnega objekta: pri dostopnosti javnega objekta je napisana vrsta zgradbe (npr. druge poslovne stavbe – konferenčne in kongresne stavbe) zatem ali je omogočen dostop do vsaj enega od vhodov (npr. da/ne), opisana je možnost za kratkotrajno ustavitvev (npr. da/ne), vir (terenski ogled), datum vira, naziv objekta in naslov ter je ponekod podana fotografija;
- javni promet (enak podatek kot pri slepih in slabovidnih); dostopnost gibalno oviranih oseb: na karti izrisana linija (vpisano ime/naziv kraja, vir in datum vira).

Na karti je tudi podatek o varnih šolskih poteh za šolajoče otroke. V bazi so podatki za 21 občin, 9 mestnih občin; 1377 podatkov je za gibalno ovirane; 283 podatkov za slepe in slabovidne in 245 podatkov za šolarje.

Podobno kot je bilo ugotovljeno za vse prej predstavljene baze podatkov smo tudi v tem primeru ugotovili, da tudi za bazo "Javni pregledovalnik: Dostopnost prostora" niso podani natančnejši kriteriji ocenjevanja. Podrobnejši pregled načina predstavitve informacij o dostopnosti kaže na določene nejasnosti glede uporabe oziroma natančnosti interpretacije veljavnih standardov za zagotavljanje dostopa brez ovir. Povezovanje te baze s centralno bazo DJO je sicer smiselno vendar direkten prenos ni mogoč. V ta namen bi bilo potrebno izvesti predhodno preverjanje natančnosti predstavljenih ocen o dostopnosti v pregledovalniku ter usklajenosti uporabljenih kriterijev z nacionalnimi standardi, ki veljajo za bazo DJO. Glede na

to, da je baza zelo strokovno pripravljena in predstavlja pomemben vir koristnih informacij o zunanji dostopnosti smo se odločili, da se baza v sedanji obliki poveže na spletni portal UIRS, kar bo omogočalo dostop do njene vsebine na istem mestu kot predlagana centralna baza podatkov DJO.

Drugi delovni paket: Združitev podatkov sedanjih razpršenih baz v skupno, centralno bazo dostopnost.javniobjekti.si in oblikovanje metodologije ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi

Drugi delovni paket je imel dva glavna cilja. Prvi je bil vzpostaviti enotno bazo podatkov za celoten teritorij države, v kateri bodo predstavljene trenutno razpršene in neuskklajene informacije o dostopnosti za invalide. Drugi cilj pa je bil oblikovati univerzalno metodologijo za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi, ki bo ponujeno v prosto uporabo vsem, ki bodo hoteli izvajati to aktivnost kjerkoli v Sloveniji. Ta del raziskave je vseboval naslednje glavne naloge:

- ustanovitev delovne skupine sestavljena iz predstavnikov občin,
- oblikovanje predloga kriterijev za združevanje baz,
- priprava modulov za nadgradnjo osnovne baze DJO,
- vzpostavitev osnove za oblikovanje metodologije ocenjevanja dostopnosti in načina prenosa podatkov v skupno bazo.

Združitev podatkov sedanjih razpršenih baz v skupno, centralno bazo dostopnost.javniobjekti.si

1. Ustanovitev delovne skupine sestavljene iz predstavnikov občin

Ustanovitev delovne skupine je bila metodološko določena kot nujno za zagotavljanje dejavnega sodelovanja ključnih deležnikov, ki na različne načine izvajajo aktivnosti na področju dostopnosti za invalide. Osnovni namen ustanovitve delovne skupine je bil vzpostaviti kontakte z avtorji baz v cilju dogovora za prenos podatkov v skupno centralno bazo podatkov o dostopnosti objektov v javni rabi. Pomemben cilj tega dejanja je bil krepiti medsebojno sodelovanje med strokovnjaki Urbanističnega inštituta RS (v nadaljevanju UIRS) in ostalimi akterji na tem področju. S tem smo želeli ustvariti delovno okolje, ki naj bi omogočalo usklajeno delovanje vseh zainteresiranih na tem področju, kar naj bi posledično prispevalo k učinkovitejšemu izvajanju aktivnosti za zagotavljanje dostopnosti brez ovir. Pri izvajanju tega dela naloge nas je vodilo prepričanje, da se je za začetek koristneje osredotočiti na vzpostavitev konkretnih stikov z državnimi institucijami, predvsem z občinami, ki so dejansko odgovorne za zagotavljanje dostopnosti brez ovir na svojem teritoriju.

V skladu z načrtom izvedbe projekta smo seznam občin, s katerimi smo kasneje vzpostavili konkretne stike, pripravili že ob začetku izvajanja drugega paketa. Seznam je bil sestavljen na podlagi odzivov, ki smo jih dobili od občin v prvi fazi analize stanja glede obstoječih baz podatkov o dostopnosti za invalide. Za vzpostavitev konkretnih stikov smo izbrali občine, ki so se pozitivno odzvale na naše vabilo in izrazile interes za dejavno sodelovanje pri izvedbi projekta, kakor tudi pri bodoči izvedbi aktivnostih za doseganje dostopnosti brez ovir. Morda ne preseneča, da ima večina izbranih občin naziv "*Občina po meri invalidov*". Od teh občin smo tudi dobili več informacij o dostopnosti v območjih, ki jih pokrivajo. Na povabilo k sodelovanju pri izvedbi projekta se je pozitivno odzvalo 14 občin in sicer: Ljubljana, Maribor, Majšperk, Miren Kostanjevica, Mislinja, Novo mesto, Prebold, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Renče-Vogrsko, Velenje, Trbovlje, Zreče in Žalec.

Kljub temu, da so bila prva srečanja z izbranimi občinami predvidena v začetku leta 2021, jih zaradi omejitev gibanja in fizičnih stikov zaradi pandemije žal ni bilo mogoče realizirati v predvidenem času. Srečanja s predstavniki občin smo zato opravili šele v septembru in oktobru 2021, po izboljšanju stanja pandemije.

Obiskali smo in se srečali s predstavniki vseh zgoraj naštetih 14 občin. Pogovori na srečanjih so vsebovali naslednje glavne točke:

- predstavitev dela UIRS na področju dostopnosti,
- predstavitev projekta Dostopnost objektov v javni rabi za potrebe invalidov (CRP 2019),
- predstavitev aktivnosti občine na področju dostopnosti,
- predstavitev metodologije ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi,
- predlog za bodoče sodelovanje.

Kot pomembne rezultate srečanj s predstavniki občin izpostavljamo naslednje:

- Predstavniki občin s katerimi smo se srečali so pokazali veliko zanimanja za nadaljnje sodelovanje z UIRS pri izvedbi aktivnostih na področju dostopnosti.
- Za potrebe bodočega sodelovanja smo občine prosili, da nam posredujejo informacije o objektih, za katere so bile že izvedene prilagoditve za odpravo ovir oz. omogočanje prostega dostopa in sezname objektov, za katere še ni bilo izvedenih nobenih prilagoditev.
- Občinam, ki so sodelovale pri izvedbi projekta smo zagotovili, da jim bomo dali na razpolago v prosto uporabo metodologijo za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi takoj, ko jo bomo preoblikovali na ta način, da jo bo mogoče uporabiti kot aplikacijo.
- Občine, ki so sodelovale pri izvedbi tega projekta smo obvestili, da smo strokovnjaki UIRS pripravljene opraviti izobraževalne tečaje za uporabo metodologije ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi (kot neke vrste pilotskih projektov) v primeru, da občine zagotovijo za to potrebna minimalna finančna sredstva.
- Občinam, ki so sodelovale pri izvedbi projekta smo nakazali možnost za prioritarno obravnavo v prihodnosti v primeru, da UIRS pridobi razvojni projekt za izvedbo ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi po Sloveniji. Prva prilika za to se je pojavila že pri izvedbi projekta "Izboljšanje dostopnosti blaga in storitev za invalide z evropsko kartico ugodnosti", ki se je začel izvajati julija 2021.

Čeprav nenačrtovan, se je zamik pri vzpostavitvi stikov z občinami izkazal za koristnega, ker smo lahko na srečanjih s predstavniki občin predstavili metodologijo za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi, ki smo jo med tem oblikovali. Ta metodologija je ključni dejavnik bodočega sodelovanja med občinami (tudi tistimi, s katerimi se nismo srečali v okviru tega projekta) in UIRS pri izvedbi aktivnostih ocenjevanja dostopnosti.

2. Oblikovanje predloga kriterijev za združevanje baz

Pregled baz o dostopnosti javnih objektov za vse vrste invalidnosti je pokazal, da v Sloveniji, razen baz podatkov treh ponudnikov, ni podatkovnih baz, ki bi bile neposredno uporabne za združevanje z bazo portala dostopnost.javniobjekti.si (DJO). Baze si med seboj niso združljive, niti niso združljive z prej omenjeno bazo. Zato predlagamo, da se portal <http://dostopnost.javniobjekti.si> vzpostavi kot referenčni portal za podatke popisa dostopnosti objektov v javni rabi. V ta namen smo izvedli spremembo podatkovnega modela

na ta način, da bo ta omogočal vnos podatkov bolj preprostega pregleda dostopnosti kot tudi bolj podrobnega pregleda.

Oblikovani podatkovni model bo omogočal, da bodo lahko posameznik, upravnik objekta, privatni lastnik objekta ali javna ustanova sami dodali popis objekta, za katerega želijo dostopnost prikazati na portalu DJO. Hkrati pa bo ta opis povezan s podrobnim opisom dostopnosti, ko bo ta prisoten v podrobnem delu baze. Omogočal bo tudi vsem, ki bi želeli vzpostaviti svoje portale, da bi ob upoštevanju podatkovnega modela le-ti bili združljivi s podatkovnim modelom baze portala DJO.

PRIPOROČILO: Vzpostavi se standardna metodologija ocenjevanja dostopnosti, ki jo potrди Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki bi v prihodnosti omogočila, da so podatkovne baze morebitnih novih ponudnikov podatkov o dostopnosti objektov, natančne in združljive s trenutno bazo portala DJO. Vzpostavljena metodologija ocenjevanja dostopnosti bo na razpolago vsakemu, ki bo želel opraviti ocenjevanje dostopnosti kateregakoli objekta v javni rabi kjerkoli v Sloveniji.

3. Priprava modulov za nadgradnjo osnovne baze DJO

Z namenom zagotavljanja lažjega usklajevanja in združevanja v centralno bazo podatkov različnih avtorjev v prihodnosti smo tudi dodelali in izboljšali način predstavitve informacij na spletni strani za dostopnost "dostopnost.javniobjekti.si". Dodali smo nove funkcionalnosti, ki bodo precej izboljšale delovanje spletne strani in način predstavitve informacij o dostopnosti. Podatkovna baza je bila nadgrajena, da omogoča povezovanje s portalom "dostopnost.javniobjekti.si".

V tem delu naloge smo tudi ponovno pregledali vsebino popisnega lista, ki ga uporabljamo kot glavno orodje za ocenjevanje dostopnosti. Pomembna aktivnost za izboljšanje metodologije ocenjevanja dostopnosti je bila tudi priprava smiselnih sklopov vprašanj ter ustrezno ažuriranje načina predstavitve podatkov na spletni strani.

4. Vzpostavitev osnove za oblikovanje metodologije ocenjevanja dostopnosti in načina prenosa podatkov v skupno bazo

Ugotovitve prvega dela raziskovalnega projekta (odsotnost enotnih kriterijev ocenjevanja dostopnosti in prikazovanja zbranih informacij) so potrdile potrebo po oblikovanju univerzalne metodologije za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi za celotno Slovenijo. Gre za vzpostavitev enotnega načina ocenjevanja dostopnosti, ki bo omogočal neposredni prenos podatkov v centralno bazo DJO. Glavno orodje za izvedbo ocenjevanja je **popisni list**, ki je pripravljen na osnovi veljavnih standardov in drugih relevantnih predpisov, in sicer:

- SIST ISO 21542:2012, Gradnja stavb – Dostopnost in uporabnost grajenega okolja,
- Gradbeni zakon,
- Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov,
- SIST 1186: 2016 – Talni taktilni vodilni sistem za slepe in slabovidne,
- SIST EN 60118-4: 2015 – Elektroakustika – slušni pripomočki,

- SIST ISO 4190-5:2012 – Dvigala (lifti).



Popisni list sestavljajo vprašanja o izpolnjevanju zahtevanih pogojev za zagotavljanje dostopnosti brez ovir za tri oblike invalidnosti in sicer, gibalno ovirane, slepe in slabovidne ter gluhe in naglušne osebe. V prilogi 4.1 (na koncu poročila), je predstavljen nabor različnih tipov objektov oz. stavb v javni rabi po funkciji, ki jo opravljajo, dostopnost katerih je mogoče ocenjevati z univerzalno metodologijo, ki smo jo oblikovali v okviru tega projekta. Priloga 4.2 pa predstavlja konkretne elemente ocenjevanja dostopnosti glede na specifično funkcijo posameznega objekta v javni rabi.

Ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi se izvaja v treh glavnih sklopih, in sicer: **širši dostop, vhod v objekt ter notranji prostori**. Za lažjo predstavbo kaj je za vsak sklop potrebno pregledati in do kakšnih ovir lahko pride so v nadaljevanju sklopi predstavljeni s fotografijami praktičnih primerov ocenjevanja dostopnosti.



1. Širši dostop

V tem sklopu se pregleda ustreznost **parkirnih prostorov, dostopne poti do objekta, višinske razlike na dostopni poti (stopnice), ter višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)**

1.1 Dostopnost širšega dostopa

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none">• dimenzije• izravnost in utrjenost• vertikalne in talne oznake• oddaljenost od vhoda• ustreznost števila parkirnih mest• poglobljenost dostopa do pločnika	 <p>primer neprimerne postavitve parkomata</p>
---	--	---

1.2 Dostopna pot do objekta

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none">• dimenzije• izravnanost, utrjenost, nedrsečnost• taktilne oznake• nevarni predmeti• informacijske oznake	 <p>Foto: Arhiv UIRS</p> <p>primer nevarnosti na dostopni poti</p>
---	---	--



1.3 Višinske razlike na dostopni poti-klančina

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none">• naklon in dolžina• dimenzije• ograja in robnik• kontrastne oznake• odvodnjavanje	 <p>Foto: Arhiv UIRS</p> <p>primer neustrezne rešitve</p>
--	--	--

2. Vhod v objekt

V tem sklopu se pregleda ustreznosti **vhoda v objekt** (glavnega /stranskega), **vetrolova** in **vhodne avle**.



2.1 Vhod v objekt

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none">• širina vrat,• izravnanost s terenom• preglednost in označenost• kontrastnost• višina kljuke (če niso avtomatska vrata)• višina domofona• oznaka o dostopnosti objekta za vse tri kategorije invalidnosti	 <p>primer ovire pri vhodnih vratih</p>
---	--	--



3. Notranji prostori

V tem sklopu se pregleda ustreznosti **sprejemnega prostora** oz. **informacijskega pulta, prehodov oz. hodnikov, vrat** do notranjih prostorov, **višinskih razlik** v notranjosti objekta (stopnice, dvigala, dvižne ploščadi...), **sanitarnih prostorov** ter **oznak**.



3.1 Vhodna avla - informacijski pult

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none">• višina sprejemnega pulta• manevrski prostor• oddaljenost od vhoda• taktilne oznake• možnost tolmača• osvetljenost• odsevnost steklene površine• kontrastnost oz. vidnost sprejemnega okenca	 <p>primer neustrezne višine pulta</p>
---	--	---



3.2 Hodniki/prehodi

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none">• dimenzije• manevrski prostor• osvetljenost• oprema in nevarni predmeti• primernost tlakov/nedrsečnost	 <p>primer neprimerne postavitve predmetov v prehodnem prostoru</p>
---	---	---



3.3 Stopnice

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none">• širina stopnic• višina stopnice• enakomernost in utrjenost• čela in previsi• držala/varnostna ograja• kontrastne oznake	 <p>primer nepravilno zgrajenega stopnišča</p>
---	--	---



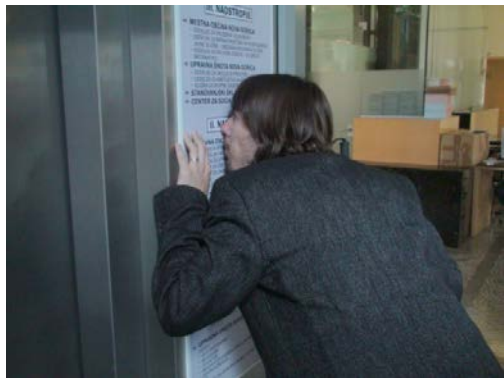
3.4 Čakalnice, avle, dvorane

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • manevrski prostor • mesta za invalide • premičnost sedežev • možnost tolmača • komunikacija (zvočna, tipna, vizualna) • osvetljenost • slušna zanka 	 <p>primer neustrezne namestitve aparata za čakalne lističe</p>
---	---	--

3.5 Sanitarni prostori

	<p>Preverja se:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dimenzije kabine • širina vrat • manevrski prostor • oprijemala • nagibno ogledalo • višina umivalnika • osvetljenost • naprava za klic na pomoč • pomagala za odpiranje vrat 	 <p>primer neustreznega sanitarnega prostora</p>
--	---	--

3.4 Sistem oznak/informiranja

 <p>taktilne oznake v dvigalu</p>	 <p>primer neustrezne predstavitve informacij</p>	 <p>primer neustrezne predstavitve informacij</p>
--	--	---

Oblikovanje metodologije ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi





Podatkovni model metodologije ocenjevanja je sestavljen iz dveh delov, ki jima je skupen objekt oz. stavba, ki se jo ocenjuje za dostopnost. Pri tem je objekt ali stavba enolično določena s šifro registra stavb, ki ga vodi in zanj skrbi Geodetska uprava RS (GURS). Tako je podatek o dostopnosti objekta združljiv tudi z drugimi bazami, ki jih upravlja GURS, še bolj pomembno pa je, da je tak podatek združljiv tudi z nastajajočimi bazami e-prostora (<https://www.e-prostor.gov.si/>).





Prvi del je namenjen preprostem popisu. V ta namen je izdelan nabor pogojev, ki jim v skladu s standardi in predpisi mora objekt zadostiti, da je dostopen za vse vrste invalidnosti. Ti pogoji predstavljajo standard, ki se ga mora držati popisovalec tako, da se zagotovi, da je mogoče podatke pridobljene s popisom neposredno vnesti v centralno bazo podatkov DJO. Za lažji popis in prikaz dostopnosti na portalu bodo ti pogoji prikazani v obliki piktogramov (simbolov) z dodatnimi opisi. V tem delu bodo predstavljene krajše oz. osnovne informacije o dostopnosti objekta.

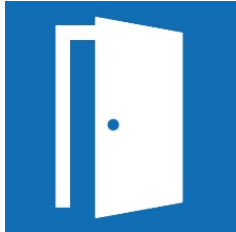



V drugem delu se predstavijo natančnejše oz. podrobnejše informacije o ugotovljenem stanju glede dostopnosti ocenjevanega objekta. Ta informacija je namenjena predvsem upravnikom oziroma vzdrževalcem objekta, ki lahko na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti pristopijo k odpravi le-teh.





Za namen preprostega popisa smo oblikovali in določili sistem simbolov, ki bodo v prihodnje uporabljeni pri izvedbah ocenjevanj in predstavitvi informacij o dostopnosti objektov v javni rabi. Koncept, ki smo ga razvili uporablja simbol kot način opisovanja oz. opredeljevanja ali je posamezni element objekta v javni rabi, ki se ocenjuje dostopen ali ne. Vzpostavljena metodologija temelji na ocenjevanju dostopnosti posameznega elementa določenega objekta, simbol pa pri tem podaja informacijo za katero obliko dostopnosti velja posamezna ocena. Ključno pri tem pa je, da bo za vsak element ocenjevanja podana natančna informacija o relevantnih konkretnih zahtevah po veljavnih predpisih.

V nadaljevanju kot primer prikazujemo način ocenjevanja dostopnosti za štiri prve elemente ocenjevanja, t.j. parkiranje, dostopna pot, vhod in informacijski pult.

Element ocenjevanja	Stanje	Standard/predpis
PARKIRANJE   =dostopno za samostojno uporabo  =dostopno s pomočjo druge osebe  =ni dostopno <i>Simbol se ustrezno pobarva glede na ugotovljeno usklajenost s standardi</i>	<ul style="list-style-type: none"> - parkiranje urejeno - parkiranje ni urejeno 	<i>1 pm za invalide na 10pm/2 pm na 50/ 4 na 100/ 6pm na 200/ +1pm na vsakih dodatnih 100pm</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - oddaljenost od objekta ustrežna - oddaljenost od objekta ni ustrežna 	<i>maksimalna oddaljenost 50 m</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - širina parkirnega mesta ustrežna - širina parkirnega mesta ni ustrežna 	<i>minimalna širina 3,9 m</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - dolžina parkirnega mesta ustrežna - dolžina parkirnega mesta ni ustrežna 	<i>minimalna dolžina 5,4m</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - talna oznaka je - talne oznake ni 	<i>parkirno mesto mora biti označeno z mednarodno talno oznako</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - vertikalna oznaka je - vertikalne oznake ni 	<i>parkirno mesto mora biti označeno z mednarodno vertikalno oznako</i>

Element ocenjevanja	Stanje	Standard/predpis
<p>DOSTOPNA POT</p>     <p><i>Simbol se ustrezno pobarva glede na ugotovljeno usklajenost s standardi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - na prehodu za pešce pločnik poglobljen na nivo cestišča - na prehodu za pešce pločnik ni poglobljen na nivo cestišča 	<p><i>na prehodu za pešce mora biti pločnik poglobljen na nivo cestišča.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - širina dostopne poti ustrežna - širina dostopne poti ni ustrežna 	<p><i>minimalna širina 90cm</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - površina je ravna in utrjena - površina ni ravna in utrjena 	<p><i>dostopna površina mora biti ravna in utrjena</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - površina je nedrseča - površina ni nedrseča 	<p><i>dostopna površina mora biti nedrseča</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - ustrezne talne oznake so - ustreznih talnih oznak ni 	<p><i>dostopna pot mora imeti ustrezne talne oznake za orientacijo slepih in slabovidnih</i></p>

Element ocenjevanja	Stanje	Standard/predpis
<p>VHOD</p>     <p>Simbol se ustrezno pobarva glede na ugotovljeno usklajenost s standardi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - glavni vhod je dostopen za gibalno ovirane osebe - glavni vhod ni dostopen za gibalno ovirane osebe 	<p><i>vhod mora biti brez višinskih ovir (stopnice, pragovi)</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - glavni vhod ima oznako o dostopnosti v notranje prostore za: - gibalno ovirane osebe - gluhe in naglušne osebe - slepe in slabovidne osebe - glavni vhod nima oznake o dostopnosti v notranje prostore za: - gibalno ovirane osebe - gluhe in naglušne osebe - slepe in slabovidne osebe 	<p><i>glavni vhod mora imeti oznako o dostopnosti v notranje prostore za gibalno ovirane osebe.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - vhod je ustrezno osvetljen - vhod ni ustrezno osvetljen 	<p><i>minimalna osvetlitev mora biti 100 luksov, bolje 200 luksov.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - širina vhodnih vrat je ustrezna - širina vhodnih vrat je ustrezna 	<p><i>širina vrat mora biti od 850 do 900 mm</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - vrata so v kontrastu z zidom - vrata niso v kontrastu z zidom 	<p><i>barva vrat in okvirja mora biti v kontrastu s sosednjimi zidovi.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - steklena vrata so ustrezno označena z barvnimi trakovi - steklena vrata niso ustrezno označena z barvnimi trakovi 	<p><i>steklena oz. zastekljena vrata morajo biti označena z barvnimi trakovi ali okvirom malo višje pod višino oči.</i></p>

Element ocenjevanja	Stanje	Standard/predpis
<p>INFORMACIJSKI/SPREJEMNI PULT</p>     <p><i>Simbol se ustrezno pobarva glede na ugotovljeno usklajenost s standardi</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - pult je: <ul style="list-style-type: none"> -blizu vhoda, -jasno prepoznaven oziroma ustrezno označen - pult ni: <ul style="list-style-type: none"> -blizu vhoda, -jasno prepoznaven oziroma ustrezno označen 	<p><i>pult mora biti blizu vhod in jasno prepoznaven oziroma dobro označen.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - pot do pulta ima ustreznih talnih oznak - pot do pulta nima ustreznih talnih oznak 	<p><i>na poti do informacijskega pulta morajo biti ustrezne talne oznake oziroma nameščena preproga za orientacijo pri lociranju do sprejemnih okenc za slepe in slabovidne.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - pred pultom in za pultom je zagotovljen dovolj velik manevrski prostor za osebo na invalidskem vozičku - pred pultom in za pultom ni dovolj velikega manevrskega prostora za osebo na invalidskem vozičku 	<p><i>pred in za pultom mora biti dovolj velik manevrski prostor najmanj 1500 x 1500 mm.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - višina pulta je ustrezna - višina pulta ni ustrezna 	<p><i>višina pulta mora biti 740-800mm, tako da je osebam na invalidskih vozičkih omogočena samostojna uporaba informacijskega pulta.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - pult je opremljen s sistemom za izboljšanje sluha - pult ni opremljen s sistemom za izboljšanje sluha. 	<p><i>pult mora biti opremljen s sistemom za izboljšanje sluha (sistem z indukcijsko zanko oz. drugi)</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - prostor ob pultu in pult sta dobro osvetljena - prostor ob pultu in pult nista dobro osvetljena. 	<p><i>prostor ob pultu in pult morata biti dovolj dobro osvetljena (v prostoru in na pultu v območju od 350 do 450 luksov).</i></p>

Namen vzpostavitve metodologije ocenjevanja je torej omogočiti vsem (posameznikom ali organizacijam), ki bodo v prihodnosti opravili ocenjevanje dostopnosti, da lahko to nalogo opravijo na način:

- a) ki temelji na veljavnih standardih in predpisih,
- b) zajema vse kategorije invalidnosti,
- c) omogoča neposredni prenos dobljenih informacij v centralno bazo DJO.

Vzpostavitev univerzalne metodologije ocenjevanja dostopnosti ima tudi to prednost, da poenostavi oz. olajša postopek ažuriranja podatkov v centralni bazi. Vsak pooblaščen posameznik bo lahko v bazi sproti popravljal informacije o dostopnosti ob vsaki izvedbi popravkov pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene pri prejšnjem ocenjevanju dostopnosti posameznega objekta.

Tretji delovni paket: Priprava strokovnih podlag za dopolnitev predpisov oz. standardov, ki določajo arhitekturno-oblikovalske normative in prostorsko-načrtovalske standarde za zagotavljanje dostopa brez ovir

Za izvedbo te naloge smo opravili podrobno analizo veljavnih predpisov (zakonov, pravilnikov, standardov), ki urejujejo problematiko dostopnosti za invalide. Pri tem smo ugotavljali, predvsem, kakšne so slabosti oz. pomanjkljivosti sedanjih dokumentov, ki jih je treba izpostaviti kot najbolj pomembne pri izvedbi dopolnitve veljavnih predpisov.

Ključni dokumenti pregleda so bili:

- Gradbeni zakon (še posebej njegove določbe ki se nanašajo na univerzalno graditev in uporabo objektov),
- Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov,
- SIST ISO 21542:2012 – Gradnja stavb – dostopnost in uporabnost grajenega okolja,
- SIST 1186: 2016 – Talni taktilni vodilni sistem za slepe in slabovidne,
- SIST EN 60118-4: 2015 – Elektroakustika – slušni pripomočki – 4. del: Sistemi z indukcijsko zanko za slušne pripomočke,
- SIST ISO 4190-5:2012. Dvigala (lifti) – 5. del: Krmilja, signali in pripadajoča oprema.

V nadaljevanju predstavljamo ugotovljene pomanjkljivosti pregledanih dokumentov.

Gradbeni zakon

2. člen:

Dopolni se druga točka 2. člena z besedi "**dostopnost objektov**" tako, da se po novem točka glasi:

*"(2) Za javni interes iz prejšnjega odstavka se štejejo predvsem varnost objektov, spoštovanje načela enakih možnosti, **dostopnost objektov**, varstvo okolja, ohranjanje narave, varstvo voda, varstvo kulturne dediščine, spodbujanje trajnostne gradnje, skladnost umeščanja objektov v prostor, arhitektura kot izraz kulture, evidentiranje, uporabnost, učinkovitost, kakovost objektov in njihova usklajenost z okoljem v njihovem celotnem življenjskem ciklu."*

12. člen:

2. točka 12. člena se dopolni z novo 2. alinejo, ki se glasi "**- zagotovi tehnične rešitve v skladu z določbami 22. člena tega zakona**".

13. člen:

2. točka 13. člena se med 8. in 9. dopolni z novo točko "**- opozoriti na predpise za zagotavljanje univerzalne dostopnosti**".

22. člen:

2. točka 22. člena se dopolni tako, da se po novem glasi:

*"(2) Graditev in uporaba objektov, dostopnih vsem ljudem, ne glede na njihovo morebitno trajno ali začasno oviranost, pomeni projektiranje, gradnjo in uporabo objektov na način, ki omogoča neoviran dostop do objektov in njihovo uporabo. Dostopi, prehodi, povezovalne poti, **vhodi, sprejemni prostori, vertikalne povezave (stopnice, klančine, osebna dvigala in druge mehanske dvizne naprave)**,*

horizontalne povezave (hodniki), programski prostori, sanitarije ter vsa vrata, ki se nahajajo v objektu,

morajo ljudem s posameznimi funkcionalnimi oviranostmi omogočati samostojno uporabo, opremljeni morajo biti s potrebno signalizacijo in opremo za nemoteno gibanje, komunikacijo in orientacijo. Število parkirnih mest za invalide v bližini glavnega vhoda mora biti zadostno, če prostorske možnosti to omogočajo, pa morajo biti zagotovljena tudi parkirna mesta za uporabnike z otroškimi vozički."

29. člen:

6. točka 29. člena se dopolni z "**in 22. člena**" tako, da se glasi:

"(6) Projektno dokumentacijo podpišeta projektant in vodja projekta, s čimer jamčita, da so izpolnjeni pogoji iz 12. člena **in 22. člena** tega zakona."

43. člen:

43. člen se dopolni z novo 2. točko, takoj za 1. točko, ki se glasi:

"(2). **gradnja izpolnjuje bistvene zahteve za objekte, ki so določene v 15. členu tega zakona.**"

45. člen

Prvi odstavek 45. člena se dopolni z novo 9. točko, ki sledi sedANJI 8. točki, ki se glasi:

"**9. ugotovitev, da nameravana gradnja izpolnjuje pogoje o univerzalni graditvi in uporabi objektov v skladu z določbami 22. člena tega zakona.**"

71. člen:

4. točka 71. člena se dopolni z novo drugo alinejo, ki se glasi:

"- **je objekt izveden v skladu z določbami 22. člena tega zakona.**"

86. člen:

86. člen se dopolni z **drugim odstavkom, ki določa konkretne sankcije v primeru, da ugotovljene pomanjkljivosti niso odpravljene v času, ki ga določi pristojni inšpektor.**

Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov

3. člen:

3. člen, ki opredeljuje pomen uporabljenih izrazov ne vključuje nobenega izraza, ki se nanaša na gluhe in naglušne. Predlagamo, da se dopolni z opredelitvijo pomena izraza "**indukcijska slušna zanka**".

4. člen:

Seznam standardov se dopolni še s standardom za dvigala in sicer: **SIST ISO 4190-5.**

5. člen:

5. člen se dopolni z novo četrto alinejo, ki se glasi: "**- prehodna svetla širina poti je najmanj 90 cm.**"

5. člen se dopolni z novo osmo alinejo, ki predstavlja zahteve za parkirišča za invalide (**dimenzije, označenost, utrjenost, dostop na pločnik, bližina vhoda**).

6. člen:

6. člen je treba dopolniti z natančnejšimi informacijami (tako kot predstavljeno v četrsti alineji tega člena) o vseh zahtevah za notranje prostore oziroma elemente notranjih prostorov objektov (**manevski prostor, osvetlitev, taktilne oznake, kontrastnost, hodniki, stopnišča...**).

SIST standardi

SIST ISO 21542:2012 – Gradnja stavb – dostopnost in uporabnost grajenega prostora

Ne glede na to, da je SIST ISO 21542:2012 evropski standard, katerega posamezna država ne more popraviti oziroma dopolniti, smo vseeno standard natančno pregledali in v njem ugotovili nekaj slabosti oziroma pomanjkljivosti, ki jih predstavljamo v nadaljevanju.

- 1. Splošno:** Dokument se na več mestih sklicuje na kar nekaj drugih standardov. V večini primerov gre pri tem sicer za "manjšo informacijo" in ne za bistveno zahtevo, tako da ni nekaj, kar bi naredilo standard nekoristen, pomeni pa, da ni povsem samostojen.

Primer (*SIST ISO 21542:2012, str. 56*):

"Navpične in poševne dvizne ploščadi morajo biti primerne, da jih osebe na invalidskem vozičku varno uporabljajo samostojno in s spremljajočo osebo. Vse naprave za upravljanje morajo biti dostopne in primerne tudi za uporabnike motoriziranih invalidskih vozičkov in uporabnike pripomočkov za hojo. Premislek o izjemah za obstoječe stavbe: če v obstoječi stavbi ni mogoče zagotoviti dvigala v skladu s točko 15, je treba zagotoviti navpične ali poševne dvizne ploščadi v skladu z ISO 9386-1 in ISO 9386-2."

Ključna težava pri tem je, da so vse te "manjše informacije" dostopne v drugih, ponovno plačljivih standardih, njihova cena pa je kar visoka.

- 2. Struktura:** Struktura dokumenta sledi mešani logiki, ki približno sledi pojavljanju elementov, kot jih izkusimo na poti iz zunanosti v notranjost. Večinoma je dobro pregleden, pojavijo pa se občasne situacije, ko so sorodne informacije oz. informacije, ki se tičejo istega elementa razpršene po celotnem priročniku, na primer:

- str. 23 - Glavni vhod,
- str. 36 - Vhodi v stavbo in končni požarni izhodi,
- str. 37 - Glavna vhodna vrata,
- str. 103 - Požarna varnost, zaščita in evakuacija za vse
- str. 150 - Dodatek D: Požarna varnost

- 3. Manjkajoči sklopi:**

Dokument je sicer splošno gledano dobro narejen, še posebej za osebe na vozičku. Ugotovili smo določene pomanjkljivosti, ki pa se nanašajo predvsem na:

- **Taktilne oznake:** Trenutno standard ločuje vodilne ter opozorilne oznake in shematsko ponazori razliko. Brez težav bi se lahko ta del razširil z informacijami v *SIST ISO 11862016 - Talni taktilni vodilni sistem*, saj je celota dovolj kratka, da ji delitev v dva dokumenta bolj škodi kot koristi.
- **Slušne zanke:** dokument določa prostore, kjer naj bi se slušne zanke uporabilo, ter njihovo oznako. O sami ureditvi slušnih zank pa pove le: *"Indukcijske slušne zanke naj bodo v skladu s tehničnimi zahtevami v IEC 60118-4 (glej sliko 52)"*. Manjkajo informacije o pravilnosti namestitve naprave, njene moči, frekvence, oddaljenosti...
- **Tolmači:** standard predpisuje osvetlitev mesta za tolmača, nič pa glede tega kdaj in kje naj bo tolmač dosegljiv. To je verjetno namerno prepuščeno vsaki izmed držav, vendar bi pričakovali, da se tudi na evropskem nivoju zagotovi neka minimalna pričakovanja, saj je to en bistvenih načinov za dostop do informacij/vsebine eni izmed treh skupin z oviranostmi.

- 4. Dodatne pripombe:**

- Str. 10: Ločnica med izrazoma "je treba" in "naj", je smiselno uporabljena. Za večjo preglednost pa bi bili bolj učinkoviti izrazi "je obvezno" ter "je koristno".

- Str. 56 (16. Navpične in poševne dvizne ploščadi): Standard ne predpisuje potrebne nosilnosti/obremenitve, ki bi jo nosilna ploščad morala prenesti.
- Str. 59 (18.1.6. Vrata s steklom): Zakaj obstajajo specifikacije do te mere natančnosti? V stavbi se lahko uporabljajo tako popolnoma steklena kot popolnoma ne steklena vrata. Zakaj se le pri kombinaciji vzpostavijo pravila dimenzij, za katere ni dobrega razloga oz. vzroka, ki ne bi veljal tudi za popolnoma steklena vrata?
"Če so predvidena vrata s steklom, morajo izpolnjevati naslednje zahteve (glej tudi sliko 28):
 - *spodnji rob stekla ne sme biti več kot 600 mm nad obdelano površino tal;*
 - *zgornji rob stekla ne sme biti manj kot 1 600 mm nad obdelano površino tal;*
 - *steklena površina se po širini ne sme začeti več kot 200 mm od roba vrat na strani zapaha, širina*
 - *stekla pa ne sme znašati več kot 150 mm;*
 - *steklo je lahko razdeljeno z ozko konstrukcijo na predelke s širino največ 200 mm."*
- Str. 70 (slika 35: Stranišče za gibalno ovirane ljudi): Slika ponazarja mere minimalnega svetlega manevrskega prostora pred straniščno školjko, vendar ga obda s stenami. Čeprav gre za nekaj kar je po predpisih smiselno in služi bolj kot shema dimenzij, se zdi to bolj primer slabe prakse, ki ga ni najbolj priporočljivo uporabiti kot prvo shemo dostopnih sanitarij.
- Str. 62, Str. 97 (Slika 54), Str. 131: Konfliktne informacije o potrebni višini kljuk. Predlagamo, sledenje vrednosti 1100 mm, ki je večkrat omenjena, uporabljena pri drugih elementih in opremi, sovпада s starejšim standardom in je uporabljena v praksi, kjer je večina kljuk nameščenih med 1020 – 1050 mm.
- Str. 97 (Slika 54: Vrste vratnih ročajev in njihova višina): Standard ne predpisuje oz. priporoča kdaj naj se določen tip ročajev/kljuke uporabi npr. **ročaj je potreben pri vratih z avtomatskim zapiralom.**
- Str. 131: Stavak nima primerne konteksta, da bi bilo mogoče nedvoumno razumeti, kaj je bilo mišljeno: *"Za poganjanje invalidskega vozička je potreben svetli prostor najmanj 50 mm, prednostno 100 mm. Na dolgih poteh je lahko potreben dodaten prostor"*.
- Str. 139 – 149 (Shema gibalnega prostora vrat). To deluje kot študija, ki bo morda koristila peščici ljudi v specifičnih situacijah. Za dostopnost elementa so potrebne največje skupne dimenzije, ki pa so že opredeljene kot 1500 x 1500 mm.

SIST 1186: 2016 – Talni taktilni vodilni sistem

Kot je bilo že omenjeno pri SIST ISO 21542:2012, bi se lahko vsi podatki, ki so tu ločeni, vključili v osnovni standard. Drugače je standard nazoren in jedrnat, ter vsebuje bistvene informacije za branje in razumevanje talnih taktilnih oznak.

Manjša pripomba: Str. 22 (Slika 11): in Str. 23 (Slika 12): Opozorilni pas ter druge obvestilne oznake bi lahko vključevale informacijo o strani na kateri se nahaja nadaljevanje vodilne linije. Namesto krogov bi lahko šlo za trikotnike oziroma Puščice L oblike, ki bi usmerjale v pravo smer.

SIST EN 60118-4: 2015 – Elektro akustika – slušni pripomočki

Standard vključuje množico informacij, ki so uporabne z določenim predznanjem na področju zvoka. Manjša pripomba: Osnovne informacije navedene str. 8: »*Introduction*«, bi lahko bile povzete na bolj poljuden način v SIST ISO 21542:2012, skupaj z glavnimi bistvenimi zahtevami za slušne pripomočke, ki jih z mojim trenutnim znanjem ne znam izluščiti.

SIST ISO 4190-5:2012 - Dvigala

Standard je namenjen predvsem proizvajalcem dvigal, kar je smiselno, saj gre za vgradne elemente, ki jih ni potrebno vsakič znova načrtovati.

Manjše pripombe:

- Ponovno ugotavljamo, da je standard formatiran na način, na katerega so podatki ki se tičejo posameznega elementa (npr. oprijemala), razpršeni na različne odseke (npr. str. 8, str. 15), čeprav je celoten standard dolg le 19 strani. Veliko bolj smiselno bi bilo informacije združiti po področjih **(npr: gumbi zunaj, gumbi znotraj, vrata, dimenzije, oprijemalo).**
- Str. 3 in Str. 9: Informacija o dimenzijah gumbov je rahlo drugačna (manjša) od tiste predpisane v ISO 21542, kjer znaša 25 x 25 mm. Tam je sicer navedena z opombo, da naj bo v uporabi, če gre za manjše število nadstropij. (Spodnje služi tudi kot primer ponavljanja informacij zaradi slabe strukturiranosti):
"The minimum dimensions (of the active part of the button) shall allow the inscribing of a circle with a diameter not less than 19 mm, with a minimum diameter of 20 mm recommended."
- Standard služi bolj kot dopolnilo informacijam ki so že podane v SIST ISO 21542:2012 in zato izpušča nekatere bistvene informacije (naklon navigacijske plošče, dimenzije kabin itd.) Iz tega razloga, ter tudi splošne dostopnosti po nepotrebem ločenih informacij, bi ga bilo najbolje vključiti v SIST ISO 21542:2012 kot enega izmed dodatkov.

Priporočila

Cilj tega dela naloge je bil, na podlagi pregleda obstoječih predpisov, postaviti temelje za njihovo ustrezno nadgradnjo. Ključna priporočila so:

- ❖ **Pripravi se predlog sprememb in dopolnitev Gradbenega zakona tako, da se vključijo predlagane spremembe in dopolnitve.** Gradbeni zakon mora v relevantnih členih natančneje in jasneje predstaviti vse določbe, ki urejujejo dostopnost brez ovir. Pomanjkljivosti oz. nedorečenosti, ki smo jih ugotovili v obstoječem zakonu predstavljajo vrzeli, ki puščajo možnost, da ključni akterji (projektanti, nadzorniki, izdajatelji gradbenega dovoljenja, izvajalci tehničnih pregledov) spregledajo določene zahteve, kar rezultira v gradnjo objektov, ki ne izpolnjujejo vseh zahtev za univerzalno dostopnost.
- ❖ **Pripravi se predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika o univerzalni graditvi in uporabi objektov tako, da se vključijo predlagane spremembe in dopolnitve.**
- ❖ **Inšpekcijski nadzor mora zagotoviti, da je vsaka nova gradnja izvedena povsem v skladu z določbami Gradbenega zakona in Pravilnika o univerzalni graditvi in uporabi objektov.**
- ❖ **V primeru, da imajo države članice EU možnost vplivati na vsebino relevantnih evropskih standardov, bi bilo zaželeno, da se opozori na pomanjkljivosti, na katere smo zgoraj opozorili, da se jih poskuša ustrezno odpraviti. Pri tem gre predvsem za SIST ISO 21542:2012 – gradnja stavb – dostopnost in uporabnost grajenega prostora.**
- ❖ **Potrebno je zagotoviti brezplačni dostop do vseh relevantnih SIST standardov.**
V današnji Evropi (še posebej na območju evropske unije) kjer je dostopnost do informacij in znanja eden ključnih vodil gospodarskega razvoja in tehnološkega napredka, je popolnoma nerazumljivo, da morajo biti standardi za zagotavljanje univerzalnega dostopa brez ovir **plačljivi**. Tudi v primeru, da gre za avtorske pravice (kar je v tem primeru tudi precej vprašljivo), bi se to lahko rešilo na ta način, da bi posamezna država kupila licenco, s katero bi zagotovila prosto uporabo standardov na svojem ozemlju. Če so vsi drugi dokumenti EU (direktive, strategije, akcijski programi...) dostopni brez plačila, je popolnoma nesprejemljivo, da so informacije, ki so temelj za zagotavljanje osnovnih človekovih pravic plačljive. Morda je prav ta dejavnik tudi eden od vzrokov zakaj se še danes gradijo objekti, ki ne izpolnjujejo vseh zahtev, ki so določeni v relevantnih **plačljivih** standardih?
Predlagamo, da se v Sloveniji resno razmišlja o omenjeni možnosti nakupa 'državne licence'.

Zaključek

Podrobni pregled obstoječih baz podatkov posameznih organizacij oz. posameznikov je pokazal, da nobena izmed pregledanih baz ni pripravljena na način, ki bi omogočal neposredno združitev podatkov v skupno bazo DJO. Združevanja baz tako ni bilo izvedeno. Ne glede na nezdružljivosti zaradi neuskkljenosti sistema predstavitve podatkov in nejasnosti glede kriterijev zbiranja podatkov smo ugotovili, da nekatere baze posameznikov vseeno vsebujejo koristne informacije o dostopnosti objektov v javni rabi, ki jih je treba na nek način prikazati. Tako smo prišli do odločitve, da določene baze, ki so predstavljene na način, da so podatki v njih uporabni predstavimo na spletnem portalu DJO ločeno, preko povezav na internetno stran posamezne baze.

Ključni rezultat raziskovalnega projekta je oblikovanje univerzalne metodologije za ocenjevanje dostopnosti objektov v javni rabi. Za potrebe vzpostavitve te metodologije smo predhodno pripravili ustrezne module za nadgradnjo obstoječe osnovne baze DJO. V ta namen smo dodali nove funkcionalnosti, ki bodo precej izboljšale delovanje spletne strani in način predstavitve informacij o dostopnosti. V tem delu naloge smo tudi ponovno pregledali vsebino popisnega lista, ki ga uporabljamo kot glavno orodje za ocenjevanje dostopnosti. Pri tem smo znatno zmanjšali število vprašanj popisnega lista, ki ga bomo dali na razpolago pri uporabi univerzalne metodologije ocenjevanja dostopnosti, le na tista vprašanja, ki so za posamezen objekt nujna za ugotavljanje izpolnjevanja zahtev za zagotavljanje dostopnosti brez ovir. Pomembna izboljšava v tej zvezi je bila tudi priprava smiselnih sklopov vprašanj popisnega lista ter ustrezno ažuriranje načina predstavitve podatkov na spletni strani. Univerzalna metodologija za ocenjevanje dostopnosti objektov, ki smo jo oblikovali bo v prihodnosti omogočala, da lahko vsak posameznik (lastnik oz. upravnik) samostojno opravi ocenjevanje dostopnosti svojega objekta v javni rabi na način, ki zagotavlja natančnost in združljivost podatkov s centralno bazo DJO. Vzpostavljena metodologija torej ponuja možnost in ima velik potencial za intenziviranje aktivnosti ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi, posledično pa pospeševanje izvajanja ukrepov za odstranjevanje ugotovljenih grajenih in komunikacijskih ovir.

V tej zvezi je treba omeniti še en pomemben rezultat projekta in sicer, vzpostavitev stikov s številnimi občinami. Pozitivni odzivi teh občin in njihova izkazana zainteresiranost za konkretno sodelovanje na tem področju predstavljata možnosti za učinkovitejše izvajanje ukrepov za zagotavljanje dostopnosti brez ovir v prihodnosti. Na osnovi vzpostavljenih stikov so z nekaterimi občinami že načrtovane konkretne aktivnosti, ki naj bi se izvajale v bližnji prihodnosti na področju ugotavljanja stanja glede dostopnosti objektov v javni rabi.

Podrobna analiza veljavnih predpisov (zakonov, pravilnikov, standardov), ki urejujejo problematiko dostopnosti za invalide, ki smo jo opravili v okviru tretjega delovnega paketa, je pokazala na določene slabosti oz. pomanjkljivost predpisov. Velja še posebej izpostaviti pomanjkljivosti, ki smo jih identificirali v gradbenem zakonu. Gre predvsem za nenatančnost oz. nedorečenost nekaterih določb specifičnih členov zakona, ki se nanašajo na zagotavljanje dostopnosti brez ovir. Te smo natančno označili in podali konkretne predloge za njihovo ustrezno dopolnitev. Pri tem je ključno opozoriti tudi na nenatančno upoštevanje oz. uveljavljanje zahtev veljavnih predpisov za zagotavljanje univerzalne dostopnosti, neučinkovito izvajanje nadzornih nalog v procesu graditve objektov ter nedosledno opravljanje inšpekcijskih nalog v skladu z veljavnimi predpisi.

Kot pomembno slabost v tej zvezi izpostavljamo plačljivost SIST standardov, ki potencialno otežuje dostop do njih in njihovo upoštevanje v procesu projektiranja objektov v javni rabi. Predlagamo, da se država dogovori pri avtorjih standardov za nakup "državne licence", ki bo omogočala, da so standardi prosto dostopni za projektante oz. vse zainteresirane.

Priporočila in smernice za nadaljevanje dela na tem področju

1 Dokončanje dela na vzpostavitvi nove metodologije ocenjevanje dostopnosti

Metodologija je oblikovana, a so potrebne še nekatere prilagoditve sistema preden bo lahko uporabna. Pred tem bo potrebno uskladiti skrajšan seznam vprašanj z novo oblikovanimi smiselnimi sklopi elementov ocenjevanja dostopnosti in pripraviti potrebne dodatne simbole za preprosti popis. Ocenjujemo, da bi bila lahko ta naloga zaključena v naslednjem letu.

2 Potrditev metodologije s strani ministrstva

Za nadaljevanje dela in implementacijo metodologije na spletni portal dostopnost.javniobjekti.si mora metodologijo potrditi ministrstvo in ji s tem zagotoviti legitimnost v očeh bodočih uporabnikov le-te. Le s potrditvijo metodologije s strani ministrstva bomo dosegli, da bodo podatki o dostopnosti objektov, ki jih popisujejo oziroma jih bodo popisovale in zbirale tudi druge fizične in pravne osebe, primerljivi in standardizirani.

3 Prilagoditev metodologije ocenjevanja dostopnost za uporabo v obliki aplikacije

Spletni portal dostopnost.javniobjekti.si že omogoča vnos podrobnih podatkov o dostopnosti objektov. Ob sprejetju predlaganega standarda preprostega popisa s strani ministrstva, bo potrebno nadgraditi spletni portal, da bo le-ta omogočal vnos tudi preprostega popisa. Nadgradnja mora vsebovati možnost registracije in prijave v portal lastnikov objektov, iskanja po registru objektov za določitev šifre objekta, določevanje prostorskih koordinat objekta, ter izbor namembnosti objekta. Ta bo omogočala vnašalcu podatkov prikaz vprašanj, ki so specifična za tipologijo in namembnost objekta. Tako pripravljena možnost vnosa preprostega popisa bo namenjena vsem, ki bodo želeli sami popisati dostopnost svojih objektov in njihovo dostopnost prikazati na spletnem portalu dostopnost.javniobjekti.si.

4 Promocija metodologije ocenjevanja in popularizacija spletnega portala *dostopnost.javniobjekti.si*

Metodologijo, ki smo jo razvili in jo zgoraj predstavili bo potrebno promovirati tako, da bodo vsi zainteresirani seznanjeni o njenem obstoju. Prvi ukrep v ta namen je vsekakor diseminacija rezultatov tega projekta. V skladu s potrjenim načrtom izvedbe projekta bomo prvo predstavitev za MDDSZEM opravili takoj, ko bo termin za to določen (s strani MDDSZEM). Kot je bilo zgoraj navedeno smo metodologijo že predhodno predstavili v 14 občinah, ki so se odločile za tesnejše sodelovanje. Predstavitve metodologije ostalim občinam pa bomo izvedli s pomočjo razpoložljivih tehnoloških možnosti (npr. preko e-pošte, naše spletne strani...).

Prav tako pomembne bodo aktivnosti, ki bodo zagotovile, da postane spletni portal dostopnost.javniobjekti.si glavna vstopna točka kjer se dobijo informacije o dostopnosti objektov v javni rabi v Sloveniji. V primerjavi s promocijo nove metodologije je ta naloga precej težavnejša. Pri tem bo nujna pomoč MDDSZEM kakor tudi vseh ostalih ministrstev. Problematika v obravnavi in težave, ki se s tem rešujejo se, namreč tičejo vseh področij življenja, torej tudi dela vseh ostalih ministrstev. Zaradi tega predlagamo, da se MDDSZ, kot resorno ministrstvo, optimalno angažira pri izvajanju aktivnosti za popularizacijo spletnega portala dostopnost.javniobjekti.si. Pripomba, ki jo pogosto slišimo je, da je v zadnjem obdobju nastalo veliko število spletnih baz podatkov o dostopnosti za invalide, za večino katerih pa velja, da ostajajo neaktivne oz. 'mrtve'. Kot prvi ukrep v tej smeri predlagamo, da portal dostopnost.javniobjekti.si reklamirajo vsa ministrstva na svojih spletnih straneh. Drugi ukrep je, seveda, širjenje informacij o obstoju portala prek javnih medijev. Tudi v tem primeru je nujna aktivna angažma MDDSZEM kot organizatorja dogodkov za obveščanje širše javnosti. Nenazadnje, tudi NSIOS ima pri širitvi informacij o obstoju portala ključno vlogo. Najpomembnejši uporabniki portala so prav osebe, ki so združene v različnih organizacijah, ki delujejo v okviru NSIOS.

5 Izvedba pilotnih projektov ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi po Sloveniji

Namen teh aktivnosti bi bil usposobiti zainteresirane deležnike za samostojno izvedbo ocenjevanja dostopnosti objektov v javni rabi v njihovem območju. V ta namen bi strokovnjaki UIRS obiskali in praktično instruirali posameznike, ki se v različnih občinah ukvarjajo s problematiko dostopnosti za invalide. V prvi fazi bi instrukcije izvedli v občinah, ki so izrazile večji interes za sodelovanje, torej v tistih v katerih smo vzpostavili konkretne stike v okviru tega projekta. Končni namen te dejavnosti bi bil, da se poveča intenziteta opravljanja ocenjevanja dostopnosti na enoten način, kar bi prispevalo k učinkoviti graditvi in širitvi centralne baze informacij o dostopnosti za invalide na celotnem teritoriju Slovenije.

6 Prevod vsebine spletnega portala <http://dostopnost.javniobjekti.si> v angleški jezik.

Slovenija je, in se še naprej razvija kot pomembna mednarodna turistična destinacija. To pa pomeni, da mora zagotoviti, da so informacije o dostopnosti za invalide dostopne tudi v kakem tujem jeziku, v prvi vrsti je to seveda v angleščini. Zaradi tega ocenjujemo, da bo v nadaljevanju prevod teh informacij smiselni, če ne celo nujen.

Literatura in viri

Amsterdamska pogodba, (1997): Evropski parlament.

Council of the European Union (2000): Council Directive 2000/78/EC Establishing a general framework for equal treatment in employment and occupation. European Union.

European Commission (2003): European Disability Action Plan: Equal opportunities for the disabled 2004-2010 (COM 2003 650).

Gradbeni zakon (GZ) (2017): (Uradni list RS, št. [61/17](#), [72/17 – popr.](#), [65/20](#) in [15/21](#)).

Kobal, B., Smolej, S., Nagode, M., Sendi, R., Černič Mali, B., Kerbler, B., Tominc, B., Mujkić, S. (2008): Dostopnost grajenega in komunikacijskega okolja kot predpogoj za socialno vključevanje invalidov: uporabniška perspektiva. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.

Akcijski program za invalide 2007–2013, (2006): Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Akcijski program za invalide 2014–2021 (2014) Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Pravilnik o univerzalni graditvi in uporabi objektov. Ur. List RS, št. 41/18.

Sendi, R., Černič Mali, B., Kerbler, B., Tominc, B., Mujkić, S., Kobal, B., Smolej, S., Nagode, M. (2008): Ukrepi za uresničevanje pravic invalidov do dostopa brez ovir: končno poročilo. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije.

Sendi R., Kobal B., ur. (2010): (Ne) dostopna Slovenija?: Grajene in komunikacijske ovire, s katerimi se srečujejo invalidi. Ljubljana: Urbani izziv – publikacije.

Sendi, R., Bizjak, I., Mujkić, S. (2019): Dostopnost objektov v javni rabi. Končno poročilo.

SIST ISO 21542:2012, Gradnja stavb – Dostopnost in uporabnost grajenega okolja.

SIST 1186: 2016 – Talni taktilni vodilni sistem za slepe in slabovidne.

SIST EN 60118-4: 2015 – Elektroakustika – slušni pripomočki.

SIST ISO 4190-5:2012 – Dvigala (lifti).

Ustava Republike Slovenije. Uradni list RS, št. 110/2002 (8/2003 popr.), Ur.l. RS, št. 58/2003-ZZK-1, 33/2007-ZPNačrt, 108/2009-ZGO-1C, 79/2010 Odl.US: U-I-85/09-8, 80/2010-ZUPUDPP.

Zakon o ratifikaciji Konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov. Uradni list RS, št. 37/08.

PRILOGE

Priloga 1 - Druge spletne baze podatkov o dostopnosti, ki niso podrobneje predstavljene v poročilu

Baza	Opis/opombe	Link
Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam	projekt se je novembra 2015 zaključil - stran deluje, ni vidnejših sprememb glede na prejšnjo vsebino	http://dostopnost.eu/
Karta dostopnosti lokacij za invalide	karta je dostopna – stran deluje, enaka kot prej	https://www.zveza-paraplegikov.si/sites/default/files/po%C4%8Ditnice/karta2-lj.pdf
Občina Zagorje ob Savi po meri invalidov	v dokumentu opisno in s fotografijami predstavljena dostopnost nekaterih objektov in površin - dokument je iz leta 2007, aktualnost vprašljiva, od občine sicer nismo dobili odgovora na našo e-mail prošnjo za informacije	http://www.zagorje.si/dokument.aspx?id=1531
Primerjalno ocenjevanje dostopnosti trgovin za uporabnike invalidskih vozičkov (Zveza Potrošnikov Slovenije)	ocenjevanje dostopnosti, parkirišč in sanitarij nekaterih trgovin	https://www.zps.si/index.php/mediji/izjave-za-javnost-2018/9318-primerjalno-ocenjevanje-dostopnosti-trgovin-za-uporabnike-invalidskih-vozikov-in https://potrosnikovzoo.m.si/storitve2/80-v-teoriji-deluje-vse-v-praksi-se-zatakne-pri-preprostih-stvareh

Priloga 2 - Občine po meri invalidov: navedene aktivnosti na področju dostopnosti za invalide

Občina	Izvedene aktivnosti za doseganje dostopnosti
<p>Ajdovščina (2003)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ustanovljena posebna delovna skupina, ki je analizirala položaj invalidov v občini - priprava in sprejetje konkretnega akcijskega načrta z opredeljenimi cilji, roki in odgovornimi nosilci nalog za čas mandata župana - povezovanje in vzpodbujanje sodelovanja različnih dejavnikov na območju občine za realizacijo akcijskega načrta - spremljanje izvajanja akcijskega načrta in dajanje pobud drugim dejavnikom za realizacijo njihovih nalog - osveščanje javnosti s pravicami, potrebami in možnostmi invalidov - vsestranska podpora dejavnostim invalidskih organizacij in njihovo vključevanje kot partnerje v aktivnosti za invalide <p>Opomba: Informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir ni</p> <p>ViR: https://www.zdis.si/files/ajdovscina.pdf</p>
<p>Črna na koroškem (2015)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2014 – 2020 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - osveščanje in informiranje na spletni strani občine -obveščanje občanov o pomembnejših dogodkih s področja invalidske tematike. Občinska uprava se dogovarja tudi o nadgradnji spletne strani, tako da bo omogočala prilagoditev velikosti pisave za osebe s slabšim vidom, prav tako pa bo na spletni strani posebna rubrika namenjena informiranju javnosti o izvajanju aktivnosti v okviru projekta »Občina po meri invalidov« - nadgrajevanje dela podpornih služb: Delavka občinske uprave nudi pomoč pri izpolnjevanju raznih upravnih in drugih obrazcev. Občanom, ki so težje gibljivi in ne zmorejo do upravne stavbe, nudijo pomoč tudi na domu. - na področju vzgoje in izobraževanja vrtec in osnovne šole v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjajo s tematiko invalidnosti, jih navajajo na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidnim osebam - na področju zdravstva Zdravstveni dom Črna na Koroškem in Koroška lekarna imata urejen dostop za invalide, prav tako je v stavbi WC za invalide in invalidski voziček, ki ga lahko uporabijo gibalno ovirani. Občina v sodelovanju z Zdravstvenim domom Ravne na Koroškem in Koroško lekarno izvaja programe osveščanja in informiranja zaposlenih v zdravstvenem domu o ustreznem pristopu do invalidov - na področju kulture je v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika, Enota Črna na voljo gradivo v Braillovi pisavi, zvočne knjige in knjige zapisane z večjimi črkami. Obnovljen v celoti je bil Kulturni dom in zgrajena tudi klančina za dostop oseb na invalidskem vozičku. Izvedena je bila celostna ureditev zunanje ploščadi pred Kulturnim domom, kjer se upoštevajo potrebe invalidnih in težje gibljivih občanov. - splošna dostopnost - - pri vseh obnovah se poskrbi za to, da se uredijo ustrezne klančine za dostop do javnih objektov, parkirišč, prehodov za pešce in individualnih hiš - na parkiriščih so postavljeni stoječi prometni znaki za označitev parkirišč za invalide, in sicer v centru Črne pri stari pošti, na parkirišču za občinsko stavbo in pred Zdravstvenim domom. <p>na objektih javnega značaja – Enota knjižnice in upravna zgradba občine, katerih notranji prostori niso dostopni z invalidskim vozičkom, so nameščene ustrezne klicne naprave, s</p>

pomočjo katerih lahko težje gibljive osebe pokličejo uslužbenke, da pridejo do njih in jim pomagajo pri urejanju njihovih zadev. Zagotovljen je ustrezen prostor, dostopen osebam na invalidskem vozičku in drugim gibalno oviranim osebam, starejšim, mamiciam z majhnimi otroki, kjer lahko diskretno uredijo vse uradne zadeve, za katere je pristojna občina.

ViR: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2015_-_crna_na_koroskem_-_obrazlozitev.pdf

Opomba: V času priprave poročila (leta 2015) je bilo navedeno, da je v izdelavi projekt obnove in razširitve knjižnice, v okviru katerega je bilo načrtovano tudi izgradnjo dvigala. Ob vzpostavitvi kontaktov z občino bomo preverili če so bili ti načrti uresničeni.

Novejši podatki o dostopnosti v občini:

- urejen dostop, nameščen zvonec, wc za invalide, parkirišče za invalide;
- TIC Črna na Koroškem: dostop skozi glavni vhod občine Črna, wc za invalide, parkirišče za invalide;
- Zdravstveni dom Črna: urejen dostop, wc za invalide, parkirišče za invalide;
- Lekarna Črna: urejen dostop, wc za invalide, parkirišče za invalide;
- CUDV Črna: urejen dostop, wc za invalide, parkirišče za invalide;
- Pošta Črna: urejen dostop, urejeno parkirišče;
- OŠ Črna na Koroškem: urejen dostop, nameščeno dvigalo, parkirišče za invalide;
- Vrtec Črna: urejen dostop, urejeno parkirišče;
- Pokopališče v Črni: dostop je urejen po glavni poti, ni možen dostop do vseh grobov, urejeno parkirišče;
- Cerkev Sv. Ožbolta: urejen dostop, vstop v cekkev možen s pomočjo klančine, urejeno parkirišče v bližini cerkve;
- Kulturni dom Črna: urejen dostop, wc za invalide, parkirišče za invalide;
- Etnološka zbirka: dostop je mogoč s pomočjo osebe, parkirišče za invalide;
- Olimpijska soba: ni dostopno, parkirišče za invalide;
- Knjižnica Črna: ni dostopna, nameščen zvonc, da gibalno ovirane osebe pokličejo knjižničarko, možnost vnaprejšnje najave, možnost dostave na dom, parkirišče za invalide urejeno v bližini kulturnega doma;
- Stadion NK PECA: urejen dostop, parkirišče za invalide;
- TIC Topla: urejen dostop, urejeno parkirišče;
- Čebelarska zbirka: ni dostopno, urejeno parkirišče;
- Rudarski muzej v Heleni: dostopno s pomočjo osebe, urejeno parkirišče;
- OŠ podružnica Žerjav, Vrtec: dostopno s pomočjo klančine, urejeno parkirišče;
- Knjižnica Žerjav: urejen dostop, urejeno parkirišče;
- Upravna enota Ravne, Krajevni urad: dostop omogočen skozi glavni vhod v občino in skozi zadnji vhod (poročna dvorana), wc za invalide, parkirišče za invalide;
- Gasilski dom: ni dostopno, urejeno parkirišče;
- Delavski dom Žerjav: omogočen dostop preko zgrajene klančine, urejeno parkirišče;
- Cerkev Sv. Magdalene, Javorje: vstop v cerkev možen s pomočjo klančine, urejeno parkirišče;
- Cerkev Sv. Jošta, Javorje: vstop v cerkev možen s pomočjo klančine, urejeno parkirišče;
- Cerkev Sv. Helene, Podpeca: vstop v cerkev možen s pomočjo klančine, urejeno parkirišče;
- Cerkev Sv. Jakoba, Koprivna: vstop v cerkev možen s pomočjo klančine, urejeno parkirišče;
- Cerkev Sv. Ane, Koprivna: vstop v cerkev možen s pomočjo klančine, urejeno parkirišče;
- Galerija Kulturnega doma: urejen dostop, wc za invalide, parkirišče za invalide;
- Telovadnica OŠ Črna: omogočen dostop (v sklopu šole), parkirišče za invalide;

	<ul style="list-style-type: none"> - Telovadnica CUDV in vstop v bazen: omogočen dostop, wc za invalide, parkirišče za invalide; - Župnija Črna: omogočen dostop, urejeno parkirišče; - Društvo upokojencev Črna: ni dostopno, možnost vnaprejšnje narave, parkirišče za invalide urejeno v bližini kulturnega doma; - Kegljaško društvo Črna: ni dostopno, parkirišče za invalide urejeno v bližini kulturnega doma; - Rdeči križ Črna: ni dostopno, možnost vnaprejšnje narave, urejeno parkirišče; - Karitas Črna: ni dostopno, možnost vnaprejšnje narave, urejeno parkirišče; - Bivalna skupnost VDC Kovač CUDV Črna: omogočen dostop, urejeno parkirišče; - Trgovina VDC CUDV Črna: omogočen dostop, urejeno parkirišče v bližini zgradbe; - Bivalna skupnost Brunet CUDV Črna: omogočen dostop s pomočjo klančine, urejeno parkirišče; - Smučišče Črna: urejen dostop, možnost parkiranja avtomobila v bližini smučišča; - Poslovilna vežica: omogočen dostop, urejeno parkirišče. <p>ViR: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2015 - crna na koroskem - obrazlozitev.pdf</p>
<p>Dobrna (2018)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2017 – 2021 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - poglobitev pločnikov in prehodov na glavnem parkirišču, pri Kulturnem domu in šoli, Zdravstvenem domu, pri občinski stavbi, v centru Dobrne, med vrtcem in šolo - označitev parkirnih mest za invalide na parkirišču v centru Dobrne, pri vrtcu, kulturnem domu, pokopališču - ureditev klančin pri Zdravstvenem domu - ureditev pešpoti - info točke, ki so prilagojene uporabnikom na invalidskih vozičkih in slabovidnim z možnostjo izbora večjega fonda pisave; - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov v lokalnem glasilu Dobrčan, preko lokalnih medijev, preko občinskih oglasnih desk in preko spletne strani občine, kjer je posebni zavihek "Občina po meri invalidov", pa tudi preko občinskega Facebook profila - občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov in predloge povezav, ki bi bile lahko uporabne za invalide - okrepila se je povezanost invalidskih organizacij v občini. V praksi se to kaže z njihovim sodelovanjem pri izvedbi prireditev in dajanjem pobud za izboljšanje življenja invalidov v občini - občina sofinancira invalidske in humanitarne organizacije, prav tako pa je občina tudi pokrovitelj manjših in večjih prireditev, dogodkov, projektov in drugih dejavnosti na različnih nivojih. Nekaj pridobitev CUDV Dobrna kot primerov dobre prakse: <ul style="list-style-type: none"> -kotiček za umirjanje in sproščanje v naravi z zvoki iz narave -vhodna vrata po meri invalidov -predstavitvena tabla v Braillovi pisavi -srčna tabla <p>Vir: obcina_po_meri_invalidov-dobrna-obrazlozitev.doc.</p> <p>Novejši podatki o dostopnosti v občini: Vsi javni objekti so v občini dostopni invalidom, razen javne knjižnice. Dostopni objekti invalidom v občini: Kulturni dom Dobrna, OŠ Dobrna, vrtec Dobrna,</p>

	<p>Zdravstveni dom Dobrna, Cerkev Marijinega vnebovzvetja, mrliška veža Dobrna, pri vseh tudi parkirno mesto za invalide.</p>
<p>Dravograd (2014)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projekt Zveze delovnih invalidov Slovenije "Občina po meri invalidov" je vzpodbudil interes za sodelovanje občine na pobudo Društva invalidov Dravograd in je prispeval k povezanosti mnogih odgovornih in različnih dejavnikov v lokalni skupnosti - občina se odgovorno odziva na raznolike probleme občanov, še posebej vseh invalidov z upoštevanjem njihovih specifičnih potreb - uspelo je učinkovito povezovanje vseh dejavnikov v lokalnem okolju, okrepila se je vloga županje, občinskega sveta za invalide in občinskih upravnih služb in še posebno koordinacije invalidskih organizacij - v lokalnem okolju so bili ustvarjeni pogoji v podporo aktivnostim za uresničevanje možnosti invalidov za sodelovanje v javnem življenju - projekt je bil sprejet kot priložnost in odgovornost, da se z njegovo realizacijo prispeva ne le k premagovanju stisk in težav posameznikov invalidov, temveč h kakovosti življenja vseh občanov, ne le invalidov <p>Opomba: Informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir ni</p> <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2014_-_dravograd_-_obrazlozitev.pdf</p>
<p>Hrastnik (2006)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2006 – 2010 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - izboljšanje obveščanja in osveščanja občanov - vključevanje invalidov v procese odločanja - razvijanje podpornega okolja za čimbolj neodvisno življenje invalidov - odpravljanje ovir, ki onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov. - odpravljene so mnoge ovire, ki so bistveno vplivale na neodvisno življenje invalidov: dostopno je križišče v centru Hrastnika, banka, bankomat pri Davčni upravi, Zavarovalnica, urejeno stopnišče v bazenu, lekarna, pa tudi cerkev na Dolu (zahvala gospodu župniku), športna dvorana, zdravstveni dom, banka in pošta; označena so parkirna mesta za invalide pri Zdravstvenem in Delavskem domu, Davčni upravi in Centru za socialno delo, preureditev pri banki - zagotovljeno je neovirano gibanje v objektih; v Zdravstvenem domu so nove sanitarije za invalide, dostop in organizirano delo z invalidi na občini in upravni enoti <p>Vir: https://www.zdis.si/node/549</p>
<p>Idrija (2017)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2016 – 2020 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov in drugih občanov. - o pravicah invalidov in možnostih za njihovo uresničevanje z različnimi oblikami pretoka informacij. Občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov in predloge povezav, ki bi bile lahko uporabne za invalide. - na področju dostopnosti je v občini opravljenega veliko dela. Pri vseh investicijah v izgradnjo pločnikov, novih javnih objektov in drugih javnih površin so bili projekti vodeni tako, da je v največji možni meri zagotovljena dostopnost invalidom - na področju vzgoje in izobraževanja se mlade seznanja s tematiko invalidnosti in jih navaja na sprejemanje drugačnosti <p>Vir: obcina_po_meri_invalidov-idrija-2017-obrazlozitev.doc</p>

<p>Kočevje (2015)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2014 – 2020 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - osveščanje in informiranje invalidov in drugih občanov o pravicah invalidov in možnostih za njihovo uresničevanje z različnimi oblikami pretoka informacij, kot je spletna stran občine in spletna stran DI Kočevje - okrepitev sodelovanja s podpornimi službami kot na primer: Zavod Jutro pričinja z izvajanjem storitev socialnega servisa - na področju vzgoje in izobraževanja vrtci in osnovne šole v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjajo s tematiko invalidnosti, jih navajajo na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidom. - na področju dostopnosti so odpravljene številne ovire, kot na primer: <ul style="list-style-type: none"> - obnova stavb v lasti Občine Kočevje (Center za socialno delo Kočevje, Šeškov dom Kočevje, Tržnica Kočevje, Srednja šola Kočevje, Osnovna šola Zbora odposlancev Kočevje), v katerih je urejen dostop za invalide, - ureditev dostopa za invalide v upravni stavbi, kjer delujejo Občina Kočevje, Okrajno sodišče v Kočevju in Upravna enota Kočevje s postavitvijo označevalnih tabel in navodil za dostopanje invalidov, - ureditev 22-ih klančin za invalide na Ljubljanski ulici. <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2015 - kocevje - obrazlozitev.pdf</p>
<p>Laško (2015)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za izboljšanje in uresničevanje enakih možnosti invalidov v občini za obdobje 2014-2017 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - osveščanje in informiranje invalidov in drugih občanov o pravicah invalidov in možnostih za njihovo uresničevanje z različnimi oblikami pretoka informacij, kot je nadgrajena spletna stran občine in spletna stran DIO Laško ter izdelava zgibanke z informacijami o delovanju invalidskih in drugih podpornih organizacij - na področju dostopnosti je v občini v letu 2015 opravljeno veliko dela, kot na primer: <ul style="list-style-type: none"> - vgradnja zvočnega signala in tipke za slepe in slabovidne osebe na prehodu pri Zdravilišču Laško in pri trgovini TUŠ, - zaradi izboljšanja dostopnosti v športno dvorano Tri Lilije je občina pričela s pripravo projekta izgradnje novega dvigala, - znižani so robniki na treh mestih pri zdravstveni postaji Rimske Toplice, - občina prilagaja in znižuje cestne robnike pri prehodih čez ceste. Trenutno je prilagojenih že 80% vseh prehodov, - v letu 2015 so se uredile tudi poti v zdraviliškem parku Thermane Laško, - občina sofinancira postavitev igral za otroke s posebnimi potrebami v zdraviliškem parku Thermane Laško; - zgrajeno je dvigalo v Zdravstvenem domu Laško, - Thermana Laško je v celoti dostopna vsem vrstam invalidov, za kar ima od leta 2009 Zlati certifikat Invalidom prijazno, - v letu 2015 je bila nameščena slušna zanka v cerkvi Svetega Martina v Laškem, - v prostorih sprejemne pisarne Občine Laško ter v TIC Laško so z letom 2015 na razpolago lupe oz. povečevalna stekla, - podjetje MM Tours nudi prevoz s prilagojenim avtobusom za invalide, - na področju vzgoje in izobraževanja vrtci in osnovne šole v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjajo s tematiko invalidnosti, jih navajajo na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidom, kot na primer Osnovna šola Primoža 4 Trubarja Laško in Društvo invalidov Občine Laško sta sklenila pisni dogovor o sodelovanju na kulturno-likovnem področju, na temo integracije

	<p>invalidnih otrok v pedagoški proces in ozaveščanju učencev glede invalidske problematike v Občini Laško</p> <ul style="list-style-type: none"> - v Kulturnem centru Laško so se uredile sanitarije za invalide - s slušno zanko je opremljena Thermana Laško in večnamenska dvorana v Kartuzijski Pristavi Jurklošter. <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2015_-_lasko_-_obrazlozitev.pdf</p>
<p>Lenart (2020)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ni dostopnih informacij na spletu
<p>Ljubljana (2009)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posebna pozornost se je posvečala dostopnosti tako v grajenem okolju in mestnem prometu kot do informacij, do zagotavljanja neoviranega dostopa do prostorov četrtnih skupnosti, pa tudi do volišča. Zlasti je pomembna pridobitev dvigalo na Magistratu, tako, da je mestna hiša dostopna tudi invalidnim osebam. Omogočen je dostop do vseh javnih služb v mestu, - posebna pozornost je bila posvečena ustvarjanju materialnih in drugih pogojev za vključujoč sistem vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami, s stalnimi ali občasnimi spremljevalci, financiranjem prevajalcev za znakovni jezik v vrtcih in podporo programu YHD, za program za samostojno življenje mladih - vsestransko dostopno zdravstveno varstvo se razrešuje s številnimi ukrepi, od izobraževanja zdravstvenih delavcev za komuniciranje z osebami z invalidnostjo, tolmači za gluhe osebe do odprave gradbenih ovir - vključevanje oseb z invalidnostjo v kulturno življenje Ljubljane prispeva pomembna pridobitev Ljubljane - Center urbane kulture kino Šiška, ki je prilagojen tudi osebami z invalidnostmi, v dvoranah so indukcijske zanke za naglušne, v poslopju je dvigalo in sanitarije za invalide, s tiralnimi tablami pa bodo poskrbeli tudi za orientacijo slepih in slabovidnih; tudi klančine za dostope v manjše dvorane so pravilo - prav tako je urejena dostopnost Lutkovnega gledališča, pripravlja se tudi v Mestnem Gledališču - pomembna je podpora aktivnostim oseb z invalidnostjo na kulturnem področju - v vseh večjih športnih objektih v lasti mestne občine je zagotovljen dostop invalidom, prav v letu 2009 so v centralnem kopališču Tivoli na novo zgradili sanitarije, tuš in garderobe za invalide <p>Informacije ki so predstavljene zgoraj za Ljubljano so iz poročila iz leta 2009. Sicer pa se na področju dostopnosti mesta osebami z oviranostmi se izvajajo številne aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - karta dostopnosti ožjega mestnega jedra Ljubljane za gibalno ovirane osebe (z oznakami dostopnosti javnih površin in zgradb v javni rabi na območju ožjega mestnega središča mesta Ljubljana po razpoložljivosti oziroma omogočanju dostopa, vstopa, prehodnosti, sanitarij in parkirnega mesta za osebe z oviranostmi) - leta 2015 izdelal Geodetski inštitut Slovenije, MOL pa izdal in založil; - mestni akcijski načrti »Ljubljana – Občina po meri invalidov« in poročila o njihovem izvajanju – dostopni na spletni povezavi: https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/odprto-in-dostopno-mesto/strategije-in-akcijski-nacrti/; - publikacija Dostopna Ljubljana – dostopna na spletni povezavi https://www.ljubljana.si/sl/mestna-obcina/publikacije-mol <p>Opomba: V poročilu o dostopnosti iz leta 2009 je bilo navedeno, da je občina dala pobudo za spremembo Pravilnika o neoviranem dostopu, vstopu in uporabo objektov v javni rabi, nadalje predloge v zvezi s prostorskimi akti in v zvezi z lokalnim prometom in drugo. Ob postavitvi kontaktov, ki so načrtovani v bližnji prihodnosti bomo preverili kakšen je bil rezultat te pobude.</p>

	<p><i>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-obcina-mestna-obcina-ljubljana</i></p>
<p>Majšperk (2016)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za izboljšanje in uresničevanje enakih možnosti invalidov v občini za obdobje 2016-2020 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - osveščanje javnosti o problematiki invalidov v lokalnem glasilu, preko lokalnih medijev in preko spletne strani občine, kjer je poseben zavihek »Občina po meri invalidov«. Občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov in predloge povezav, ki bi bile lahko uporabne za invalide - krepi se področje strokovno podpornih služb in sicer z zagotavljanjem informacijske dostopnosti strokovno-podpornih služb: Na spletni strani občine, v zavihku namenjenemu obveščanju invalidov, so objavljeni kontaktni podatki ustreznih služb za nudenje pomoči in ukrepanje. Pripravljen je tudi prostor za objavo raznovrstnih člankov na temo pomoči invalidom in drugim pomoči potrebnim. - na področju dostopnosti je v občini opravljenega veliko dela. Pri vseh investicijah v izgradnjo pločnikov, novih javnih objektov in drugih javnih površin so bili projekti vodeni tako, da je v največji možni meri zagotovljena dostopnost invalidom: <ul style="list-style-type: none"> -občinska stavba je povsem dostopna -kulturna dvorana ima širok dostop brez ovir, v sami dvorani pa so na dostopnem platuju predvidena mesta za invalide na vozičkih -pri obnovi zdravstvenega doma je bil vhod skonstruiran tako, da je klančina za dostop bolj položna in daljša ter širša. Nameščena je tudi ograja za pomoč pri dostopu -v osnovni šoli je na voljo dvigalo za dostop invalidom. Prav tako so bili pri obnovi vrtca vsi dostopi urejeni v enem nivoju -okolica športnega parka je brez ovir za dostop invalidom -v največjem in najbolj obiskanem cerkvenem objektu v občini, Baziliki Marije zavetnice na Ptujski Gori, je bilo nameščeno dvigalo. Na samem trgu pred Baziliko so posebej označena parkirna mesta za invalide, da imajo le ti neposreden dostop do vhoda. V okviru projekta Interreg v sodelovanju z občinami iz Republike Hrvaške ima občina prijavljen predlog označitve objekta tudi za slepe in slabovidne - pri vseh talnih oznakah občina zahteva, da se barve obsujejo z odsevnimi kristali za boljšo vidljivost - javni objekti (Zdravstveni dom, Osnovna šola Majšperk, Podružnična osnovna šola Ptujška Gora in Podružnična osnovna šola Stoperce) so označeni s pisavo za slepe in slabovidne - občina je pridobila ponudbe za vgradnjo indukcijske zanke v Kulturni dvorani in v Baziliki Marije zavetnice na Ptujski Gori - na področju vzgoje in izobraževanja vrtec in osnovna šola v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjata s tematiko invalidnosti, jih navajata na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidom; učitelji se redno izobražujejo za delo z invalidnimi učenci - z izgradnjo športnega parka Majšperk je omogočen dostop invalidom do vseh dejavnosti. V občini je zaživel tudi fitness center v rekreacijskem centru. V njem deluje osebni trener, ki ima znanje s področja dela z invalidi in starejšimi, katerim je na voljo skupinska vadba. Postavljena so bila zunanja fitness orodja, ki jih uporabljajo tudi invalidi. <p>Opomba: V poročilu iz leta 2016 je bilo navedeno, da je občina je pridobila ponudbe za vgradnjo indukcijske zanke v Kulturni dvorani in v Baziliki Marije zavetnice na Ptujski Gori. Ob vzpostavitvi kontaktov z občino bomo preverili če je bil ta projekt uspešno izveden.</p> <p><i>Vir: obcina_po_meri_invalidov-2016-majsperk-obrazlozitev.doc</i></p>

<p>Maribor (2010)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava analize o položaju invalidov v občini glede na Standardna pravila za izenačevanje možnosti invalidov in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za izboljšanje in uresničevanje enakih možnosti invalidov v občini za obdobje 2010-2014 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - osveščanje in informiranje invalidov ter drugih mnenjskih voditeljev in drugih občanov o pravicah invalidov in možnostih za ustvarjanje socialno občutljivega in odzivnega okolja - ozaveščanje otrok, učencev, dijakov, mladine o invalidih in njihovih pravicah, ne le kot enkratne akcije, temveč njihova vgraditev v učne procese, znanja o človekovih pravicah, enakopravnosti, nediskriminaciji, sprejemanju in spoštovanju različnosti in neodvisnem življenju invalidov <p>Opomba: Natančnejših informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir nismo uspeli pridobiti. Sicer pa je Mestna občina Maribor leta 2012 izdala karto: MARIBOR – karta dostopnih lokacij za gibalno ovirane osebe. Karta od takrat ni bila ažurirana!</p> <p>Vir: https://www.zdis.si/content/slovesna-podelitev-listine-obcina-po-meri-invalidov-za-let-2010-mestni-obcini-maribor</p>
<p>Miren-Kostanjevica (2017)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2017 – 2021 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov in drugih občanov - o pravicah invalidov in možnostih za njihovo uresničevanje z različnimi oblikami pretoka informacij. Občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov in predloge povezav, ki bi bile lahko uporabne za invalide. - na področju dostopnosti je v občini opravljenega veliko dela. Pri vseh investicijah v izgradnjo pločnikov, novih javnih objektov in drugih javnih površin so bili projekti vodeni tako, da je v največji možni meri zagotovljena dostopnost invalidom - na področju vzgoje in izobraževanje se mlade seznanja s tematiko invalidnosti in jih navaja na sprejemanje drugačnosti <p>Opomba: Natančnejših informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir ni</p> <p>Vir: obcina_po_meri_invalidov-2017-miren-kostanjevica-obrazlozitev.doc</p>
<p>Mislinja (2019)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2018 – 2022 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov preko spletne strani občine, FB profila občine in občinskega glasila Naša občina - občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov in predloge povezav, ki bi bile lahko uporabne za invalide - na področju dostopnosti je v občini opravljenega veliko dela: <ul style="list-style-type: none"> -občina je odpravila ovire na javnih površinah in pri obstoječih objektih -v stavbi, kjer je občinska uprava, gradijo tudi dvigalo -v poslovnem centru Lopan so prilagodili sanitarije za invalide, za izboljšanje dostopnosti za ljudi z okvaro vida so na vseh vhodih v poslovni center in na vhodu v občinsko upravo nalepili barvni trak horizontalno čez vrata. Označili so tudi stopnišče z barvnimi trakovi. V poslovni center bodo vgradili indukcijsko zanko - na področju vzgoje in izobraževanja se mlade seznanja s tematiko invalidnosti in jih navaja na sprejemanje drugačnosti, tako da invalidske organizacije sodelujejo z OŠ Mislinja (likovno literarni natečaji, pedagoška akcija,...)

	<ul style="list-style-type: none"> - invalidi v občini so vključeni v kulturno in športno dogajanje. V letošnjem letu je bil odprt Center za zdravje in šport – največji leseni objekt na Koroškem, ki je dostopen in urejen za invalide. Vsako leto Občina Mislinja ob občinskem prazniku organizira športne igre za vse, tudi invalide. Prireditve potekajo tudi v Poslovnem centru Lopan, ki je dostopen in urejen za invalide. Nekaj prireditev pa poteka tudi na prostem, zato so poskrbeli za najem WC kabine za invalide <p>Novejši podatki o dostopnosti v občini</p> <p>Dostopni so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturni dom Šentilj, Šentilj pod Turjakom 45; - Osnovna šola Mislinja, Šentilj pod Turjakom 1; - Center za zdravje in šport Mislinja, Šentilj pod Turjakom 1; - Občina Mislinja, Šolska cesta 34; - Poslovni center Lopan, Šolska cesta 55; - Vrtec Sončni škrat Mislinja, Šentlenart 31; - Zdravstvena postaja Mislinja, Šentlenart 33 <p>Vir: Vir:obcina_po_meri_invalidov-2019-mislinja-obrazlozitev.doc</p>
<p>Murska Sobota (2012)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osveščanje in informiranje javnosti o invalidih, njihovih posebnih potrebah - izvajanje programov in storitev za vključevanje v vsakdanje življenje v okolju do odstranjevanja ovir v okolju - zagotavljanje enakih možnosti za vzgojo in izobraževanje - ukrepi za realizacijo pravice do dela in za zaposlitev - krepitev vloge invalidskih organizacij <p>Novejši podatki o dostopnosti v občini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gibalno oviranim invalidom je zagotovljen dostop do javnih površin, kakor tudi vstop v objekte v javni rabi iz javnih površin. Na celotnem območju Murske Sobote je urejena poglobitev robnika pločnika na raven cestišča oziroma druge javne površine. Vsa novozgrajena krožišča in prehodi za pešce so opremljeni s taktilnimi oznakami za slepe. - Komunikacijske ovire in ovire senzornih invalidov se v grajenem okolju premagujejo s taktilnimi oznakami, dostopnostjo do tolmačev, slušnih zank, podnapisov in prikazovalnikov. V središču Murske Sobote na Kocljevi ulici so sanitarije za potrebe invalidov. Pri novogradnjah javnih površin se dosledno upošteva zakonodaja, ki opredeljuje dostopnost do grajenega okolja, ki vključuje tudi izgradnjo taktilnih oznak za slepe. Osnovne šole v Murski Soboti so dostopne z javnih površin. Osnovna šola III Murska Sobota, Trstenjakova ulica 73 je opremljena z dvigalom, ki gibalno oviranim omogoča samostojno gibanje po objektu. - Na širšem območju centra Murske Sobote je 42 parkirnih mest za invalide, ki so v predpisanih gabaritih in predpisano označene (navedeni so naslovi). <p>Seznam dostopnih objektov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osnovna šola 3, Trstenjakova ulica 73: dvigalo; - Zavod za zaposlovanje Murska Sobota, Ulica Staneta Rozmana 1: dvigalo; avtomatska vhodna vrata - Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Zvezna ulica 10: avtomatska vhodna vrata z oznakami za slepe; slušna zanka; dvigalo; sanitarije za invalide; - Splošna bolnišnica Murska Sobota, Ulica dr. Vrbnjaka 6, Rakičan: avtomatska vhodna vrata; dvigala; - Zdravstveni dom Murska Sobota, Grajska ulica 24: dvigalo; slušna zanka;

	<ul style="list-style-type: none"> - Center za socialno delo Murska Sobota, Trg zmage 7: dvigalo; klančina pri vhodu; - Okrajno in Okrožno sodišče Murska Sobota, Slomškova ulica 21: dvizna rampa za invalide do pritličja; v pritličju dvigalo; tolmač znakovnega jezika gluhih po potrebi; slušna zanka po potrebi; - Finančni urad Murska Sobota, Slomškova ulica 1: dvigalo; - Večnamenska kulturna dvorana, Murska Sobota. Ulica Štefana Kovača 30: klančina; dvigalo za invalidski voziček; - Grajska dvorana, Murska Sobota, Trubarjev drevored 4: slušna zanka; - Evangeličanska cerkev, Murska Sobota, Slovenska ulica 15: slušna zanka; klančina z desne strani objekta; - Stolnica sv. Nikolaja, Murska Sobota, Gregorčičeva ulica 4: slušna zanka; klančina v objekt in sanitarije; 13. Trgovski center Maximus, Murska Sobota, Ulica Štefana Kovača 43: slušna zanka v 2 kinodvoranah; dvigalo; - Avtobusna postaja Murska Sobota, Slomškova ulica 42: dostop iz javnih površin; - Železniška postaja, Murska Sobota, Ulica arhitekta Novaka 23: dostop do 1 perona z javnih površin; dostop do 2 perona dvigalo; taktilne oznake za slepe - Hotel Zvezda, Murska Sobota, Trg zmage 8: klančina z dvoriščne strani; dvigalo za dostop do sob; - Hotel Diana, Murska Sobota, Slovenska ulica, 52: dvigalo za dostop do sob; - Expano, Regijski promocijski center M. Sobota: dvizna ploščad s pritličja v mansardo. <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2012_-_obrazlozitev_-_murska_sobota_0.pdf</p>
<p>Muta (2020)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izvedba okroglo mize, priprava analize stanja o položaju invalidov v občini in Akcijskega načrta za obdobje 2020-2024 - vzpostavitev pogojev za delovanje Sveta za invalide. - Priprava poročila o izvajanju akcijskega načrta za leto 2020 v katerem so prikazani uspehi pri uresničevanju Akcijskega načrta ter predstavljene izvedene akcijske naloge, ki pa jih je v letu 2020 žal nekoliko onemogočila situacija z virusom COVID-19. - Posodobitev izgleda spletne strani in prilagoditev njenega delovanja za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti - vključitev občine v projekt "Aplikacija za invalide Kopa Maps", ki je prvi slovenski mestni e-vodnik, ki je namenjen gibalno oviranim osebam. - Namestitvev opozorilnih nalepk za slabovidne v prostorih upravne stavbe in muzeju Muta; - ureditev klančine pred vhodom v Vrtec Muta, ki je s povezovalnim hodnikom funkcionalno povezan z OŠ Muta. - Odstranitev ovir od prehoda za pešce na parkirišče Zdravstvene postaje pri Zdravstveni postaji Muta; - Ureditev oz. obnova parkirnih mest za invalide pri Pošti, poslovalnici NLB, Cerкви Sv. Marjete, Zdravstveni postaji, OŠ s prilagojenim programom. <p>Vir: obcina_po_mer-invalidov-2020-muta-obrazlozitev.doc</p>
<p>Prebold (2019)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2018 – 2022 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov. Občina je ustanovila spletno stran, na kateri so predstavljene aktivnosti v zvezi s projektom, objavljena je analiza

	<p>stanja, akcijski načrt, vodnik po pravicah invalidov in drugi pomembni dokumenti, dostopnost objektov, predstavitev EU kartice ugodnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov in predloge povezav, ki bi bile lahko uporabne za invalide - na področju dostopnosti je v občini opravljenega veliko dela: <ul style="list-style-type: none"> -vsi prireditveni prostori (Dvorana vrtca Prebold, Telovadnica OŠ Prebold, Knjižnica Prebold, prostori Medgeneracijskega centra Prebold) so dostopni invalidom, razen Dvorane Prebold, kjer se izvaja manj prireditev -na novo se je asfaltiral prireditveni prostor pred muzejem, na istem prostoru se je uredil dostop do Turistično informacijskega centra in pokrite tržnice -z indukcijsko zanko se je opremila Knjižnica Prebold -namestil se je zvonec ob vhodu v upravno stavbo, povečal se je parkirni prostor za invalide -uredili so novo klančino za dostop v Medgeneracijski center Prebold; nov asfaltiran plato za še olajšan dostop v Zdravstveno postajo Prebold, označili so se robovi steklenih vrat za ljudi z okvaro vida, namestili novo rampo, zaradi lažjega dostopa ter zagotovili dodatno invalidsko parkirišče, obnova sanitarij v vseh teh etažah se je že začela -izvedla se je ureditev centra Prebold, ponižali so pločnike in uredili klančine pri OŠ Prebold, uredila sta se dva nova prehoda za pešce -uredili so dve klančini na pločniku pri župnišču -omogočen je dostop v cerkev v Mariji Reki in Sv. Lovrencu ter na novo urejena klančina za dostop v Cerkev Sv. Pavla Prebold, posredovana je tudi pobuda za namestitvev indukcijske zanke, urejena invalidska parkirišča na pokopališču -na vseh invalidskih parkiriščih so namestili ustrezne table (Zdravstvena postaja, šola, vrtec, uprava, blokovno naselje,...) -vsi bloki Na zelenici so dobili vsaj eno invalidsko parkirišče - na področju vzgoje in izobraževanja se mlade seznanja s tematiko invalidnosti in jih navaja na sprejemanje drugačnosti preko delavnic, predavanj, zložen, dodatnih vzgojnih in izobraževalnih vsebin. Učitelji OŠ Prebold se udeležujejo dodatnih izobraževanj, veliko tudi na temo slepote. Knjižnica OŠ ima na razpolago knjige v Braillovi pisavi, več učilnic je označenih z Braillovo pisavo. Urejene so talne oznake za slepe po hodnikih šol. - invalidi v občini so vključeni v kulturno in športno dogajanje. Kulturni prireditveni prostori so dostopni. Športna dvorana Prebold je prav tako dostopna invalidom. V športnem parku Latkova vas je zunanji fitnes prilagojen invalidom. Invalidom je omogočen cenejši vstop na bazen Prebold. <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2019-prebold-obrazlozitev_0.doc</p>
<p>Prevalje (2017)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2017 – 2021 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov. Občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov - na področju dostopnosti je v občini opravljenega veliko dela. Pri vseh investicijah v izgradnjo pločnikov, novih javnih objektov in drugih javnih površin so bili projekti vodeni tako, da je v največji možni meri zagotovljena dostopnost invalidom - na področju vzgoje in izobraževanja se mlade seznanja s tematiko invalidnosti in jih navaja na sprejemanje drugačnosti

	<ul style="list-style-type: none"> - okrepila se je povezanost invalidskih organizacij v občini. V praksi se to kaže z njihovim sodelovanjem pri izvedbi prireditev in dajanjem pobud za izboljšanje življenja invalidov v občini <p>Opomba: Natančnejših informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir ni.</p> <p><i>Vir: obcina_po_mer-invalidov-2017-prevalje-obrazlozitev.doc</i></p>
<p>Ptuj (2012)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - iz posebnega poročila in slikovnega gradiva je razvidno, da so bile odpravljene številne grajene ovire (v dobro vseh!) in druge, ki so onemogočale ali oteževale življenje – od parkirnih prostorov do izposoje indukcijske zanke in dostopnosti javnih služb <p>Opomba: Natančnejših informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir ni.</p> <p><i>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2012_-_obrazlozitev_-_ptuj_0.pdf</i></p>
<p>Radlje ob Dravi (2007)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dragocen dokument uresničevanja akcijskega programa je »Poročilo Osnovne šole Radlje ob Dravi« o prisotnosti invalidske problematike v kurikulumu šole, ki kaže ozaveščenost šole v zvezi z integracijo otrok s posebnimi potrebami v življenje šole in skrb za sodelavce z invalidnostjo - aktivnosti obveščanja in ozaveščanje občanov, pa tudi invalidov, potekajo po različnih kanalih Pomembno vlogo imajo sredstva javnega obveščanja, pa tudi akcije kot je »Pedagoška akcija, ki ozavešča mlade, učence in dijake, da spoznavaajo življenje invalidov, njihove posebne potrebe in tako razvijajo pozitiven odnos do oseb z invalidnostjo - posebna pozornost je bila posvečena zagotavljanju dostopnosti posameznih institucij, pa tudi opremljenosti institucij, da bi lahko služile ljudem s posebnimi potrebami, tako na primer pridobitev računalniške opreme za slepe in slabovidne <p>Novejši podatki o dostopnosti v občini:</p> <p>Karta dostopnosti: http://www.radjle.si/obcina-po-meri-invalidov (februar 2020):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občina Radlje ob Dravi, Upravna enota Radlje ob Dravi in ostale institucije in gospodarski subjekti v stavbi na Mariborski cesti 7: dvigalo v stavbi in invalidski WC, pred stavbo parkirni prostor za invalide, dostopno za invalide na vozičkih preko klančine; - Mladinski kulturni center, Mariborska cesta 8: invalidski WC, dostopno z invalidskim vozičkom; - Zdravstveni dom Radlje ob Dravi: parkirišča za invalide, dvigalo, dostopna stavba za invalide na vozičkih preko klančine; - Knjižnica Radlje ob Dravi, Mariborska cesta 6: dvigalo, dostopna stavba za invalide na vozičkih preko klančine; - Športna hiša Radlje ob Dravi, Koroška cesta 17: po klančini dostopna, sanitarije za invalide, indukcijska zanka v športni dvorani, parkirna mesta za invalide; - Osnovna šola Radlje ob Dravi, Koroška cesta 17: je dostopna z invalidskim vozičkom, na prvem nivoju vhod s klančino, vgrajeno tudi dvigalo in tako so dostopna višja nadstropja; - Osnovna šola Radlje ob Dravi, podružnica Vuhred, Vuhred 148: klančina za invalidske vozičke, ki omogoča dostop osebam na invalidskih vozičkih; - Osnovna šola Radlje ob Dravi, Vrtec Radlje ob Dravi, Koroška cesta 15: vhod možen invalidom na vozičkih; - Vrtec Vuhred, Vuhred 148, je klančina, ki omogoča vstop na invalidskem vozičku; - Stadion Radlje ob Dravi, Dobrava 49: dostopen invalidom z invalidskim vozičkom, parkirni prostor za invalide;

	<ul style="list-style-type: none"> - Vodni park Radlje ob Dravi, Zg. Vižinga 1: klančina omogoča dostop invalidom na vozičkih, parkirno mesto za invalide; vstop za invalide na vozičku omogočen tudi v kopalni bazen, stranišče prilagojeno za invalide na vozičkih - Koroški pokrajinski muzej, Muzej Radlje ob Dravi, Koroška cesta 68: Stalna razstava gozdarstvo v sozvočju z naravo je v pritličju Dvorca in dostopna tudi za invalide na vozičkih, - Športna dvorana Vuhred, Vuhred 1, dostopno pritličje za invalide na invalidskem vozičku. <p>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-obcina-radlje-ob-dravi</p>
<p>Radovljica (2005)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opravljena temeljita analiza položaja invalidov v občini in sprejet program ukrepov za njihovo neodvisno življenje (akcijski načrt) - poteka informiranje in osveščanje preko občinskega glasila Deželne novice, Radia Triglav in Gorenjski glas - bistveno povečana dostopnost in uporabnost Zdravstvenega doma in lekarne Radovljica - so urejeni prehodi s pločnikov, označba parkirišč s talno in vertikalno označbo, dostopnost služb v Kranjski 13 v Radovljici, kjer imajo sedež Zavod za zaposlovanje, zavod za zdravstveno zavarovanje in druge javne službe, projektni biro - povečana dostopnost OŠ F.S.Finžgar in vrtca v Lescah - dostopna Linhartova dvorana, osrednja knjižnica, galerija Avla na Občini - dostopna športna dvorana SGŠ v Radovljici, telovadnica OŠ Lipnica, letni bazen v Kropi - dostopna cerkev v Radovljici in župnišče poleg nje, dostopni vsi prostori od učilnic do Karitasa - adaptirana zgradba občine, ki omogoča tudi invalidom dostop do sejnih dvoran, župana, drugih služb in nenazadnje tudi do volišča <p>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-obcina-radovljica</p>
<p>Ravne na Koroškem (2013)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projekt je spodbudil odgovornost in povezanost aktivnosti vseh odgovornih nosilcev v lokalni skupnost - okrepila se je vloga in odgovornost župana, občinskega sveta in občinske uprave, tako, da so uspeli akcijsko uspešno povezati vse dejavnike na lokalnem nivoju - uspeli so ustvariti sodelujoče delovanje celotne lokalne skupnosti, ki podpira aktivnosti za uresničevanje izenačenih možnosti invalidov kot enakopravnih občanov - projekt je sprejet kot priložnost in možnost za novo kakovost življenja vseh občanov in ne le invalidov - da poročilo o izvajanju Akcijskega načrta ukrepov za izboljšanje položaja invalidov v Občini Ravne na Koroškem za leti 2012 in 2013 kaže, da občina odgovorno, celostno/celovito uresničuje interese in potrebe vseh invalidov, ob upoštevanju njihovih specifičnosti in značilnosti lokalne skupnosti. <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2013__obrazlozitev_za_ravne_na_koroskem.pdf</p> <p>Novejši podatki o dostopnosti v občini: Občina je izdelala invalidom prijazen E-VODNIK po mestu Ravne na Koroškem, v katerem so zbrani vsi podatki o dostopnosti do javnih objektov na območju naše občine. E-vodnik je na voljo na povezavi: https://www.ravne.si/files/other/news/113/152611VODNIK%20po%20mestu%20Ravne.pdf. Vodnik so tudi nadgradili v mobilno aplikacijo za pametni telefon. Dostop na povezavi https://www.kopa.si/podrobnosti-novice/ArtMID/1534/ArticleID/110/Slovenski-invalidom-prijazen-mestni-e-vodnik-KOPA-Maps</p>

<p>Renče-Vogrsko (2015)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava poglobljene analize o položaju invalidov v občini in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini za obdobje 2014 – 2018 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - izboljšanje obveščanja in osveščanja občanov, predvsem otrok in mladine o življenju invalidov, njihovih pravicah in možnostih za njihovo uresničevanje z različnimi oblikami pretoka informacij - na področju vzgoje in izobraževanja vrtec in osnovne šole v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjajo s tematiko invalidnosti, jih navajajo na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidnim osebam - na področju zdravstva in rehabilitacije v občini poteka močno sodelovanje z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje – Teden zdravja v Občini Renče–Vogrsko s predavanji, delavnicami, meritvami, tržnico, še posebej pa naj izpostavim delavnice na temo Gibanje in mobilnost invalidov - občinska uprava in Upravna enota sta se preselili v pritličje, kjer so vsi upravni prostori invalidom dostopni. V novih prostorih občinske uprave je tudi stranišče za invalide. - ob prireditvah / predavanjih,... je vedno poskrbljeno s strani različnih organizatorjev, da je prostor in izvedba prilagojena invalidom (sedeži v prvih vrstah, prazen prostor za invalide pred drugimi sedeži,...). V občini so pričeli s projektom Varne poti. <p>Opomba: V poročilu iz leta 2015 je bilo navedeno, da je občina pridobila ponudbe za izgradnjo klančine oz. dvigala / stopničnega vzpenjalnika ter indukcijske zanke za dvorano Zorana Mušiča. Ob vzpostavitvi kontaktov z občino bomo preverili če so bili ti načrti realizirani.</p> <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2015_-_rence_vogrsko_-_obrazlozitev.pdf</p>
<p>Rogaška Slatina (2008)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osveščanje javnosti o invalidih kot enakopravnih državljanih in občanah je intenzivno in načrtno potekalo preko sredstev javnega obveščanja (o tem pričajo številne priloge poročilu!), v vzgojno izobraževalnih ustanovah od vrtcev do srednjih šol, z razstavami, organizacijo srečanj, posebnim ozaveščanjem invalidom, novimi projekti kot na primer »tačke pomagačke« ter v podpori invalidskih društvom pri organizaciji in izvedbi njihovih akcij - dostopnost kot pomembno pravilo je bila uresničevana skozi številne projekte za odpravo grajenih ovir in s številnimi posegi v poslovno in bivalno okolje. Omeniti velja, da so v občinski zgradbi na novo zgrajene sanitarije za invalide, da je bilo pripravljeno volišče dostopno za invalide, da se v knjižnici pripravlja samostojen neoviran dostop invalidov v vse oddelke, prav tako tudi dostop do vseh institucij in objektov pomembnih za invalide, kakor tudi nadzor pri novogradnjah - z organizacijo pomoči in s finančno podporo kot pomočjo za prilagajanje bivalnega okolja podpirajo družinsko življenje in osebno integriteto invalida; - z odpravo grajenih ovir in drugimi tehničnimi pripomočki je invalidom omogočeno neposredno vključevanje v skupno kulturno življenje v občini - pravilo o potrebnosti načrtovanja aktivnosti za zagotavljanje enakih možnosti za invalide se kaže v rezultatih, v uresničevanju »Akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov 2008 – 2010«. <p>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-obcina-rogaska-slatina</p> <p>Novejši podatki o dostopnosti v občini:</p>

	<p>Občina Rogaška Slatina je tudi prejemnica mednarodnega priznanja, ki ga je prejela za aktivnosti na področju prilagajanja okolja ljudem s posebnimi potrebami. Leta 2009 je občina v Splitu prejela posebno evropsko priznanje, za visoko kvaliteten program bivanja, ki je prirejen potrebam in pogojem ljudi s posebnimi potrebami, zlasti invalidom. V mestu Rogaška Slatina so pri hodnikih za pešce in na sprehajalnih poteh odpravljene arhitekturne ovire, ki omogočajo dostopnost tudi invalidom na vozičkih ter samostojno gibanje po mestu. Dobro je v mestu urejeno tudi parkiranje za invalide.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občina Rogaška Slatina – občinska Uprava, Izletniška ulica 2: omogočen dostop v pritlično etažo (prostori v več etažah) - Krajevni urad Rogaška Slatina, Izletniška ulica 2: omogočen dostop (prostori v pritlični etaži) - Pisarna Centra za socialno delo Rogaška Slatina, Izletniška ulica 2: omogočen dostop (prostori v pritlični etaži) - Zdravstvena postaja Rogaška Slatina; dejavnost splošne medicine, zobozdravstvo, dispanzer za otroke in mladino, Celjska cesta 10: omogočen dostop v vse etaže – dvigalo (prostori v več etažah) - Lekarna Rogaška Slatina, Poslovna enota Javnega zavoda Celjske lekarne, Celjska cesta 10a: omogočen dostop v vse etaže – dvigalo (prostori v več etažah) - VRTEC Rogaška Slatina - v sklopu vrtca Rogaška Slatina so 4 enote: Enota vrtca IZVIR, Ulica Kozjanskega odreda 4: pogojno omogočen dostop z minimalno arhitekturno oviro - stopnica (prostori samo v pritlični etaži) - Enota vrtca POTOČEK, Ulica 14. Divizije 23: pogojno omogočen dostop z minimalno arhitekturno oviro - stopnica (prostori v dveh etažah) - Enota vrtca STUDENČEK, Zgornja Kostrivnica 31: ni omogočen dostop (prostori samo v pritlični etaži) - Enota vrtca KAPLJICA, Sveti Florijan 60: ni omogočen dostop (prostori samo v pritlični etaži) - I. Osnovna šola Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 24: omogočen dostop v pritlično, v etažo pa ne - III. Osnovna šola Rogaška Slatina, Ulica Kozjanskega odreda 4: omogočen dostop v pritlično etažo in v vse ostale s pomočjo stopniščenega dvigala (prostori v več etažah) - III. Osnovna šola Rogaška Slatina, Izletniška ulica 15: omogočen dostop v pritlično etažo in v vse ostale s pomočjo stopniščenega dvigala (prostori v več etažah) - Glasbena šola Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 24: omogočen dostop v vse etaže – dvigalo (prostori v več etažah) - Šolski center Rogaška Slatina, srednje šolstvo z djaškim domom, Steklarska ulica 1, ni omogočen dostop (prostori v več etažah) - Arema, visoka šola za regionalni management Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 28, omogočen dostop v 1. etažo, ostale pa ne (prostori v več etažah) - Dijaški dom Šolskega centra Rogaška Slatina, Steklarska ulica 1, vstop v pritlično etažo ovirajo stopnice (prostori v več etažah) - Ljudska univerza Rogaška Slatina, Celjska cesta 3a: ni omogočen dostop (prostori v več etažah) - Zavod za kulturo Rogaška Slatina, Celjska cesta 3a: omogočen dostop v pritlično etažo (prostori v več etažah) - ANIN DVOR, kulturno turistični objekt z razstavnimi prostori, Cvetlični hrib 1a: omogočen dostop v vse etaže- dvigalo (prostori v več etažah) - Kulturni center Rogaška Slatina z osrednjo prireditveno dvorano, Celjska cesta 3a: omogočen dostop v osrednjo dvorano Kulturnega centra in spremljajoče prostore pritlične etaže (prostori v 2. etažah)
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Mladinski center Rogaška Slatina, Celjska cesta 3a: ni omogočen dostop (prostori v kletni etaži) - Mestna galerija Rogaška Slatina, Celjska cesta 3a: omogočen dostop (prostori v pritlični etaži) - Mestna krajevna skupnost Rogaška Slatina – pisarna, Celjska cesta 3a: ni omogočen dostop (prostori v 1. etaži) - Knjižnica Rogaška Slatina, Celjska cesta 13: omogočen dostop - dvigalo (prostori samo v pritlični etaži) - Turistično informacijski center Rogaška Slatina – TIC, Zdraviliški trg 1: omogočen dostop (prostori samo v pritlični etaži) - Anina galerija – razstavni prostor, Zdraviliški trg 1: omogočen dostop (prostori samo v pritlični etaži) - Podjetniški inkubator Vrelec d.o.o., Prvomajska 35: omogočen dostop v vse etaže – dvigalo (prostori v 2. etažah) - Podjetniški center Vrelec, Celjska cesta 30: omogočen dostop v vse etaže – dvigalo (prostori v več etažah) - Šprtna zveza - pisarna, Ulica XIV. divizije 12: omogočen dostop (prostori samo v pritlični etaži) - Društvo invalidov Zgornje Posotelje; poslovni prostori območnega društva invalidov, Ulica XIV. divizije 12: omogočen dostop (prostori samo v pritlični etaži) - Društvo upokoјencev Rogaška Slatina – sedež društva, Ulica XIV. divizije 16: omogočen dostop (prostori samo v pritlični etaži) - Humanitarni center Rogaška Slatina, Levstikova ulica 3 (Krajevna organizacija Rdečega križa Rogaška Slatina, Župnijski Karitas Sv. Križ Rogaška Slatina) : omogočen dostop v skladišče – izdaja humanitarn epomoči (prostori v etaži) - OKP javno podjetje za komunalne storitve Rogaška Slatina d.o.o.: prostori v več etažah (omogočen dostop v pritlične prostore) - Mestna blagajna, Celjska cesta 12: omogočen dostop (prostori v pritlični etaži) - Športna dvorana Rogaška Slatina, Ulica Kozjanskega odreda 4: omogočen dostop v dvorano, ureja se še dostop na galerijo (prostori v pritličju in etaži) - Športna dvorana Balinček za balinanje Rogaška Slatina, Sotelska cesta 53: omogočen dostop (prostori v pritlični etaži) - Športna dvorana Janina Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 26: omogočen dostop (prostori v pritličju in etaži) - Pošta Slovenije Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 3: omogočen dostop (prostori v pritličju in etaži) - Župnijska cerkev Sv. Križ Rogaška Slatina, Levstikova ulica 2: omogočen dostop (prostori v pritličju in etaži) - Mestna tržnica Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 1a: omogočen dostop (prostori v pritličju in etaži) - Abanka, Poslovalnica Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 5: omogočen dostop v pritlične prostore (prostori v pritličju in etaži) - Banka SKB Poslovalnica Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 1a: omogočen dostop (prostori v pritličju) - Delavska Hranilnica, Podružnica Celje, Agencija Rogaška Slatina, Prvomajska ulica 29 a: omogočen dostop (prostori v pritličju) - Javno stranišče, sanitarije tudi za invalide, Kidričeva ulica 1a: omogočen dostop (prostori v pritličju in etaži) - Javno stranišče, sanitarije tudi za invalide, Kidričeva ulica 1: omogočen dostop (prostori v pritličju in etaži)
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Parkirna hiša Center Rogaška Slatina, Kidričeva ulica 1a: omogočen dostop v vse etaže – dvigalo (prostori v več etažah) - Parkirna hiša Promenada Rogaška Slatina, Celjska cesta 10b: omogočen dostop– dvigalo (prostori v kletni etaži) - Parkirna hiša Rogaška Slatina, Cvetlični hrib 1c: omogočen dostop– dvigalo (prostori v etažah) - Stanovanjski prostori v lasti Občine Rogaška Slatina, na dveh lokacijah oz. devetih objektih: omogočen dostop do sedmih stanovanjskih enot – dvigalo, omogočen dostop do dveh stanovanjskih enot v pritlični etaži (prostori v več objektih in več etaž oz. nadstropij)
<p>Slovenj Gradec (2008)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pri načrtovanju in razporejanju sredstev za leto 2008 je mestna občina pri svojem programiranju in delovanju upoštevala tudi posebne potrebe invalidov in potrebo po zagotovitvi sredstev za izvedbo posameznih akcij oziroma programov - pripravljane tehničnih in drugih pogojev za enakopravno sodelovanje invalidov na volitvah - pri obstoječih objektih in gradnjah so skupaj z upravljavci odpravljali »ovire« na javnih površinah - Svet za invalide se je zavzemal za ustrezne označbe, klančine in parkirne prostore pred javnimi službami; - dostopnost za invalide v stavbo Koroškega pokrajinskega muzeja in Galerije likovnih umetnosti je deloma omogočena z izgradnjo dvigala - zaradi neustrezne arhitekture je občina premostila neurejen dostop za invalide z zvoncem v vložišču; - občina je kupila tudi »goseničarja« za premagovanje ovir - izvajanje projekta »Pedagoška akcija« je pomembna sestavina naloge osveščanja v zvezi z invalidnostjo in je namenjen mladim, učencem in dijakom; njihove aktivnosti materialno podpira mestna občina - na občinski praznik mestne občine so invalidske organizacije izvedle na pobudo in v organizaciji Društva paraplegikov »Festival drugačnosti«, ki predstavlja eno izmed pomembnejših akcij obveščanja in osveščanja občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini <p>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-obcina-slovenj-gradec</p>
<p>Slovenske Konjice (2011)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava analize o položaju invalidov v občini glede na Standardna pravila za izenačevanje možnosti invalidov in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za izboljšanje in uresničevanje enakih možnosti invalidov v občini za obdobje 2010-2014 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - osveščanje in informiranje invalidov in drugih občanov o pravicah invalidov in možnostih za njihovo uresničevanje z različnimi oblikami pretoka informacij - na področju vzgoje in izobraževanja vrtec in osnovne šole v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjajo s tematiko invalidnosti, jih navajajo na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidnim osebam. - odpravljene so številne ovire v okolju, da bi bila zagotovljena večja dostopnost - občina je pridobila strokovne podlage glede izvajanja ustreznih dostopov pri sanaciji Starega trga v Slovenskih Konjicah - Upravna enota Slovenske Konjice je s klančino uredila dostop do sprejemne pisarne za invalide - V ZD Slovenske Konjice so med drugim uredili sanitarije za invalide, glavna naložba pa je bila nova ginekološka miza, ki je prilagojena invalidkam in težko gibljivim ženskam

	<ul style="list-style-type: none"> - osnovna šola Loče je ob rekonstrukciji šole za potrebe invalidnih učencev zgradila dvigalo - ustrezno so prilagodili pločnike in prehode za pešce, na novo pa so zgradili 90 metrov pločnika ob zelo prometni regionalni cesti – vse skladno s smernicami za invalide, - v sklopu obnove horizontalne prometne signalizacije so obnovili nekaj parkirnih mest za invalide - trgovskim centrom so dali pobudo za ustrezno označitev parkirnih mest namenjenim parkiranju invalidov - ponudnike različnih storitev in blaga, tako v javnem kot v zasebnem sektorju so povabili k sodelovanju pri odpravljanju komunikacijskih in gradbenih ovir - v domu kulture v Slovenskih Konjicah je bila nameščena indukcijska zanka, predvidena pa je tudi njena namestitev v cerkvi Sv. Jurija v Slovenskih Konjicah <p>Vir: https://www.zdis.si/files/zdis_obrazlozitev_slovenske_konjice.pdf</p>
<p>Slovenska Bistrica (2014)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - je projekt Zveze delovnih invalidov Slovenije "Občina po meri invalidov" je vzpodbudil interes za sodelovanje lokalne skupnosti – 5 občine, na pobudo Društva invalidov Črešnjevca ter prispeval k povezanosti mnogih odgovornih in različnih dejavnikov v lokalni skupnosti in občini - lokalna skupnost se odgovorno odziva na raznolike probleme občanov, še posebej vseh invalidov z upoštevanjem njihovih specifičnih potreb in vzpodbuja različne dejavnike v občini, ne le k aktivnostim, temveč za lepše skupno življenje v občini - uspeli so učinkovito povezati dejavnike v lokalnem okolju, da je pomembna vloga župana in občinskih upravnih služb, še posebno koordinacije invalidskih organizacij - v lokalnem okolju so se ustvarili pogoji v podporo aktivnostim invalidov in za sodelovanje v javnem življenju <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2014_-_slovenska_bistrica_-_obrazlozitev.pdf</p> <p>Opomba: Natančnejših informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir ni.</p>
<p>Trbovlje (2005)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opravljena temeljita Analiza položaja invalidov v Občini Trbovlje in sprejela "Program za neodvisno življenje invalidov", ki ga je občina konkretizirala z akcijskim načrtom in opravila evalvacijo načrta - iz poročila – evalvacije izvajanja projekta je razvidno, da so se izvedle predvidene akcijske naloge, tako, - da poteka obveščanje in osveščanje občanov preko spletne strani občine, da se izdajajo zloženke, nadalje preko lokalnega Radia Kum, v okviru vzgojno izobraževalnih zavodov z vključevanjem oseb s posebnimi potrebami in dela prostovoljcev v Domu upokojencev - omogočena dostopnost Zdravstvenega doma z dvigalo; - zgrajen bazen za kvalitetno rehabilitacijo oskrbovancev v Domu upokojencev Franca Salamona - omogočena večja dostopnost poleg izgradnje dvigala, klančino ima tudi zasebna Lekarna Pušnik in Bistro Roža - urejene v upravni zgradbi občine Trbovlje sanitarije za invalide; - vzgojno izobraževalni zavodi skrbijo za vključevanje oseb z invalidnostjo v njihove redne programe - je bila dana v uporabo elektronska lupa Knjižnici Toneta Seliškarja za osebe z motnjo vida

	<ul style="list-style-type: none"> - invalidom je omogočeno udeleževanje v kulturnih društvih in sekcijah, omogočeni so jim obiski gledaliških predstav, koncertov, razstav in drugih kulturnih dogodkov - odvijajo se posebni preventivni programi, kot na primer šola za starše, spletna svetovalnica,... - verske skupnosti so poskrbele za dostopnost svojih objektov <p>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-obcina-trbovlje</p>
<p>Velenje (2004)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izvedba analize o položaju invalidov v občini glede na Standardna pravila o izenačevanju možnosti invalidov - oblikovanje posebne delovne skupine v katero so enakopravno vključeni predstavniki invalidskih organizacij, ki delujejo na območju občine - na osnovi analize se pripravi in sprejme na občinskem svetu konkreten akcijski načrt kot sestavina delovnega programa občinskega sveta - oblikuje se posebno posvetovalno, ki povezuje vse dejavnike v občini - delovna skupina in delovna telesa občine stalno spremljajo izvajanje akcijskega načrta in dajejo pobude in pri tem upoštevajo ocene uporabnikov in invalidskih organizacij - stalno osveščanje javnosti v zvezi s pravicami, potrebami in možnostmi invalidov ter promovira akcijski načrt <p>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-mestna-obcina-velenje</p> <p>Opomba: Natančnejših informacij o dejansko izvedenih ukrepih za odpravo grajenih oz. komunikacijskih ovir ni.</p>
<p>Vitanje (2015)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osveščanje in informiranje invalidov in drugih občanov o pravicah invalidov in možnostih za njihovo uresničevanje z različnimi oblikami pretoka informacij, kot je nadgrajena spletna stran občine in časopis Vitanjčan - okrepilo se je sodelovanje s podpornimi službami, med drugim je vzpostavljena vsebinska in tehnična dopolnitev občinske spletne strani do osnovnih informacij o strokovno-podpornih službah, prav tako so bile informacije o strokovno-podpornih službah objavljene v Vitanjčanu - na področju dostopnosti je v občini v letu 2015 opravljeno veliko dela, kot na primer: <ul style="list-style-type: none"> -ureditev nadstreška nad okencem za uporabnike bankomata -ureditev varnejšega dostopa na pokopališče -na Občini je vzpostavljen domofon za invalide, stopnice so označene s trakom -prav tako so s trakom označili stopnice v Knjižnico Vitanje -na parkirnem mestu za invalide na parkirišču pred knjižnico in pred ambulanto so namestili prometni znak za parkirno mesto za invalide -v Trgovini Mercator je na razpolago nakupovalni voziček prirejen za invalide -povečevalno steklo je nabavila Občina in dostavila trgovini v uporabo, prav tako je občina nabavila povečevalno steklo za Kmetijsko zadruho Vitanje -prav tako je povečevalno steklo na razpolago na Pošti Vitanje - na področju vzgoje in izobraževanja vrtci in osnovne šole v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjajo s tematiko invalidnosti, jih navajajo na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidom <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2015_-_vitanje_-_obrazlozitev.pdf</p>
<p>Vojnik (2015)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov v lokalnem časopisu Ogleдалo in ostalih lokalnih medijih ter na spletni strani Občine Vojnik. Večkrat so projekt predstavili na Radiu Celje in na VTV; vzpostavili so INFO TOČKO na Občini Vojnik, kjer invalidi in drugi izvedo koristne informacije v zvezi s problematiko invalidov; na spletni

	<p>strani Občine Vojnik je postavljena posebna rubrika Občina po meri invalidov, kjer invalidske organizacije predstavijo svoje delovanje in vpišejo v koledar prireditev svoje dogodke ter se objavljajo aktivnosti v okviru projekta Občina po meri invalidov</p> <ul style="list-style-type: none"> - krepí se področje strokovno podpornih služb in sicer z usposabljanjem uslužbencev informacijske pisarne in delavcev občinske uprave za delo z invalidi ter z zagotavljanjem informacijske dostopnosti strokovno-podpornih služb - na področju dostopnosti je v občini v letu 2015 opravljeno veliko dela, kot na primer: <ul style="list-style-type: none"> -vzpostavitev indukcijskih zank v cerkvah v Novi Cerkvi in v Vojniku; -ureditev paviljona na Frankolovem, ki bo dostopen za vse; -občina je na Frankolovem prilagodila stanovanje za invalida; -občina je veliko sredstev namenila za ureditev pločnikov in klančin; -v načrtu je nakup računalnikov za slepe v knjižnici. -na področju vzgoje in izobraževanja vrtci in osnovne šole v sklopu rednega vzgojno-izobraževalnega procesa in učnih vsebin učence seznanjajo s tematiko invalidnosti, jih navajajo na sprejemanje drugačnosti in na oblike pomoči invalidom; -na področju športa in rekreacije velja omeniti, da je Občina Vojnik prilagodila novo šolsko telovadnico, ki jo sedaj redno uporabljajo tudi invalidi. <p>Vir: https://www.zdis.si/files/obcina_po_meri_invalidov_2015_-_vojnik_-_obrazlozitev.pdf</p>
<p>Zagorje ob Savi (2008)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rekonstrukcija regionalne ceste na odseku zdravstveni dom do novega prehoda za pešce pri Srednji šoli Zagorje; ureditev novih parkirišč pred in okrog obeh objektov - ureditev klančine na Cesti zmage za dostopnost gibalno oviranim do poslovnih objektov, semaforizacija, ki bo omogočala varen prehod slepim in slabovidnim, gluhim in naglušnim osebam - občina zagotavlja brezplačne avtobusne vozovnice na vseh relacijah na območju Občine Zagorje vsem članom društva invalidov in društva upokojencev; - pri Gostišču »Kum« je urejen nov prehod s klančino, na ta način je gibalno oviranim osebam dostopna zagorska cerkev, Glasbena šola, OŠ »Ivana Skvarče« (šolska pot!), vrtec in šola s prilagojenim programom, ter do ostalih poslovnih prostorov na Cankarjevem trgu, pa tudi stanovalcem in drugim v naselju KS »Franc Farčnik« - ustrezno so urejena parkirišča za invalide in dostop do mrliške vežice na zagorskem pokopališču - pripravljen je razpis za izbiro izvajalca za izgradnjo osebnega dvigala in ureditev sanitarij v OŠ »Dr. Slavka Gruma« - omogočeno je brezplačno obveščanje društev na spletni strani Občine Zagorje, društvo invalidov je povečalo svoje aktivnosti v obveščanju občanov s prostovoljci in v neposrednem stiku z občani, svojo oglasno desko je namestilo v središču mesta in tako dopolnjuje informacije na oglasni deski v društvenih prostorih - že pred leti je bila z izgradnjo dvigala, sanitarij za invalide in parkirišč za invalide posvečena pozornost, ki jo zdravstveni dom nadgrajuje z izobraževanjem zdravstvenih delavcev za delo z invalidi; pomembna je tudi izposojevalnica ortopedskih pripomočkov - Zdravstveni dom in Center za socialno delo s svojimi preventivnimi programi dopolnjujeta svojo redno dejavnost; društvo invalidov in društvo upokojencev izvajata program »Starejši za boljšo kakovost življenja« - skupaj z občino se društvo invalidov vključuje v reševanje stanovanjskega problema invalidne osebe - šolski parlament na temo »Invalidi med nami«, ki ga skupaj pripravljajo Društvo invalidov Zagorje in OŠ »Toneta Okrogarja« in »Ivana Skvarče« je zgleden primer sodelovanja in osveščanja vseh, učencev in učiteljev, staršev in drugih občanov o odgovornosti vseh za spoštovanje različnosti in dobre medčloveške odnose v skupnosti

	<ul style="list-style-type: none"> - društvo je vzpodbudilo izvajanje projekta Zveze delovnih invalidov Slovenije tako imenovano »Pedagoško akcijo« kot posebno obliko ozaveščanja mladih - občina namenja za športne aktivnosti invalidov 15% sredstev namenjenih za športne aktivnosti v občini; društvo invalidov dobro sodeluje z vsemi športnimi društvi v Občini Zagorje ob Savi, občina razpolaga s prostori, ki omogočajo treninge invalidov športnikov, prav tako so za invalide primerno dostopne in urejene zunanje površine <p>Opomba: V poročilu iz leta 2008 je bilo navedeno, da je bila predvidena tudi izgradnja dvigala, s katerim bi bil omogočen dostop invalidom do vseh strokovnih in drugih služb v zgradbi. Ob vzpostavitvi kontaktov z občino bomo preverili če so bili ti načrti realizirani.</p> <p>Vir: https://www.zdis.si/content/obcina-po-meri-invalidov-obcina-zagorje-ob-savi</p>
<p>Zreče (2010)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odpravljene številne ovire v okolju, da bi bila zagotovljena večja dostopnost. Pomembna je zahteva, da se že pri načrtovanju novogradenj in obnovah upošteva „dostopnost“ za invalide; da se zagotavlja dostopnost v kulturnih institucijah in drugih javnih službah, - posebna pozornost posvečena odstranjevanju komunikacijskih ovir za gluhe in naglušne (tudi z indukcijsko zanko v tej dvorani), s tolmači za slovenski znakovni jezik na prireditvah (tudi v občinski upravi) in lupo za slabovidne, - posebna skrb se posveča otrokom in odraslim s posebnimi potrebami. K še bolj načrtnemu delu naj prispeva tudi razpis za sofinanciranje diplomske naloge „Vzgoja in izobraževanje ljudi s posebnimi potrebami“; - da je bilo ne glede na prilagojenost prostorov občinske uprave omogočeno uspešno delo študentu – invalidu; - dokončana gradnja cerkve na Rogli, katere dostop je prilagojen za invalide kot tudi, da poteka redna duhovna oskrba - občina je sofinancer raznih posvetov, srečanj društev in invalidskih organizacij, ker prispevajo h kakovosti skupnega življenja, prepoznavnosti problematike in reševanju mnogih stisk in težav invalidov - občina posveča posebno pozornost izobraževanju in usposabljanju delavcev v občinski upravi za delo z ljudmi s posebnimi potrebami <p>Vir: https://www.zdis.si/content/slovesna-podelitev-listine-obcina-po-meri-invalidov-za-leto-2010-obcini-zrece</p>
<p>Žalec (2017)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - priprava analize o položaju invalidov v občini glede na Standardna pravila za izenačevanje možnosti invalidov in na tej osnovi priprava Akcijskega načrta za izboljšanje in uresničevanje enakih možnosti invalidov v občini za obdobje 2017-2018 - vzpostavitev pogojev za učinkovito delovanje Sveta za invalide - redno poteka osveščanje javnosti o problematiki invalidov. Občina zbira pobude invalidskih organizacij in posameznikov za izboljšanje življenja invalidov. - na področju dostopnosti je v občini opravljenega veliko dela. Pri vseh investicijah v izgradnjo pločnikov, novih javnih objektov in drugih javnih površin so bili projekti vodeni tako, da je v največji možni meri zagotovljena dostopnost invalidom. - na področju vzgoje in izobraževanja se mlade seznanja s tematiko invalidnosti in jih navaja na sprejemanje drugačnosti. <p>Novejši podatki o dostopnosti v občini</p> <ul style="list-style-type: none"> - VVZ Občine Žalec: zagotovljena asistenca za gibalno ovirane otroke; poskrbljeno za ugodne materialne in prostorske pogoje za nemoteno bivanje v vrtcu; sodelovanje s surdopedagoginjo, ki nudi ure pomoči gluhih in naglušnim otrokom;

	<ul style="list-style-type: none">- I. in II. OŠ: urejene klančine pred vhodom v šolo; parkirno mesto in sanitarije za invalide;- OŠ Griže: omogočen nemoten dostop za invalide; dvigalo, parkirno mesto in sanitarije za invalide;- OŠ Petrovče: ureditev dostopa do šole; parkirno mesto za invalide;- OŠ Šempeter: ureditev dostopa do šole; parkirno mesto za invalide. <p>Vir: Vir:obcina_po_meri_invalidov-2017-zalec-obrazlozitev.doc</p>
--	---

Priloga 3 - Druge občine, ki so se odzvale na našo prošnjo za informacije o dostopnosti objektov v javni rabi

(V tabeli so predstavljeni objekti za katere so občine navedle, da so dostopni)

Bovec	<ul style="list-style-type: none"> - občinska stavba, - Stergulčeva hiša, - Kulturni dom s knjižnico, - Trdnjava Kluže.
Celje	Univerza v Mariboru, Fakulteta za logistiko je izdelala dva dokumenta in sicer: »Akcijski načrt za pregled in odpravo mobilnostnih ovir za slepe in slabovidne v Mestni občini Celje«, pod vodstvom izr. prof. dr. Matjaža Kneza in asist. dr. Mateje Forte in »Analiza primernosti urbanega okolja v mestnem jedru MOC v povezavi z gibalno oviranimi osebami«, pod vodstvom asist. Igorja Grofelnika in izr. prof. dr. Darje Topolšek.
Cerklje na Gorenjskem	Vsi objekti v javni rabi so dostopni invalidom.
Cerkno	<ul style="list-style-type: none"> - prostori občinske uprave v prvem nadstropju, ki so dostopni za invalide preko klančine skozi glavni vhod in nato z dvigalom; - Delno je dostopno poslopje Osnovne šole Cerkno, ampak samo v pritličju, ker nima dvigala; - 3. Večnamenski center Cerkno (VCC) je dostopen za invalide s pomočjo <i>robot</i>a (za dostop po stopnicah), nato pa ima objekt za premike med nadstropji tudi dvigalo.
Destrnik	<ul style="list-style-type: none"> - Volkmerjev dom kulture, Janežovski Vrh 44; - JVIZ OŠ Destrnik, Janežovski Vrh 45; - Vrtec Destrnik, Janežovski Vrh 41a; - Občina Destrnik, Janežovski Vrh 42; - Trgovina Tuš Market Destrnik, Janežovski Vrh 42; - Pogodbena Pošta v Trgovini Tuš Market Destrnik, Janežovski Vrh 42; - Cerkev Sv. Urbana; - Zdravstveni center Destrnik (Ambulanta splošne medicine dr. Mršnika, Zobna ambulanta dr. Albine Žižek, Fizioterapija Sdki Hussein, Lekarna).
Dobje	Kulturni dom Dobje, Občina Dobje, Osnovna šola Dobje, Osnovna šola Dobje – enota vrtec Dobje, Knjižnica Šentjur – enota Dobje.
Dobrna	Vsi javni objekti so v občini dostopni invalidom, razen javne knjižnice. Dostopni objekti invalidom v občini: Kulturni dom Dobrna, OŠ Dobrna, vrtec Dobrna, Zdravstveni dom Dobrna, Cerkev Marijinega vnebovzvetja, mrliška veža Dobrna, pri vseh tudi parkirno mesto za invalide.
Dol pri Ljubljani	Kulturni dom Dolsko (ne v celoti), Občina Dol pri Ljubljani (ne v celoti), OŠ Janka Modra in podružnice (ne v celoti), Knjižnica Jurija Vege.
Gornja Radgona	<ul style="list-style-type: none"> - Na vseh javnih parkiriščih so urejena parkirna mesta za invalide; 2. Na pločnikih za pešce so izvedeni spuščeni robniki; - Objekt Javnega zavoda knjižnice ima urejen dostop za invalide in dvizno ploščad do nadstropnih prostorov; - Pritlični prostori v OŠ Gornja Radgona so prilagojeni za pouk invalidnih oseb, urejen je poseben vhod, sanitarije so prilagojene za potrebe invalidov, prav tako je še urejena dvizna ploščad za premagovanje nivojskih razlik za učence, ki to potrebujejo; - V Kulturnem domu Gornja Radgona je urejen ločen dostop za invalide;

	<ul style="list-style-type: none"> - V štirih Gasilskih domovih (GD Gornja Radgona, GD Spodnja Ščavnica, GD Črešnjevci in GD Negova) so urejeni dostopi za invalide; - enote Vrtca Manka Golarja Gornja Radgona (2 enoti vrtca na Kocljevi ulici 2 in 4 ter enota v Črešnjevcih) so grajeni brez ovir.
Gornji Grad	<p>Dostop do objektov v javni rabi v Občini Gornji Grad za potrebe invalidov – stanje:</p> <p>Javni objekti, kjer je omogočena dostopnost za invalide: Kulturni dom Bočna, Kulturni dom Gornji Grad, Kulturni dom Nova Štifta.</p>
Idrija	Informacije o dostopnosti so vpisovali na portalu http://www.pridem.si/ , prvem slovenskem imeniku dostopnih točk, kjer je vpisanih le 9 točk v Občini Idrija
Jesenice	Javni objekti v lasti države in lokalne skupnosti so načeloma dostopni invalidom (klančine, dvigala).
Jezerško	Vsi javni objekti v občini dostopni invalidom, razen javne knjižnice.
Kanal ob Soči	<ul style="list-style-type: none"> - Občinska stavba (del): urejen dostop za potrebe invalidov imajo poslovni prostori Občinske uprave, Upravne enote in banke, ki se nahajajo v pritličju oziroma drugi etaži poslovne stavbe; - Kulturni dom Lig; - Kulturni dom Deskle; - Telovadnica Deskle; <p>Večnamenski objekt Kanal.</p>
Komen	Vaškim domovom so uredili klančino, da se lahko izvedejo volitve, nimajo pa vsi prilagojenih sanitarij.
Komenda	<p>Občina Komenda nima vzpostavljene baze podatkov, iz katere bi bil razviden seznam in lokacija objektov v javni rabi, dostopnih invalidom.</p> <p>Sicer pa so v občini invalidom dostopni prostori v OŠ Komenda Moste, na obeh lokacijah in sicer na naslovu Glavarjeva cesta 37 in Moste 40. Invalidom so dostopni tudi prostori v občinskem objektu na Glavarjevi cesti 104, kje se nahaja občinska sejna soba, katera se oddaja tudi zunanjim uporabnikom za izvedbo različnih srečanj, predavanj, vadb in podobno.</p> <p>V fazi izgradnje so novi prostori enote Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik, ki bodo prilagojeni tudi gibalno oviranim osebam. Enota knjižnice bo predvidoma od junija 2020 dalje na lokaciji Gasilskega doma Moste, Moste 1f, Komenda.</p>
Kostel	<ul style="list-style-type: none"> - Šola, vrtec in občinska stavba imajo urejen dostop za invalide; <p>V Občini ne razpolagajo s podatki glede dostopnosti do drugih objektov.</p>
Krško	Zgradba Občine Krško in Upravne enote Krško (na naslovu cesta krških žrtev 14) omogoča dostop za gibalno ovirane, imajo nameščeno dvizhno ploščad na vhodu v objekt in dodatno v notranjosti objekta tudi dvigalo.
Ljutomer	<ul style="list-style-type: none"> - Splošna knjižnica Ljutomer, Glavni trg 1 (Mestna hiša) – dvigalo; - Športna dvorana Ljutomer, Grossmanova ulica 7; - Okrajno sodišče Ljutomer, Prešernova ulica 18; - Dom Kulture, Prešernova ulica 20; - Osnovna šola Stročja vas – dvigalo, Stročja vas 101; - Zdravstveni dom Ljutomer – dvigalo, Cesta I. slovenskega tabora 4; - Dom starejših občanov Ljutomer -dvigalo, Cesta I. slovenskega tabora 5; - Vrtec Cezanjevci, Cezanjevci 61 A; - Vrtec Ljutomer, Fulneška ulica 5; - Gimnazija Ljutomer, Prešernova ulica 34; - Kulturni dom Mala Nedelja, Mala Nedelja 20; - Glasbeni šola Ljutomer, Prešernova ulica 8; - Javne sanitarije, Glavni trg (Mestna hiša Ljutomer).
Loški Potok	<ul style="list-style-type: none"> - Dom starejših občanov Hrib 104;

	<ul style="list-style-type: none"> - Gasilni dom Retje 55 a, 1; - Gasilni dom Podpreska, Podpreska 3a; - Športna dvorana Hrib, Hrib 101; - Zdravstvena postaja Loški Potok, Hrib 102; - Kulturno turistični center, Hrib 14; - Pošta, Lekarna, Hrib 16; - UE – Matični urad, Zavod za gozdove RS, Kmetijsko svetovalna služba, Hrib 17; - Zbirni center za kosovne odpadke- Mali Log- Loški Potok; - Stavb v javni rabi prirejenih uporabi slepim, slabovidnim, gluhim in naglušnim nimajo.
Medvode	<ul style="list-style-type: none"> - Gasilski dom, Spodnje Pirniče 7 a; - Dom krajanov, Zgornje Pirniče 6; - Turistična zadruga Dragočajna - Moše, Dragočajna 14 a; - Osnovna šola Simona Jenka, Smlednik 73; - Kulturni dom Smlednik, Smlednik 55; - Dom krajanov v Hrašah, Hraše, Smlednik; - PGD Zbilje, Zbilje 44; - Občina Medvode, Cesta komandanta Staneta 12; - Osnovna šola Preska, Preška cesta 22; - Podružnična Osnovna šola Topol, Topol 17; - Podružnična Osnovna šola Topol Sora, Sora 1 b; - Krajevna skupnost Trnovec, Trnovec 25 c; - Krajevna skupnost Vaše - Goričane, Goričane 39; - Kulturni dom Medvode, Cesta ob Sori 13; - Vrtec Medvode, Enota Senica, Zgornja Senica 45; - Vrtec Medvode, Enota Smlednik, Valburga 26; - Vrtec Medvode, Enota Sora, Sora 1 b; <p>V celoti (objekti z dvigalom ali pritlični objekti):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osnovna šola Medvode, Ostrovrharjeva cesta 4; - Osnovna šola Pirinče, Zgornje Pirniče 37 b; - Knjižnica Medvode, Cesta komandanta Staneta 10; - Zdravstveni dom Medvode, Ostrovrharjeva cesta 6; - Športna dvorana Medvode, Ostrovrharjeva cesta 4; - Vrtec Medvode, Ostrovrharjeva cesta 2; - Vrtec Medvode, Enota Pirinče, Zg. Pirniče 37 c; - Vrtec Medvode, Enota Preska, Kalanova 3; - Vrtec Medvode, Enota Smlednik - Novi, Valburga 26.
Muta	<ul style="list-style-type: none"> - izvedba okroglo mize, priprava analize stanja o položaju invalidov v občini in Akcijskega načrta za obdobje 2020-2024 - vzpostavitev pogojev za delovanje Sveta za invalide. - Priprava poročila o izvajanju akcijskega načrta za leto 2020 v katerem so prikazani uspehi pri uresničevanju Akcijskega načrta ter predstavljene izvedene akcijske naloge, ki pa jih je v letu 2020 žal nekoliko onemogočila situacija z virusom COVID-19. - Posodobitev izgleda spletne strani in prilagoditev njenega delovanja za uporabnike z različnimi oblikami oviranosti - vključitev občine v projekt "Aplikacija za invalide Kopa Maps", ki je prvi slovenski mestni e-vodnik, ki je namenjen gibalno oviranim osebam. - Namestitev opozorilnih nalepk za slabovidne v prostorih upravne stavbe in muzeju Muta;

	<ul style="list-style-type: none"> - ureditev klančine pred vhodom v Vrtec Muta, ki je s povezovalnim hodnikom funkcionalno povezan z OŠ Muta. - Odstranitev ovir od prehoda za pešce na parkirišče Zdravstvene postaje pri Zdravstveni postaji Muta; - Ureditev oz. obnova parkirnih mest za invalide pri Pošti, poslovalnici NLB, Cerkvi Sv. Marjete, Zdravstveni postaji, OŠ s prilagojenim programom. <p>Vir:</p>
Nova Gorica	<p>V novembru 2019 so na mestnem svetu sprejeli Strateški načrt dostopnosti, ki je objavljen na spletni strani v rubriki STRATEŠKI DOKUMENTI. https://www.nova-gorica.si/strategije-mestne-obcine-nova-gorica/ V okviru dokumenta je bilo evidentiranih 73 objektov v javni rabi in zunanjih površin na območju mesta Nova Gorica in štirinajst na območju Solkana in Kromberka (območja 1. kategorije), ki so vključene v načrt in usklajeno s strokovno skupino, kjer so sodelovali predstavniki vseh invalidskih organizacij. Trenutno so v fazi priprave akcijskega načrta za izvajanje SND za naslednjih štiri leta.</p>
Novo mesto	<p>Na Mestni občini Novo mesto so sodelovali v projektu Omogočanje multimodalne mobilnosti oseb z različnimi oviranostmi za katerega so podpisali sporazum o sodelovanju za 1. fazo z Ministrstvom za infrastrukturo. V nadaljevanju so potekale aktivnosti v sodelovanju z Geodetskim inštitutom in lokalnimi predstavniki ranljivih skupin. V projekt je bilo vključenih preko 20 občin. V 1. fazi projekta so preverjali dostopnost stavb na območju MO. Povezava na kateri so podatki o dostopnosti posameznih stavb: http://pregledovalnik.dostopnost-prostora.si/</p>
Podvelka	<p>Javni objekti (ZD Podvelka, Knjižnica Podvelka, KD Podvelka, KD Ožbalt, OŠ Brezno-Podvelka in vrtci) so dostopni invalidom. PGD Brezno-Podvelka, PGD Kapla in PGD Ožbalt so delno dostopni invalidom (saj do sejnih sob oziroma večnamenske dvorane vodijo stopnice).</p>
Postojna	<p>Zdravstveni dom, TIC, Muzej...; Omenili so tudi, da so nekateri objekti v naši bazi.</p>
Prevalje	<p>Brošura (pdf, 50 strani): Vodnik po občini Prevalje "Občina po meri invalidov"</p>
Selnica ob Dravi	<ul style="list-style-type: none"> - Občinska stavba in Krajevni urad Upravne enote - Zdravstvena in zobozdravstvena ambulanta - Lekarna - Pošta - Patronažna služba - Knjižnica - Hram kulture - Turistično-informativni center - Gostilna v središču naselja - Telovadnica - Cerkev
Semič	<p>Kulturni center Semič, Muzejska hiša Semič, Vrtec Sonček Semič.</p>
Sevnica	<ul style="list-style-type: none"> - v Gradu Sevnica - Albert Felicijanova dvorana in v Kulturni dvorani Sevnica je nameščena oprema za gluhe in naglušne osebe (zanka za spremljanje programa), upravljalec obeh objektov je Zavod KŠTM Sevnica, - dostop do prostorov turistične agencije in mladinskega centra je omogočen tudi za gibalno ovirane osebe s klančino; upravljalec obeh objektov je Zavod KŠTM Sevnica, - dostop v objekt Knjižnice Sevnica je omogočen tako preko klančine in z dvigalom;

	<ul style="list-style-type: none"> - v upravnem objektu Občine Sevnica, v katerem deluje tudi UE Sevnica je montirana dvižna ploščad; - v objektu Zdravstvenega doma Sevnica je dvigalo, dostop mogoč tudi preko klančine; - vstop v prostore Lekarne Sevnica je omogočen preko klančine; - vstop v vse objekte osnovnih šol je omogočen invalidom preko klančine (dvigal ni); - Vrtec Ciciban Sevnica je pritličen objekt, vstop v prostore uprave zavoda je zagotovljen z dvigalom.
Sveti Jurij v Slovenskih Goricah	<ul style="list-style-type: none"> - Kulturni dom Jurovski Dol; - OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol; - Občina Sv. Jurij v Slov. Goricah; - Pošta Jurovski Dol; - Cerkev Sv. Jurija; - Mercator trgovina.
Šalovci	Invalidom so dostopna volišča, ki se nahajajo v vaških domovih (zabeleženo pri Okrajni volilni komisiji).
Škocjan	zdravstveni dom, lekarna, pošta, župnišče, šola, trgovina, vsa volišča v času volitev dostopni invalidom, občina in knjižnica pa trenutno ne, ker sta v nadstropju v starejših objektih. Knjižnica bo dobila nov prostor - dostopen, na občini pa bodo uredili dostopnost z ureditvijo pisarne.
Škofja Loka	Občina Škofja Loka ima izdelan načrt dostopnosti, ki je dostopen v aplikaciji PISO, sloj Strokovne podlage.
Šoštanj	Vse javne stavbe v občini so dostopne gibalno oviranim osebam, ni pa posebnih prilagoditev za slepe in slabovidne oz. za gluhe in naglušne osebe. Javne stavbe v občini so: Vrtec Šoštanj, Osnovna šola Karla Destovnika – Kajuha Šoštanj, Občina Šoštanj, Kulturni dom Šoštanj, Vila Mayer, Muzej usnjarstva na Slovenskem, Zdravstvena postaja Šoštanj, Lekarna Šoštanj, Bolnišnica Topolšica.
Trzin	<ul style="list-style-type: none"> - Občinska stavba na Mengeški cesti 22 - Pritlični prostori, kjer je tudi vložišče, so dostopni invalidom (zgrajena je klančina). Prostori v 1. nadstropju (sejna soba) niso dostopni, saj objekt nima dvigala; - Dom starejših občanov, Ljubljanska cesta 10a – Objekt je dostopen invalidom, - Center Ivana Hribarja, Ljubljanska cesta 12F – Objekt je dostopen invalidom, ima dvigalo; - Kulturni dom, Mengeška cesta 9 – Je dostopen invalidom, zgrajena je klančina pri vhodu v dvorano; - Osnovna šola Trzin, Mengeška cesta 7/B – Je dostopna invalidom, objekt ima dvigalo; - Vrtec Trzin, Ploščad dr. Tineta Zajca 1 – Je dostopno invalidom; (dvonivojski dostop); - Jafačnikova domačija, Jemčeva cesta 37a – Je dostopna invalidom; v objektu je zgrajena dvižna ploščad. - Lopa na Habatovi, Habatova ulica 7/D – Pritlični prostori, ki so v javni rabi so dostopni invalidom (skladišča društev, civilne zaščite, prostori Rdečega križa); - Dom zaščite in reševanja (v izgradnji), prostori bodo dostopni invalidom.
Velike Lašče	Za gibalno ovirane osebe so dostopne naslednje stavbe: <ul style="list-style-type: none"> - OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, Šolska ulica 11; - Levstikov dom, Stritarjeva cesta 1: spodnji del (dvorana, galerija), - Dom krajanov Rob, Rob 5: dvorana;

	<ul style="list-style-type: none"> - Glasbena šola Ribnica: dvorana; - ZP Velike Lašče (ZD dr. Janeza Oražma Ribnica), Javorškova ulica 9.
Železniki	Zdravstveni dom Železniki (dvigalo), Vrtec Železniki (dvigalo), Podružnična šola Selca (dvigalo), Podružnična šola Dražgoše (rampa), Podružnična šola Davča, Lekarna Železniki, Pošta Železniki, Gorenjska banka, Kulturni dom Železniki (dvorana), Plavalni bazen Železniki, Športna dvorana Železniki.
Žirovnica	<ul style="list-style-type: none"> - Občina Žirovnica, Breznica 3; - Kulturna dvorana, Breznica 9; - Dvorana pod Stolom, Zabreznica 4; - Osnovna šola Žirovnica z vrtcem, Zabreznica 4; - Zdravstvena postaja Žirovnica, Selo pri Žirovnici 8 A; - Lekarna Žirovnica, Selo pri Žirovnici 8 A; - Zavod za turizem in kulturo Žirovnica, Žirovnica 14; - Čopova rojstna hiša, Žirovnica 14; - trgovina Mercator Žirovnica, Žirovnica 4 A; - trgovina Mlinotest, Breznica 6A.

Priloga 4 – Kategorije objektov

4. 1 Kategorije objektov v javni rabi po funkciji

JAVNA UPRAVA

Mestna hiša
Občina
Upravna enota
Pravosodje

KULTURA

Muzej
Galerija
Gledališe
Letno gledališče
Kino
Kulturni dom
Knjižnica
Graščina/palača
Razgledni stolp

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Fakulteta
Šola
Vrtec

SOCIALNO VARSTVO

Djaški dom / študentski dom /šolski zavod
Center za socialno delo

ZDRAVSTVO

Zdravstveni dom
Lekarna
Center za medicinsko rehabilitacijo
Ordinacije

ŠPORT

Kopališče, bazen
Športna dvorana
Športni center

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Hotel
Restavracija, bar
Informacijsko turistično središče
Terme

VERSKI OBJEKT

Cerkev
Pokopališče

STORITVE

Nakupovalni center, trgovina
Poslovna stavba
Pošta
Banka

JAVNI PROSTOR

Javni odprti prostor
Park, Trg
Parkirišče
Avtobusna, železniška postaja

4. 2 Elementi ocenjevanja dostopnosti glede na funkcijo objekta v javni rabi

JAVNA UPRAVA

Mestna hiša

Občina

Upravna enota

Pravosodje

Mestna hiša

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski

(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Sprejemni prostor/informacijska točka

Hodniki

Vrata do pomembnih prostorov

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Dvorana/avditorij

Poročna dvorana

Galerija

Garderoba

Zasilni izhod

Občina, upravna enota

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski

(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Sprejemni prostor/informacijska točka

Hodniki

Vrata do pomembnih prostorov

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Informacijska-računalniška točka

Naprava za čakalne listke v čakalnih prostorih

Oglasna deska

Okenca za poslovanje s strankami

Pisarne za poslovanje s strankami

Dvorana/avditorij

Poročna dvorana

Prostori za izobraževanje/raziskovanje

Garderoba

Zasilni izhod

Pravosodje

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Informacijski put
Hodniki
Vrata do pomembnih prostorov
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Naprava za pregled obiskovalcev /skener
Vložišče
Pisarna za stranke, zemljiška knjiga, pisarna za
prekrške, pisarna za stranke, kazenski oddelek, soba
za mediacijo...
Sodna/Razpravna dvorana
Zasilni izhod

KULTURA

Muzej
Galerija
Gledališe
Letno gledališče
Kino
Kulturni dom
Knjižnica
Graščina/palača
Razgledni stolp

Muzej

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Informacijski pult in blagaja
Sanitarni prostori
Notranje poti/hodniki
Višinske razlike v notranjosti objekta
Vrata do pomembnih prostorov
Oznake

Razstavni prostor
Razstavni eksponati
Projekcijska soba
Kavarna

Vrt
Trgovina
Garderoba
Zasilni izhod

Galerija

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Informacijski pult in blagaja
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Vrata do pomembnih prostorov
Oznake

Razstavni prostor
Razstavni eksponati
Kavarna
Vrt
Trgovina
Garderoba
Zasilni izhod

Gledališče

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Informacijski pult in blagajna
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Vrata do pomembnih prostorov
Notranje poti / hodniki
Oznake

Delavnica
Dvorana/avditorij
Kavarna
Vrt
Garderoba
Zasilni izhod

Letno gledališče

Parkirni prostori
Dostopna pot do letnega gledališča
Višinske razlike (klančina, stopnice)
Informacijski pult in blagajna
Sanitarni prostori

Oznake

Oder in dostop do odra

Vrt

Kino

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski

(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Informacijski pult in blagajna

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Vrata do pomembnih prostorov

Notranje poti / hodniki

Oznake

Dvorana/avditorij

Oder in dostop do odra

Kavarna

Vrt

Garderoba

Zasilni izhod

Kulturni center – dom kulture

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski

(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Informacijski pult in blagajna

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Vrata do pomembnih prostorov

Oznake

Dvorane

Garderoba

Kavarna

Razstavni prostor

Oder in dostop do odra

Zasilni izhod

Knjižnica

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski

(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Informacijski pult in prostori za poslovanje s
strankami ter blagajna
Sanitarni prostori

Notranje poti med knjižnimi policami/hodniki

Višinske razlike v notranjosti objekta

Vrata do pomembnih prostorov

Oznake

Računalniški kotiček in čitalnica

Prostori za izobraževanje/raziskovanje

Dvorana/ avditorij

Predavalnica

Študijska soba

Glasbena in video soba

Čitalnica

Garderoba

Zasilni izhod

Gračina/palača

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski

(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Informacijski pult in blagajna

Sanitarni prostori

Notranje poti/hodniki

Višinske razlike v notranjosti objekta

Vrata do pomembnih prostorov

Oznake

Dvorana/ avditorij

Razstavni prostor

Zasilni izhod

Razgledni stolp

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt (vrata, manevrski prostor)

Informacijski pult in blagajna

Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Razgledni prostor

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Fakulteta

Šola

Vrtec

Fakulteta, šola

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla

Sprejemna pisarna

Hodniki

Vrata do pomembnih prostorov

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Prostori za izobraževanje/raziskovanje

Predavalnice

Učilnice

Knjižnica

Dvorana/avditorij

Referat

Računalniška učilnica

Laboratoriji

Športna dvorana

Jedilnica

Zasilni izhod

SOCIALNO VARSTVO

Dijaški dom / študentski dom /šolski zavod

Center za socialno delo

Dijaški dom / študentski dom /šolski zavod

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Vhod v objekt - glavni in stranski

(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhodna avla

Sprejemni prostor/informacijski pult

Hodniki

Vrata do pomembnih prostorov

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Sobe za nastanitev

Jedilnica

Prostori druženja

Športna dvorana

Dvorana/avditorij

Čitalnica

Zasilni izhod

Center za socialno delo

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Informacijski pult
Hodniki
Vrata do pomembnih prostorov
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Sprejemna pisarna
Pisarna za poslovanje s strankami
Pisarna za prvo socialno pomoč
Sejna soba
Zasilni izhod

ZDRAVSTVO

Zdravstveni dom
Lekarna
Center za medicinsko rehabilitacijo
Ordinacije

Zdravstveni dom

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla/čakalnica
Informacijski put /
Sprejemni prostor/informacijska točka
Hodniki
Vrata do pomembnih prostorov
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Ambulanta,
Otroški oddelek, Fizioterapija, Psiholog, Urgenca,
Center za krepitev zdravja, medicina dela, zobni
rentgen,... Center za medicinsko rehabilitacijo
Laboratoriji
Predavalnica
Sejna soba
Prostori za izobraževanje/raziskovanje
Zasilni izhod

Lekarna

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Oznake

Vhodna avla – prodajni prostor

Prostori za poslovanje s strankami / prodajna okenca

Center za medicinsko rehabilitacijo

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Informacijski pult in prostori za poslovanje s
strankami

Sprejemna pisarna

Hodniki

Vrata do pomembnih prostorov

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Telovadnica

Prostori za rehabilitacijo

Garderoba

Predavalnica

Zasilni izhod

ŠPORT

Kopališče, bazen

Športna dvorana

Športni center

Kopališče, bazen

Parkirni prostori

Dostopna pot do objekta

Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)

Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)

Vhodna avla

Informacijski pult in blagajna

Hodniki

Vrata do pomembnih prostorov

Sanitarni prostori

Višinske razlike v notranjosti objekta

Oznake

Garderoba - Lastna uporaba

Sanitarije ob bazenu (tuš)

Dvorane s tribunami

Bazen

Kabina za preoblačenje
Prostori za rekreacijo
Zasilni izhod

Športna dvorana, športni center

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla

Informacijski pult in blagajna

Hodniki
Vrata do pomembnih prostorov
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Garderoba
Sanitarije s tušem
Dvorane s tribunami
Kabina za preoblačenje
Prostori za rekreacijo
Zasilni izhod

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Hotel
Gostilna, bar
Informacijsko turistično središče
Terme

Hotel

Parkirni prostori + garaža
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla

Informacijski put - Recepcijski pult

Hodniki
Vrata do pomembnih prostorov/ sob
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Sobe za nastanitev
Restavracija
Dvorana/avditorij
Bazen
Prostori za šport
Zasilni izhod

Restavracija, bar

Parkirni prostori + garaža
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Prostor restavracije, bar
Zasilni izhod

Informacijsko turistično središče / Turistično informacijski center

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla

Informacijski put in blagajna / Sprejemni
prostor/informacijska točka

Hodniki
Vrata do pomembnih prostorov
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Dvorana
Razstavni prostor
Trgovina
Zasilni izhod

Terme

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla

Informacijski pult in blagajna

Hodniki
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Bazeni
Spa in druge vsebine
Kabine za preoblačenje
Dvorana za šport
Garderobe
Zasilni izhod

VERSKI OBJEKT

Cerkev

Pokopališče

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Sprejemni prostor/informacijska točka
Notranje poti/hodniki
Vrata do pomembnih prostorov
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake

Dvorana/avditorij
Notranjost cerkve
Garderobe
Razstavni prostor, kavarna, trgovina
Refektorij
Grobniča
Prostor zunanjega oltarja
Kapela - hodnik prošenj
Pomožni sanitarni objekt
Zasilni izhod

STORITVE

Nakupovalni centri, trgovine

Poslovna stavba

Pošta

Banka

...

Nakupovalni center

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Informacijski pult in prostori za poslovanje s
strankami
Notranje poti - glavni nakupovalni hodnik
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Oznake
Prodajni prostori
Zasilni izhod

Poslovna stavba

Parkirni prostori, garaža
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Informacijski pult in prostori za poslovanje s
strankami
Sanitarni prostori
Višinske razlike v notranjosti objekta
Vrata do pomembnih prostorov
Oznake

Dvorane
Pisarne
Zasilni izhod

Posta

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Oznake

Okenca za poslovanje s strankami
Telefonske govornice

Banka

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Vhodna avla
Oznake

Okenca za poslovanje s strankami

JAVNI PROSTOR

Javni odprti prostor
Park
Trg
Parkirišče
Avtobusna, železniška postaja

Javni prostor

Parkirni prostori
Dostopna pot
Višinske razlike (klančina, stopnice)
Oznake

Javni promet
Kratkotrajno ustavljanje in taxi vkrcavanje

Prometni režim
Prometni tokovi
Ulična oprema
Programi
Informacije o prostoru
Nočna slika prostorov

Parkirišče

Parkirni prostori
Dostopna pot

Avtobusna in železniška postaja

Parkirni prostori
Dostopna pot do objekta
Višinske razlike na vhodu (klančina, stopnice)
Vhod v objekt - glavni in stranski
(vrata, manevrski prostor, vetrolov)
Informacijski pult in blagajna
Vhodna avla
Sanitarni prostori
Notranje poti/hodniki
Železniški peroni
Avtobusni peroni
Oznake